

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆེན་གྱི་གནས་འཕྲིན།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༥༩ གྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ གྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་དང་། དང་པོ།

འདོན་ཐེངས་ ༥༥ བ།

སྤྱི་ཁབ་ལྷ་ཞིབ་དང་ལྷ་དག་ལ། - ཚོགས་བྱང་བསོད་ནམས་དོ་ཇ།
ཚེས་སྤྱི་ག་ལ། - བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
པར་པ་དང་དེབ་གཟུགས་བྱས་འགོད། - བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
འགྲེམས་སྤེལ་ལ། - རིན་ཆེན།

དཀར་ཆག

ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས། December

- ༡༽ ཡལ་ཤོང་ས་མཆོག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༡
- ༢༽ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སློབ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་ཀྱི་གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཐོན་ལལ་ཁྲི་གཞུང་ཆབ་ཁབ་དུ་
ཐོན་ལལ་ཁྲི་གཞུང་ཆབ་ཁབ་རང་བཙན་ཉིན་མོ་སྤྱད་བཅའི་ཐོག་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ། ༣
- ༣༽ ཨ་རིའི་སིན་སིན་ནེ་ཤོང་ཁྲི་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་པ་བོད་རིགས་ཨ་རི་བ་ཨལ་ཏུ་ཀཱ་ཏུ་རེ་མལ་མཆོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁབ་དུ་འཆམས་གཟིགས་སུ་ཕེབས་པ། ༥
- ༤༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡ་ནས་ཡིན་པའི་འབྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འཐབ་རྩེད་བ་དང་།
བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིར་བ་ཤིང་འུ་ཕེལ་ཕེལ་གས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ། ༨
- ༥༽ དྲན་པའི་གོ་ལུ་ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་ལས་འཆར་གྱི་འགྲེམས་སྟོན་ཞིག་དུ་འབྲེད་མཇུག་སྟེའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བ། ༩
- ༦༽ ལ་དཔལ་དབུས་འཛིན་མངའ་ཁུལ་གྱི་ཆེས་མཐོའི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁབ་དུ་འཆམས་གཟིགས་སུ་ཕེབས་པ། ༡༡
- ༧༽ ཡདཔལ་ས་སྤྱིའི་གོང་མ་ཁྱི་ཆེན་མཆོག་དང་། ཡུལ་ས་མཆོག་དོར་ལུ་ཕྱིང་མཁན་ཆེན་མཆོག་རྣམས་གཉིས་ལ་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་ཞུས་ཇེས།
བཀའ་ཕྱིན་གནང་རྒྱལ་གི་མཇུག་སྟེའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བ། ༡༢
- ༨༽ སྤྱི་ནོར་ཡལ་ཤོང་ས་སྤྱི་འཐུས་མགོན་ཡུལ་དབང་སྤྱི་ཕྱིང་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་བཞེས་མཇུག་པེ་
མི་ལོ་ཕྱི་ལོ་ ༣༣ འཁོར་བའི་དུས་འཛིན་མཇུག་སྟེའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད། ༡༤
- ༩༽ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་རྒྱ་གར་ཕྱོས་ཚོགས་འཐུས་མི་འཇམ་དབྱངས་ཆེ་རིང་རྣམས་རྒྱལ་མཆོག་དང་། རྒྱ་གར་ཕྱོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་
བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སུ་ཇི་ཏུ་མར་མཆོག་སོགས་ལ་གསོལ་སྟོན་བཤམས་པ། ༡༥
- ༡༠༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་ཉི་མུ་ལ་ཡའི་དུས་སྟོན་གྱི་མཇུག་བསྟོར་ས་མཇུག་སྟེའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགོན་དུ་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ། ༡༦
- ༡༡༽ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཞབས་སུ་གཟིགས་རྟེན་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱི་ལྷན་ཚོགས་ཉི་མུ་ལ་མངའ་བའི་སྤྱི་ཁྱབ་སྟོན་ཆེན་དུ་
བདམས་ཐོན་བྱུང་བར་དགའ་བསུའི་འཆམས་འདྲི་ཞུས་པ། ༡༧
- ༡༢༽ ཟླ་རིམ་ཟླ་རིམ་དུ་ཡལ་ཤོང་ས་མཆོག་ལ་ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་བཞེས་མཇུག་པེ་ལོ་རོ་ ༣༣ འཁོར་བའི་མཇུག་སྟེའི་ཐོག་
ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་མཉམ་ཞུགས་དང་། ཨོ་སྤྱིང་ཕྱོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སོགས་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ། ༡༨
- ༡༣༽ འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་ཡུལ་ས་ཇེ་དགའ་ལྷན་ཁྲི་བྱར་རི་རྩོད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་
ཡིད་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཐུགས་གསོ་ཞུས་པ། ༡༩
- ༡༤༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཉི་ཏེ་པོ་ས་གནས་སུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་གསེར་གོང་སྟོབ་བྱའི་འཛིན་རིམ་དཀྱུ་པའི་སྟོབ་བྱུག་རྣམས་
ཐུག་འཕྲད་གྱིས་བོད་དོན་སྤྱོད་གསུང་བཤད་གནང་བ། ༢༠
- ༡༥༽ དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་འཛིན་རིམ་བཅུ་པའི་སྟོབ་བྱུག་གི་འགོ་ཁྲིད་ལུས་པ་སྤྱི་ཕྱིང་ཕྱིང་གནང་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་སྤྱོད་ཐོག་
བཙན་ཕྱོག་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྤྱོད་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བ། ༢༡
- ༡༦༽ སྤྱི་འཐུས་མི་འགྲུལ་རྩོད་མཆོག་གིས་སྤྱི་རྩོད་རྩོད་རྒྱུ་གི་སྤྱི་ཕྱིང་གཞི་ཆགས་ཁྲུ་ཁྲི་ཁྲི་དང་། མན་སྤྱི་མན་བདེ་སྤྱིང་གཞི་ཆགས་ཁྲུ་ཁྲི་ཁྲི་དང་བཙན་པར་
གཞུང་འབྲེལ་ས་བོས་ཕྱོགས་བསྟོད་ལེགས་བྱུག་ ༢༢

- १२) སྤྱི་འཐུས་དངོས་གྲུབ་དོན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆེ་ཤོད་དབྱེད་ཅན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གར་ལྗོངས་ཕྱོད་སྤྱོད་སྤྱི་འཐུས་མིང་གཞིས་ཆགས་དང་།
སྤྱི་མཐུན་ཁྲིམ་ཁྲིམ་སྤྱད་ཆོད་ས་གནས་ཁག་ཅིག་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་གྲུབ་..... ३७
- १३) བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆེ་ཤོད་སྤྱི་འཐུས་བསྐྱར་འཛིན་ཆོད་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་ཨོ་ཏེ་ལ་ཕྱོད་ཆོག་སྤྱི་འཐུས་མིང་གཞིས་ཆགས་
སོགས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་། ३१
- १ॣ) བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་ས་རྒྱུ་ལྷན་གཉིས་ལ་ཆ་བགོས་ཀྱིས་ཀྱི་གར་དབྱས་གཞུང་གི་ཆོན་ཆེན་དང་། གྲོས་ཆོག་ས་འཐུས་མི་སོགས་
མཇུག་འབྲུད་ཀྱིས་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱོད་གནང་། ॢॢ

ཕྱི་ཆ་དང་པོ། January

- ३०) ལྷུ་བས་རྩེ་ཤོར་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ཆེན་མཆོག་དབྱེད་སྤྱོད་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་ཡིད་སྤྱོད་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་ས་ནས་ཐུགས་གསོ་ཞུས་པ། ॣ०
- ३१) ལྷུ་བས་མཆོག་ཤོར་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ཆེན་མཆོག་གི་སྤྱི་གདུང་ལོན་པོ་ཆེ་གནང་ཞུ་དང་དགོངས་རྩོག་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ཐོ་ཀུ་གྲག་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་མཆོག་དང་།
སྤྱི་འཐུས་སྤྱོད་དཔོན་ཐུབ་བསྐྱར་ཀྱི་ལ་མཆོག་མཆོག་རྣམ་གཉིས་མཉམ་ཞུགས་གནང་། ॣ१
- ३२) དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཞོན་མཆོག་གིས་ཨ་འི་ཕྱོས་ཆོག་ས་འོག་མའི་ཆོག་ས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་ཀུ་མེན་མེག་ཀར་ཐེ་མཆོག་ལ་དགའ་བསུའི་འཆམས་འདྲི་ཞུས་པ། ॣ३
- ३३) ཀྱི་གར་དབྱས་གཞུང་གི་ཆོན་ཆེན་ཐུར་པ་སྤྱི་ཞབས་ལྷ་རྒྱུད་ལ་རྩེ་བ་མཆོག་སྤྱི་ཆེད་འབེན་པ་རྩོག་ས་པར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་ས་གཞོན་
མཆོག་གིས་ཐུགས་གསོ་ཞུས་པ། ॣॣ
- ३ॣ) བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཀྱི་རི་རྣམ་ཀྱི་ལ་སྤྱོད་དཀར་མཆོག་གིས་ཀྱི་གར་ཀྱི་ལ་ས་ལྷེ་ལི་དང་། སྤྱད་ཆོད་ས་གནས་ཁག་ཅིག་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་
ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་། ॣ।
- ३।) བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་གངས་འི་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བརྒྱ་མཆོག་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་ཀྱི་གར་བྱང་ཕྱོགས་ལ་དུགས་སྤྱོད་བྱུང་ཐང་།
ཕྱི་ཆ་སྤྱད་འཇུག་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་སྤྱོད་ལེགས་པར་གྲུབ་པ། ॣ॥
- ३॥) སྤྱི་འཐུས་བསྐྱར་འཛིན་འཛིགས་མེད་མཆོག་གིས་ཨ་འི་བོད་དོན་དཔེགས་བསམ་འབྲེལ་མཐུང་པ་དང་། གྲོས་ཆོག་ས་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དང་།
ཁག་ཅིག་དང་ལྷན་མཇུག་ཀྱིས་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱོད་གནང་། ॥३
- ३२) ཀྱི་གར་མང་གཙོ་འུ་ས་ཆེན་ཐངས་ २ॣ པ་སྤྱད་བཅིད་མཇུག་སྤྱོད་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་ས་གཞོན་མཆོག་དང་།
སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་གཉིས་སྤྱི་མཐོན་དུ་མེད་པ། ॥३
- ३३) ཨ་འི་ཕྱོས་ཆོག་ས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་རྩེ་མེག་སྤྱོད་མཆོག་ལ་ཆེ་བསྐྱོད་སྤྱི་ལེན་ཞུ་བའི་མཇུག་སྤྱོད་ཆོག་ས་པའི་ཐོག་ཕྱོགས་བཞུགས་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་གཉིས་མཉམ་ཞུགས་གནང་། ॥ॣ
- ३ॣ) ཨོ་སྤྱོད་དབྱས་གྲོས་ཆོག་ས་བོད་དོན་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོག་ས་པའི་ཆོག་ས་འདུའི་ཐོག་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་ཤོར་བསྐྱར་འཛིན་ཕྱོད་ཆོག་ས་མཆོག་མཉམ་ཞུགས་དང་།
གྲོས་ཆོག་ས་འཐུས་མི་རྣམས་མཇུག་འབྲུད་གནང་། ॥।
- ३०) དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་ས་གཞོན་སྤྱོད་མ་ཆེ་ཤོད་མཆོག་གིས་གསར་དུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་བའི་ནི་ཅུ་རི་ལྷ་རྒྱུ་ལ་ཁབ་ཀྱི་
མིད་ཆོན་སྤྱི་ཞབས་ཀུ་འི་མི་ ཉེད་ཀུ་མཆོག་ལ་དགའ་བསུའི་འཆམས་འདྲི་ཞུས་པ། ॥॥
- ३१) དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་ས་གཞོན་སྤྱོད་མ་ཆེ་ཤོད་མཆོག་གིས་གསར་དུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་བའི་ཅིག་སྤྱི་མཐུན་ཀྱི་ལ་ཁབ་ཀྱི་
མིད་འཛིན་སྤྱི་ཞབས་ལི་ཏར་ པ་མཇུག་མཆོག་ལ་དགའ་བསུའི་འཆམས་འདྲི་ཞུས་པ། ॥ॡ

ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་
བཀའ་སློབ་གཉིས་དང་། གཞུང་ཞབས་།
མི་མང་བཅས་ལ་བསྐུལ་བའི་བཀའ་
སློབ།

བར་ལམ་དང་ཚོའི་བོད་མི་ཚོགས་པ་ཁག་
དང་། སྐར་བ་སོ་སོ་བཅས་པའི་བསམ་
ཚུལ་གང་ཡོད་བསྐྱུ་རྒྱུ་བྱས་པར་བསམ་
ཚུལ་གང་ལ་གང་འཆམས་བསྐྱུ་རྒྱུ་བ་རེད།
མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་གནས་སེམས་ཁུར་
ཆེན་པོ་ལེན་གྱི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་
འདུག ཉ་ཅང་དགའ་བོ་བྱུང་།

ད་ལྟ་འདིར་དོན་ཆེན་གསུམ་
བཤད་ན་བསམ་གྱི་འདུག དོན་ཆེན་གཅིག་
ལ་ཞིབ་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་རྒྱུ་ཆར་བ་
བཞིན་དང་ཚོ་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགོ་རྒྱ་
གཏན་འཁེལ་བ་ལྟར། ད་པན་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་
གཅིག་རིང་ལ་དང་ཚོས་མང་གཙོ་ལག་ལེན་

ལག་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ཉམས་སྤྱོད་གསོག་
རྒྱ་སོགས་ཐབས་ཤེས་སྒོ་གང་ས་ནས་བྱས་
ཡོད། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་རེ་
གངས་ནང་ནས་མ་འོངས་པའི་མང་གཙོའི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་བཀོད་དེ་ད་པན་ལོ་གང་
འཆམས་ཤིག་ཕྱིན་པ་རེད། སྤྱིར་འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྐར་ལ་འགྱུར་བ་མང་པོ་འགོ་བཞིན་
ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ནས་དང་ཚོ་བོད་པའི་
གནས་ཚུལ་ཡང་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་
རེ་བ་རྩེ་ཆེ་ཆེར་འགོ་བའི་སྐབས་འདིར།
མ་འོངས་པ་ལ་མང་གཙོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་
ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་རྩ་ཁྲིམས་སྟོན་མ་བཟོས་
པ་དེའི་ཐོག་ལ་སྟོན་འཕྲི་བསྐྱར་བཅས་གཏོང་
རྒྱ་གང་ཡོད་བཏང་ན་བསམ་གྱི་འདུག ད་
དང་ཚོ་མི་གཅིག་གཉིས་ཤིག་གིས་ལམ་སང་
བཟོ་རྒྱུ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། འཛམ་གླིང་ནང་
མང་གཙོའི་ཕྱགས་སྟོལ་དམིགས་བསལ་གྱི་
མཁས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་གསུང་གྱི་བསམ་

འཆར་ལ་ཉན། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བཟོ་དགོས་
པར་བཞེན་དང་ཚོ་བོད་པའི་ཐོག་ནས་མི་
ཁ་ཤིག་ཡོད་པའི་ཚོགས་རྒྱུད་ཞིག་བཟོས།
དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱུ་ཁུར་སྤངས་ནས་རྒྱ་
གང་གྱི་མཁས་པ་དེ་འདྲ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ལུང་
པ་གཞན་དག་གི་མཁས་པ་དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་
བྱ་ཉན་ཏེ། མང་གཙོའི་རོ་བོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་
བའི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་ཤིག་བཟོས་ན་
བསམ་པ་དང་། ཟེན་བྲིས་དེ་གཅིག་སྟོང་དགུ་
བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཅམ་ལ་བཟོས་ཟེན་
པ་བྱུང་ན། དེ་ནས་དང་ཚོ་བཅོན་བྱེད་ལ་ཡོད་
པའི་བོད་པ་ཚོ་དང་། བོད་ནང་ལ་ཡང་ག་
ཆོད་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་གཞིས་
བྱེས་བོད་མི་ཆང་མའི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་
ཟེན་བྲིས་དེའི་ཐོག་ལ་སྐྱབས་སུ་བ་བྱས།
མཐའ་མའི་གཏན་འབེབས་ཐག་གཅོད་བྱེད་
རྒྱ་དེ་ནི་དང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་
འཛོམས་བྱུང་བའི་ཉིན་མོ་དེར་བྱེད་རྒྱ་
གང་ལྟར་མང་གཙོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཡོང་
ཐབས་སུ་སྟོན་མའི་རྩ་ཁྲིམས་ཟེན་བྲིས་ལ་
སྟོན་འཕྲི་སྐྱར་བཅས་གང་དགོས་གཏོང་རྒྱུའི་
དོན་དག་ལ་ཚོགས་རྒྱུད་ཞིག་བཟུགས་ན་
བསམ་པ་བྱན་སོང་། ད་ལྟ་པན་ལ་དང་ཚོས་
མང་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་ཟེན་བྲིས་སྟོན་མ་ནས་
བཟོས་པ་འདིའི་ཐོག་ལ་ག་ལེན་གང་རྒྱུ་
བཀའ་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། ཕྱགས་གཅིག་ནས་
དང་ཚོ་བཅོན་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་

འདིའི་འོག་ནས་ལག་ལེན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་
 དང་། གསལ་པོ་ཞིག་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཚོ་བཙན་ཁྲོལ་བའི་སྤྱི་
 འཇུག་གི་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་བཙན་
 པོ་མེད་སྟབས། ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཆོག་པ་
 ཞིག་དེ་བ་སྤྱོད་ཀྱི་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ།
 ཞེས་དེ་སྟོན་ང་ཚོས་ཆོག་པ་བ་ཞིག་དེ་བ་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ཟེན་གྱིས་བཅོས་ཏེ།
 དེ་འདྲའི་བསམ་སྒྲུབ་ཡང་བཏང་བ་རེད། ང་ཚོ་
 ང་ཚོ་བཙན་ཁྲོལ་བའི་སྤྱི་འཇུག་འདི་
 སྤྱི་འཇུག་གི་འགྲོ་སྐབས་འདི། མང་གཙོའི་ལམ་
 ལུགས་མཆོན་ཉིད་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་
 ཆེད་དུ་ལག་ལེན་གྱི་ཆུ་ལྷོ་ཅ་ཁྲིམས་ཟེར་
 ཡང་བྱས་ཀྱི་གང་ལྟར་ཡིག་ཆ་ཟེན་གྱིས་འགྲོ་
 བཅོ་སྤྱོད་དང་། ལོ་རྒྱུས་མ་དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག་
 གི་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཡས་མས་ཆར་
 བ་ཞིག་བྱུང་ན། ང་ཚོའི་སྤྱི་འཇུག་གི་འགྲོ་
 སྐབས་ལ་སྤྱི་འཇུག་གི་ཆོག་པ་བཏང་ནས་སྤྱི་
 འཇུག་གསར་བ་དེ་དག་ལོ་རྒྱུས་མའི་གསུམ་
 བཅུ་འདྲེ་དུས་འདྲེ་ལས་མས་ལ་གཏན་འཁེལ་
 བ་ཞིག་བྱས། སྤྱི་འཇུག་གི་ཆོག་པ་འདྲེ་
 འདིའི་ཐོག་ནས་ཡིག་ཆ་དེར་ཞིབ་འཇུག་
 དང་། གོ་བསྐྱར་གཏན་འཁེལ་བྱེད་དགོས།
 དཔེར་ན། སྤྱི་འཇུག་གསར་བ་དེ་དག་གིས་
 ཁྲིམས་ལུགས་མང་པོ་གཏན་འཁེལ་བྱེད་
 དགོས་པ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ནི་མང་གཙོའི་དུས་
 ཆེན་གྱི་ཡས་མས་དེ་འདྲར་གཏན་འཁེལ་བ་
 ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ་བསམ་བློ་
 སོང་། དེ་གནས་ཚུལ་གཅིག་ཡིན།

སྤྱི་འཇུག་གི་འགྲོ་སྐབས་འདི་སྤྱི་གསལ་གཅིག་
 ནས་མི་མང་གིས་འོས་བསྐྱུས་ནས་ཡོང་བ་
 གང་ཞིག་ལ། མཐའ་མའི་གཏན་འཁེལ་ངས་
 བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ང་
 ཆ་དེ་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་སྟེ། སྤྱི་འཇུག་
 རྣམས་མང་མོས་གྱིས་འདེམས་ཐོན་གང་
 བྱུང་བ་དེ་གའི་ཐོག་ནས་གཏན་འཁེལ་བ་
 ཞིག་བྱས་ན་བསམ་བ་ཡིན། བྱིན་ཆད་སྤྱི་
 འཇུག་དེ་དག་གཏན་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་
 ཡོང་གི་རེད། བཀའ་སློབ་བསྐྱོ་སྤྱི་གསལ་དེ་ཆོད་
 གས་ཀྱང་སྤྱི་འཇུག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་
 བྱ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་ལྟའི་སྤྱི་
 འཇུག་ལས་དུས་འདིའི་མཆོམས་ནས་སྤྱི་
 འཇུག་གསར་བ་འདེམས་བསྐྱོ་བྱེད་ཆུ་ལྷོ་
 ལས་འགོ་ལམ་སང་བཅུ་གས་ཏེ། ལོ་གཅིག་
 གི་ནང་ཆུད་ལོ་རྒྱུས་མའི་གསུམ་བཅུ་འདྲེ་དུས་
 འདྲེ་ལས་མས་ལ་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱུང་
 བ་སྟུང་། སྤྱི་འཇུག་འོས་བསྐྱུས་བྱེད་སྐབས་
 ཀྱང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་དགའ་བ་འདུག་
 གས། ང་འཇུག་ཆོག་པ་འདྲེ་འདིའི་ཐོག་གོ་
 བསྐྱར་བྱས་ན་བསམ་གྱི་ཡོད། ང་ལྟ་བསམ་
 འཆར་ནང་ཡོད་པ་བཞིན་འཇུག་མིའི་མི་
 གངས་ཀྱང་ཐོན་བྱ་སྤྱི་འཇུག་ལག་ལེན་ནས་
 ལྟུང་། འཇུག་མི་སྤྱི་འཇུག་འདྲེ་མི་གངས་ཡོངས་
 རྩོག་སྤྱི་འཇུག་འདྲེ་མི་གངས་སྤྱི་འཇུག་
 དགོས་པར། རྒྱ་ལས་ཁུངས་ལས་འགྲོ་སྤྱི་
 རམ་ས་ལར་བསྐྱར་སྤྱོད་དང་། སྤྱི་བྱིངས་
 རྣམས་རྒྱ་དུ་རང་རང་སོ་སོའི་ས་ཁུངས་ལ་
 བསྐྱར་སྤྱོད་དང་། ཆོག་པ་འདྲེ་སྤྱི་གསལ་

འདྲེ་མས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱས། ང་ལྟ་བསམ་
 འཆར་ནང་ལའང་ཡོད་པ་བཞིན། འཇུག་མིའི་
 འགྲོ་སྐབས་དེ་ཆོག་པ་འདྲེ་གོང་འོག་གཉིས་
 བཅོས་ན་དགོས་པ་དག་མཆོན་ཡོད་མེད་ལ་
 ཡང་བསམ་སྒྲུབ་བཏང་། གོ་བསྐྱར་བྱས། ཡང་
 མིན་ན་སྤྱི་འཇུག་ལྟ་ཆོག་པ་གཅིག་གི་
 ཁོངས་ལ་ནང་གསེས་སྟེ་ཆོན་གཉིས་ལྟ་བུ།
 དཔེར་ན། ང་ལྟ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་
 བཙན་ཁྲོལ་བའི་མི་གངས་མང་ཁུངས་ལ་མ་
 ལོས་པར་ཆོལ་ཁ་གསུམ་སོ་སོ་སྤྱི་འཇུག་མི་
 གངས་འདྲ་མཆོངས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདི་སྟེ་
 ཆོན་གཅིག་བྱས། ཡང་བོད་མི་བཙན་ཁྲོལ་
 བ་མི་གངས་ལྟ་བུ་རེ་ནས་འཇུག་མི་
 རེའལ། མི་གངས་སྤྱི་འཇུག་འཇུག་མི་རེ་
 བསྐྱུས་པའི་སྤྱི་འཇུག་སྟེ་ཆོན་གཅིག་བྱས་ན་
 ཡང་གང་འདྲ་འདུག་གས། བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་
 རྒྱ་མེད་དམ། དེ་དག་དེས་གྱི་ཆོག་པ་
 འདྲེ་ཐོག་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱས་ནས་ཐག་
 གཅོད་དགོས།

ང་ལྟ་བཙན་སྤྱི་འཇུག་ནང་ལ་བྱུང་
 མེད་གྱི་འཇུག་མི་ཡོད་ན་ཡང་། བྱུང་མེད་གྱི་
 འཇུག་མིའི་གངས་ཆེད་དམིགས་བསམ་
 བཅོ་སྤྱོད་བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོ་སྤྱི་འཇུག་སྤྱིའི་
 གངས་འཛོར་སྤྱི་འཇུག་ཡོད་པར་བཞེན། བྱུང་
 མེད་གྱི་འཇུག་མི་ཡང་གངས་འཛོར་དེས་
 ཅན་ཞིག་སྤྱོད་པས་སྤྱི་འཇུག་འདྲེ་དོན་དུ་བསམ་སྒྲུབ་
 གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་ལ་གནད་འགག་
 འདུག (འགྲོ་སྤྱི་འཇུག་འགྲོ་སྤྱི་འཇུག་)

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གྱི་གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཐིན་ལན་ཏེ་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཐིན་ལན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་ཉིན་མོ་སྤྱད་བཅིའི་ཐོག་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡ ཉིན་དཔལ་ལྷན་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་། ཐིན་ལན་ཏེ་གཞུང་ཚབ་ཁང་ཆེན་མོ་ལྷ་ས་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལིང་རྟེན་གཞི་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཐིན་ལན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་ཉིན་མོ་སྤྱད་བཅིའི་ཐོག་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ།

༡༢། །རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཐིན་ལན་ཏེ་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཐིན་ལན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་ཉིན་མོ་སྤྱད་བཅིའི་ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡ ཉིན་གྱི་དགོང་མོ་ལས་རིམ་ཞིག་གོ་སྤྲོད་གསུངས་པའི་ཐོག་ཐིན་ལན་ཏེ་གཞུང་ཚབ་ཁང་ཆེན་མོ་ལྷ་ས་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལིང་རྟེན་གཞི་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཐིན་ལན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་ཉིན་མོ་སྤྱད་བཅིའི་ཐོག་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ།

ཐིན་ལན་ཏེ་ (Dr. Rajkumar Ranjan Singh, Honourable Minister of State for External Affairs and Education, Government of India) མཆོག་དང་། རྒྱལ་ཁབ་འབྲམ་མིན་གྱི་གཞུང་ཚབ་ཁང་ཆེན་མོ་གཞུང་ཚབ་ཁང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ། གཞུང་གི་མཐོ་རིམ་ལས་ཁྲུང་།

ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་གར་ནང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་བཅོ་ཆོང་སྤེ་ཆེན་ཁག་གི་འགན་འཛིན་སོགས་ཕེབས་ཡོད་འདུག།

སྤྱི་མགྲོན་ནམ་བ་འདུ་འཛོམས་གནང་རྒྱུ་ལས་རིམ་དབུ་འཛུགས་གནང་ཞིང་། དེའི་སྐབས་དཔལ་ལྷན་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་ཐིན་ལན་ཏེ་གཞུང་ཚབ་ཁང་གི་ཆོང་དང་དཔལ་འབྱོར་འགན་འཛིན་སྤྱི་ཁབ་ཁྲུང་ཁོ་ ཀེ་མི་ནན་ (Tarvo Nieminen) མཆོག་དང་། འཛིན་སྲོང་གི་བྱང་ཆེ་གཉིས་པ་སྤྱི་ཁབ་ས་བེ་ཀ་ སོ་མར་སྟག་ (Pekka Sommerberg) མཆོག་གཞུང་ཚབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་འགན་ཁུར་བ་སྤྱི་ཁབ་ས་བོ་ལི་ན་ རྫོང་སི་ (Paulina Fors) མཆོག་བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕམ་གྱིས་ཐིན་ལན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་ཉིན་མོ་སྤྱད་བཅིའི་ཐོག་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡ ཉིན་རྒྱ་གར་ས་ལྷོ་ལིང་རྟེན་གཞི་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཐིན་ལན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་ཉིན་མོ་སྤྱད་བཅིའི་ཐོག་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ།

དགའ་བསྐྱེད་འཆ་མས་འདི་དང་སྒྲགས། རྩོན་
ལན་ཤི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་བཞིན་ཡུ་རོབ་ནང་གི་
རྩེས་ལུས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ནས་ད་
ཆ་ཆེས་ཡང་ཐོན་ཅན་གྱི་མང་གཙོའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཙམ་མ་ཟད། ཆབ་
སྲིད་ནང་བྱད་མེད་ཀྱི་མཉམ་ཞུགས་ཆད་
མཐོ་བ། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱིད་ཤོས་
ཀྱི་བྱ་དགའ་ལོ་བཞི་བསྟུང་མང་བཞེས་པར་
བསྒྲགས་བརྗོད་ཞུས་པ་དང་། མ་འོངས་པར་
མང་གཙོ་སྤྱི་བརྟན་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་
ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ཁོང་རྣམ་པའི་བྱུང་ནས་
ལེགས་ཆ་སྤེལ་རེས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཡོད་མེད་
སོགས་ཀྱི་ཐོག་བཀའ་བསྟུར་གནང་ཡོད་
འདུག

དེ་མཆོག་གི་སྐུ་མཆོག་གི་ལུང་ཚབ་ཁང་
གི་རིག་གཞུང་ལག་ལེན་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་མང་
ལ་མེད་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་ (Markus Lund-
gre) མཆོག་དང་། མཆོག་གི་ཉམས་ཞིབ་
དང་། ལེགས་བཅོས་ལག་ལེན་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
མང་། ཡང་ནི་ མཆོག་གི་སྐུ་མཆོག་ (Dr. Par-

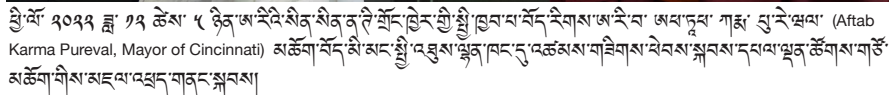

ཡེ་ཤོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡ རིཾ་སྤྱུལ་ས་ཤེས་མེན་པ་ན་ཤི་ཤེན་ཆེ་པ་ཁད་ཤེན་པ་ན་ཤི་སྤྱུལ་ཁལ་པར་པ་ཆན་མི་མོ་ཤེན་པ་ཆེ་ཤི་སྤྱུལ་ས་

Arne Wikstrom) མཚོག་གཞུང་ཆབ་
ཁོངས་གཏོགས་བདེ་སྤང་འགན་འཛིན་སྐུ་
ཞབས་ཇོ་ཏན་ རོར་མི་སེ་ (Johan Torn-
qvist) མཚོག་བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་
འཕྲད་ཀྱིས། སུམ་ཁྲོད་བཞུགས་པའི་
ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་
གནང་གཏན་ཁེལ་ཡོད་པར། དགའ་བསུའི་
འཆམས་འདྲི་དང་། ཚོགས་གཙོའི་འགན་
ཁུངས་བཞུགས་ཀྱི་བ་ཐམས་ཅད་ལས་
སྤྲོད་པའི་བའི་སྤྱོད་འདུན་བཅས་ཞུས་

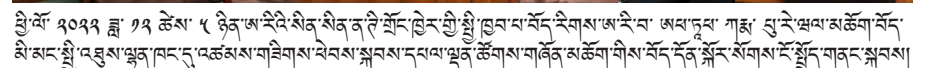
གནང་ཐོས། བོད་མིའི་སྤྱི་གུ་འཛུགས་དང་།
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་འོ་
སྤྱོད་སྤྱང་བསྐྱུས་ཁུས་གནང་ཡོད་འདུག
ཕྱི་རོ་ཚུ་ཆོད་ ༥ བའི་ཐོག་སྤྱི་
ལེན་ཏེ་སྤྱི་མཐུན་སྒྲུལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་ཆབ་
ཆེན་མོ་ལུམ་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཀའི་ཀྱ་ རོན་ཏི་
མཆོག་དང་། རྒྱ་གར་ཕྱི་འབྲེལ་དང་ལེས་
ཡོན་ཁྲོན་ཆེན་གཞོན་པ་སྤྱི་ལེས་ རྒྱ་ཀྱ་
མར་ རན་ཐན་ སི་ལྷ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་
ཀྱིས་ལས་རིམ་གཙོ་སྤྱོད་གནང་ཞིང་། དེ་
ཡང་ཐོག་མར་སྤྱི་མཐོན་ཆོད་མ་སྤྱི་བཞེངས་
ཐོག་རྒྱ་གར་དང་། སྤྱི་ལེན་ཏེ་སྤྱི་མཐུན་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་བཏང་ཐོས། སྤྱི་ལེན་ཏེ་
སྤྱི་མཐུན་སྒྲུལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་ཆབ་ཆེན་མོ་
ལུམ་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཀའི་ཀྱ་ རོན་ཏི་མཆོག་
གིས་སྤྱི་ལེན་ཏེ་སྤྱི་མཐུན་སྒྲུལ་ཁབ་རང་
བཙན་ཐོབ་ནས་མི་ལོ་ ༡༠༥ འཁོར་བའི་
ཆོགས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པ་ཆོད་མར་འཆོམས་
འདི་དང་འབྲེལ། སྤྱི་ལེན་ཏི་སྤྱི་མཐུན་དེ་

[illegible]

བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་
 ཉུ་སྐུལ་གནང་དགོས་པའི་དམིགས་ལུལ་
 དང་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་
 རང་དབང་ཡོད་སྐོར་སོགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
 གནས་ཚུལ་རྒྱ་མ་རྒྱུ་པ་ལྟར་བསྐྱབས་ཏུ་གསུམ་

སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཆོག་གས་ནས་ཨ་རིའི་ནང་གྲས་
 ཆོག་གས་འཇུག་མིའི་བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་
 ཆོག་གས་ཆེན་ཐངས་བརྒྱད་པ་བསྐོར་ཆོག་གས་
 གནང་བ་སོགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་མིའི་
 སྤྱི་ལ་འཇུག་གས་ནས་བོད་དོན་ཁྱེ་སྤྱོད་དང་།
 དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཁྱབ་བསྐྱགས་ཀྱི་
 ལས་འགུལ་རིམ་བ་སྤེལ་དང་སྤེལ་བཞིན་
 ཡོད་པའི་སྤྱོད་སོགས་རྒྱ་སྤྱོད་གནང་བར། སྤྱི་
 ཞབས་ཁོང་གིས་ཨ་རིའི་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་
 གཞུང་སྤྱང་སྤྱོད་སྤོག་གང་སྤུབ་གནང་རྒྱུའི་
 ཞལ་བཞེས་གནང་སོང་བ་དང་སེམས་
 དངལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་སྤེལ་པོ་མཆོག་གིས་
 ཨ་རིའི་སིན་སིན་ན་ཏི་གྲང་ཁྱིའི་སྤྱི་ཁྱབ་
 མཆོག་ལ་སྤྱི་ལོར་ལ་ལོར་ས་ལ་སྤྱབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཨིན་ཡིག་སྤོག་ཡོད་པའི་

མཛོད་རྣམ་ (My Land and My People) དང་། བོད་རྟོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་
ཁག་ཅིག་གྲུལ་གཞན་ཡོད་པ་བཅས། །

བ་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
 གྱིས་བཅན་བྱོལ་ནང་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་ག་གཞི།
 རྒྱུན་ཅིས་བཅས་གཏན་འབེབས་གནང་གི་
 ཡོད་པ། གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གྲོས་
 ཚོགས་འཐུས་མི་དང་། ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་
 སོགས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གྱིས་བོད་ནང་
 གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་ལྷུ་སྤྱོད་
 གནང་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་
 གྱིས་སྐོར་ཞིབ་ལྟ་དུ་སྤྱོད་དང་། དེ་བཞིན་ད་
 ལྱིའི་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་འོག་བོད་ནང་
 གྱིས་བ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་རྒྱ་ནག་དམར་
 གཞུང་གི་བཅའ་སྟོད་སྟོབ་ལྟའི་ནང་བཅན་
 ཤེད་ཐོག་སྟོབ་འཇུག་བྱེད་བཟུག་སྟེ། བོད་
 རིགས་རྣམས་རྒྱ་རིགས་སུ་བསྒྱུར་ཐབས་
 དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་
 སྤྱི་ག་ཁག་ལ་ཅིས་མེད་དོག་རིལ་བཏང་ནས་
 བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་རིགས་རྣམས་གནས་
 ཚུལ་དཔེ་མཆོན་ (DNA) བཟུ་རུབ་བྱས་
 དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ། ཏོག་དབྱིབས་
 གཏན་རིམས་ ༡༩ ལ་ཁ་གཡང་ཏེ། བོད་མི་
 རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བསྐྱོད་རང་དབང་ལ་དོ་ཕྱག་
 བཏང་བ་སོགས་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་
 རྣམས་ལ་ཆད་ལས་འདས་པའི་སྤྱག་སྟོང་
 མནར་གཅོད་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་
 པའི་སྐོར་སོགས་ད་ལྱིའི་བོད་ནང་གི་ཇ་ཟུག་

གནས་སྐབས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་
 དམར་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཛུགས་
 བསྐྱར་ཡང་རྒྱས་ལ་ཁ་གཏུག་ཏེ། བོད་ནང་
 རྒྱ་མཚན་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཁྲུག་ལྟར་
 བཅུག་སྟེ། རྒྱ་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱ་ནག་
 རང་གི་དཔལ་འབྱོར་ཁོ་རྒྱུ་ཁོ་ཁོ་རྒྱུ་ཁོ་རྒྱུ་
 ཀྱི་ཁོར་ལུག་ཉམས་ཉེས་ཆབས་ཆེ་བཅོས་
 དང་། བཅོ་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་འོ་སྤྱོད་དང་།
 རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་མཐར་གཏོད་ལ་
 མི་བཅོད་པར། བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་
 སེར་སྤྱོད་པོ་མོ་ཞུན་གཞོན་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་
 བོད་དོན་ཆེད་སྤྱོད་ལུས་མེར་སྤྱོད་ལུས་གནང་
 ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་གསུངས་གནང་སོང་།

གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་
 གཞོན་མཆོག་གིས་གསུང་དོན་ལ། རྒྱ་ནག་
 གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོག་དབྱེར་བས་
 གཉན་རིམས་ ༡༩ འཛམ་གླིང་ཁྲོན་ཡོངས་
 སྤྱུ་ཁབ་གདལ་ལྷགས་ཆེ་བྱུང་སྟེ། མི་ཁྲི་ལྷག་
 མང་པོའི་ཆེ་སྤྱོད་ལོར་བ་སོགས་མི་རྒྱ་
 གཉིས་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྐབས།
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་གདོང་རིས་དོ་མ་
 གསལ་པོར་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་ཆ་
 བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་བཞིན་བོད་མི་ཙམ་ཀྱི་
 གནད་དོན་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་
 དོན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་སྒྲོར་དང་། ཆང་མས་
 རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་ཐེར་
 འདོན་དང་། འགན་ཁུར་བྱེད་པ་བཅོད་གོས་
 སྒྲོར་སོགས་གསུངས་གནང་ཞིང་། ཨོ་སི་ཁྱོ་
 མི་ཡ་ནས་ཡིན་པའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་བ་ཏེ་

རིུ་ བེམ་ལའོ་ (Drew Pavlou) ལགས་
 དང་། སྤྱི་ཞབས་ཨན་ཏོ་ཏི་ སི་མོ་ལ་ (Anto-

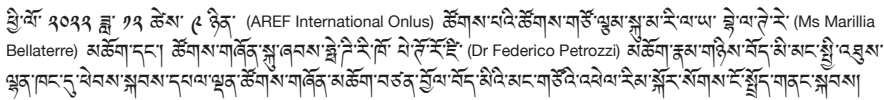

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢ ཉིན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གས་གཞོན་སྤྱོད་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་ཆོག་གས་གཞོན་ལས་ཁུངས་སྤྱོད་
 ཨོ་སི་ཁྱོ་མི་ཡ་ནས་ཡིན་པའི་བོད་དོན་ཐེར་འབྱུང་ཆེད་པ་དང་། བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱར་བ་ཏེ་རིུ་ བེམ་ལའོ་ (Drew Pavlou) ལགས་དང་ལྷན་
 མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།

ny Small) ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ད་
 རེས་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཞོན་མཆོག་དང་
 ལྷན་ཆུ་ཆོད་གཅིག་ཙམ་རིང་བོད་དོན་ཐོག་
 ཇི་བ་ཇིས་ལན་བརྒྱུད་བཀའ་བསྐྱར་སྤྱུགས་
 པོ་གནང་རྒྱ་བྱུང་བར་དགའ་ཆེར་ཆེན་པོ་
 བྱུང་སྒྲོར་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་
 བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་འགན་ཁུར་གནང་བྱོགས་
 ཐོག་ནས་ཁོང་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་རྒྱ་བ་
 ལངས་གནང་རྒྱར་སྤྱོད་སྤྱུག་སེམས་ལྷགས་
 ཆེ་བྱ་བྱེད་སོང་ཞེས་གསུངས་གནང་ཞིང་།
 དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཞོན་མཆོག་གིས་ཁོང་
 རྣམ་གཉིས་ལ་སྤྱི་ལོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱུགས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱུགས་རྩོམ་
 གནང་བའི་ཨིན་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པའི་མཛད་
 རྣམ་བཅོན་བྱོལ་ནང་གི་རང་དབང་ (Free-
 dom in Exile) ཞེས་པའི་ཕྱག་དེབ་རེ་རེ་

ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་བཅས་སྤྱུལ་སོང་།
 དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཞོན་
 མཆོག་གིས་གོས་ཆོག་གི་ཆོག་གས་ཁང་
 རང་གཅིག་སྒྲོར་སྤྱོད་ཞིང་དང་སྤྱུགས་།
 བཅོན་བྱོལ་བོད་མའི་མང་གཅོའི་འཕེལ་རིམ་
 སྒྲོར་འོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྐྱུས་གནང་ཡོད་པ་
 བཅས་།

↪

གཞོན་པ་ཚོར་བྱ་རྒྱུར། མིའི་ལུས་
 མིའི་འཚར་ལོངས་ཀྱི་བརྒྱད་རིམ་ལ། རྩོག་
 མར་མའི་མངལ་ནས་བཅས་པ་ནས་བརྒྱད་

གྲིས་བཅན་འཇུ་ལ་བྱས་ཏེ། བོད་མི་ས་ཡ་
 གཅིག་ལྷག་དམར་གསོད་བཏང་ཡོད་པའི་
 གནས་སྡངས་རྣམས་འདྲིང་ཡོད་པའི་དགྲུང་
 ཡོ་བཟེས་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཁྱོད་ཚོས་
 བྱང་ཡོད་དུས། ཁོང་རྣམ་པས་དེའི་སྐབས་
 ཁྱོད་ཚོས་གང་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིག་ཐོགས་ལ་
 ཉར་དཀོས་བ་ཏུ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

၅၀

རུབ་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོར་བརྩིས་ཏེ།
གྲངས་ཐོབ་སྤུ་རུབ་ཀྱི་ལས་འཆར་ཞིག་འགོ་
བཙུགས་ཐོབ་པ་དང་། ལས་འཆར་དེའི་ཐོག་
བོད་མི་ཆང་མས་ངེས་པར་དུ་མཉམ་ཞུགས་
གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད་ཅེས་གསུངས་གནང་སོང་།

གཞན་ཡང་མངའ་སྤྱིའི་ཐོག་དཔལ་
ལྷན་སྤྱི་དབྱེད་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་
དང་། (AREF International Onlus)
ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་ལུས་སྤྱི་མ་དེ་ལ་ཡ་
ཟེ་ལ་ཏེ་རེ་མཆོག་དང་། ཆོགས་གཞོན་སྤྱི་

ཞབས་སྡེ་ཏེ་རི་ཁོ་ བེ་ཏོ་རོ་རི་མཆོག་ བྱམས་
པ་སྤྱི་ཚན་གསུམ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཚུལ་
ཀྱལ་ལགས། ར་ས་བོད་སྤྱུག་ཁྱིམ་སྤྱིའི་ངེས་
སྟོན་པ་རྒྱལ་ཁྱིམ་སྤྱི་རྩིས་ལགས་བཅས་ནས་
ལས་འཆར་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད།
བོད་ཀྱི་འབྲེམས་སྟོན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
བསྟན་འཛིན་སྟོན་པ་ལྷན་ལགས་ནས་
སྤྱུགས་རྩི་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་བཅས་
གནང་སྟེ། མངའ་སྤྱིའི་ཐོག་ཡོད་པ་དང་།

ཉིན་རྒྱུ་བ་ (AREF Interna-
tional Onlus) ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་

ལུས་སྤྱི་མ་དེ་ལ་ཡ་ ཟེ་ལ་ཏེ་རེ་མཆོག་དང་།
ཆོགས་གཞོན་སྤྱི་ཞབས་སྡེ་ཏེ་རི་ཁོ་ བེ་ཏོ་རོ་
རི་མཆོག་ཚུལ་གཉིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཁང་དུ་གཟིགས་སྐོར་དུ་ཕེབས་པ་དང་།
སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཆོགས་གཞོན་སྤྱི་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་
གིས་སྡེ་ལེན་མངལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་
ཕྱོགས་སྐོར་སོགས་རོ་སྤྱོད་གནང་ཡོད་པ་
བཅས།

ལ་དྲགས་དབུས་འཛིན་མངའ་ཁུལ་གྱི་ཆེས་མཐོའི་སྤྱི་ཚབ་ཆོགས་རྒྱུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་འཆམས་གཟིགས་སུ་
ཕེབས་པ།

༢༡ ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༤
ཉིན་ཕྱི་ལོ་ཆུ་ཆེད་ ༣༠༠ ཐོག་རྒྱ་གར་གྲོས་
ཆོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་འཇམ་
དབྱངས་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་། ལ་དྲགས་རང་
སྤྱོད་རི་ལྗོངས་ཡར་རྒྱས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་སྡེ་
དཔོན་སྤྱི་ཞབས་བཟ་ཤིས་རྒྱལ་མཆོན་
མཆོག་ སྡེ་དཔོན་གཞོན་པ་ཆེ་རིང་དབང་
ལྷུག་མཆོག་ རྒྱལ་ལས་སྤྱི་ཞབས་སྤྱི་ལམ་
མེ་ཉི་ ཨ་ཤུར་ (Ghulam Mehdi
Ashoor) མཆོག་བཅས་ལས་བྱུང་པའི་ལ་
དྲགས་དབུས་འཛིན་མངའ་ཁུལ་གྱི་ཆེས་
མཐོའི་སྤྱི་ཚབ་ཆོགས་རྒྱུང་ཞིག་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་འཆམས་གཟིགས་སུ་
ཕེབས་པ་དང་། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་བོད་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༤ ཉིན་རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་འཇམ་དབྱངས་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་། ལ་དྲགས་རང་སྤྱོད་
རི་ལྗོངས་ཡར་རྒྱས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་སྡེ་དཔོན་སྤྱི་ཞབས་བཟ་ཤིས་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་ལེན་པའི་ལ་དྲགས་དབུས་འཛིན་མངའ་
ཁུལ་གྱི་ཆེས་མཐོའི་སྤྱི་ཚབ་ཆོགས་རྒྱུང་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་འཆམས་གཟིགས་སུ་ཕེབས་སྐབས།

མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་གཞོན་སྤྱི་མ་ཆེ་
རིང་མཆོག་གིས་སྡེ་ལེན་མངལ་འཕྲད་
གནང་སོང་།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་དཔལ་ལྷན་

ཆོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་ལ་དྲགས་དབུས་
འཛིན་མངའ་ཁུལ་གྱི་ཆེས་མཐོའི་སྤྱི་ཚབ་
ཆོགས་རྒྱུང་གི་ཆོགས་མི་ཚུལ་སྤྱོད་སྡེ་
ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་སྡེ་

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟླ་ ༡༩ ཚེས་ ༥ ཉན་སྡེ་དགེ་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་མངའ་འབངས་དཔལ་བཤེ་བ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཐུན་མོང་ནས་གནས་མཆོག་རྗེ་ཤེས་པ་ལྟན་འགྲུ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱི་ལོ་དང་མ་གྲི་ཆེན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་དངོས་གཞི་བསྟར་འབུལ་ཞུས་རྗེས། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱི་ལོ་དང་མ་གྲི་ཆེན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མཇུག་བཅས་ཞུས།

དེ་ཡང་ཕྱི་ཆེས་ ༥ ཉན་གྱི་ཕྱི་རོ་སྡེ་དགེ་དཔལ་ལ་ས་སྤྱི་ལོ་བརྟན་བཞུགས་གོ་སྤྲིན་ཆོག་པས་བས་བཀའ་ཤིན་གཏང་རག་གི་གསོལ་སྟོན་དང་། རིག་གཞུང་འཐབ་སྟོན་གྱི་མཛད་སྟོ་ཞིག་ཆོག་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་གདན་ཞུས་ལྟར་ཆེད་མེབས་གནང་ཡོད།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་དང་། སྐར་ངོས་ནས་འཆམས་འཛི་དང་སྤྲུགས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་གྱི་དུས་ཆོད་འདི་ལྷ་སྤྱི་མ་ཐུན་ཆེན་དང་། གོ་སྐབས་ཡོང་རྒྱ་གཙོ་པོ་གཅིག་དེ། ད་རེས་བཅེ་ཆེན་ས་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ས་འཇུག་སྡེ་དགེ་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་ནས་སྟོ་གསུམ་འབད་བ་ཆེན་པོས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱི་ལོ་དང་མ་གྲི་ཆེན་

རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ཡསྟབས་མཆོག་ངོར་སྤྱི་ལོ་མཆོག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་རྣམས་གཉིས་ལ་བརྟན་བཞུགས་ཟབ་རྒྱས་སུ་ལ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པེ། དེ་འདྲ་བའི་བརྟན་བཞུགས་སུ་བ་དེ། ང་ཆོ་ཆོས་སྤྲུགས་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་ན། རྒྱུད་སྡེ་ནང་ལོགས་ལ། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ལྷ་མ་ཆོས། དེ་བཞིན་ལྷ་མ་དགེ་ལུན་སྡེ། ཀྲུག་གྱི་བྱེད་པོ་ལྷ་མ་ཡིན། །

ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་རྗེ་འཆང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་མདོ་སྤྲུགས་ནས། ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་བའི་བཞེས་གཉེན་པ་དང་འདྲ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་བའི་བཞེས་གཉེན་པ་དང་འདྲ། ། མ་རིག་ཐུན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་བའི་བཞེས་གཉེན་སྟོན་པེ་འདྲ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སོ་སོའི་རྩ་བའི་ལྷ་མ་ལ་སྟོ་གསུམ་གྲས་པས་ཕྱག་བྱས་ནས་མཆོད་པ་དང་། ལུས་དག་གི་བཀྲ་བསྟེ་དང་རིམ་གྱོ་ཡིན་ནའང་འདྲ། མཐའ་མ་ཐང་ཐང་འབུལ་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་རིང་བཅེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ས་འཇུག་སྡེ་དགེ་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་ནས་བརྟན་ཞུགས་སུ་བ་འདིའི་ཐོག་ནས་ལྷ་མ་མཉམས་པའི་རྒྱ་གསུམ་འདྲ་པོ་ཆང་འཛོམས་བྱུང་སོང་བས་པའི་ཆོར་སྤྱང་བྱུང་། ཁོང་རྣམས་པས་འབད་བ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་དགེ་སྤྲུབ་སྤྲིག་

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟླ་ ༡༩ ཚེས་ ༥ ཉན་སྡེ་དགེ་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་མངའ་འབངས་དཔལ་བཤེ་བ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་ལྷ་ས་འཇུག་སྡེ་ཐུན་མོང་ནས་གནས་མཆོག་རྗེ་ཤེས་པ་ལྟན་འགྲུ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱི་ལོ་དང་མ་གྲི་ཆེན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་དངོས་གཞི་བསྟར་འབུལ་ཞུས་སྐབས།

མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་
བྱག་ལ་ཏུ་ལས་པའི་བཀའ་འིན་ཆོན་པོ་ཡིན་
པ་དང་། དེ་རིང་བྱས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
བརྗོད་པ་ཆོག་གིས་མི་འདད་པའི་གནས་
སྟངས་ལྟ་བུ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་
དུས་ཆོད་ཉག་སྤྱི་བའི་སྐབས་འདིར་
ཡསྐབས་མགོན་རྣམ་པའི་མཛད་འཕྲིན་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆོས་དང་། ཆབ་སྲིད་གང་གི་ཐད་

གྲུལ་ཡུམ་ཆེན་པོ་ནས་འབྲུངས་
 པའི་ཡད་པལ་ས་སྐྱའི་ཁྱིའི་ཁྱེ་གཉིས་པ་
 དང་། ཁྱིའི་ཁྱེ་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་
 གཞུག་གྲུག་དང་། མཛད་ཆེན་ལྷན་པོ་ཆེ་

ཡདཔལ་ས་སྐྱའི་གོང་མ་བྲི་ཆེན་རྟོ་

ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཅིག་ཕྱི་
ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་།
བཀའ་ཤིན་གསལ་མི་སྟབ་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་
བསྐྱད་ཡོད་པར་། རྣམ་པ་ཆོས་དེ་ངོས་འཛིན་
བྱས་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་ཤིན་རྗེས་བློ་གྲོ་
གཞེངས་ཏུགས་སྤུལ་བ་དེ་བཞིན་ཡག་པོ་
བྱུང་སོང་ཞེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཀྱུ་དང་། རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་
མོ་སྐྱེ་ལུན་དུ་བཏོན་པ་དང་། མ་འོངས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ ༡༢ ཆེས་ ༤ ཉིན་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་གོ་དཔལ་ས་སྤྱི་བཟོན་བཞུགས་གོ་སྤྱི་ཆོག་པས་བཀའ་ཤིན་གཏང་རག་གི་གསོལ་སྟོན་
དང་། རིག་གཞུང་འཁམས་སྟོན་གྱི་མཛད་སྤྱི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་བཞུད་ནས་རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོ་མཆོག་ལ་བཀའ་ཤིན་རྗེས་བློ་གྲོ་
གཞེངས་ཏུགས་ལ་འབུལ་སྐྱབས།

བར་ཡད་པལ་ས་སྐྱེ་བའི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་
ཁྲོགས་སུ་གྱུར་བའི་སྟོན་འདུན་ཁྱེད་དང་།
མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ཡད་པལ་ས་
སྤྱི་ཡོང་མ་གྲི་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་
མཆོག་ ཡ་སྐྱབས་མཆོག་ངོར་སྐྱེ་མཁའ་

ཆེན་པོ་མཆོག་ བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱེས་ བ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱར་དུ་
བྱ་གསེར་རིའི་སྤེང་བུ་ལྟ་བུ་གང་ན་སུ་ གསལ་བའི་སྟོན་འདུན་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་
བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱར་ གསུངས་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །
བཏོན་ཅིང་། སྤྱགས་བཞེད་ལུན་གྱིས་འབྱུང་

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་སྤེང་བུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ལོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཞེངས་ཏུགས་འབུལ་
བཞེས་མཛད་དེ་མི་ལོ་ཕྱིལ་པོ་ ༣༣ འཁོར་བའི་དུས་བློ་མཛད་སྤྱི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

༢༡ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ ༡༢ ཆེས་ ༡༠
ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་སྐྱེ་
སྤེང་བུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་འཛུལ་
སྤྱིང་ནང་སྟན་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ནོ་སྤེལ་ཞི་
བདེའི་གཞེངས་ཏུགས་འབུལ་བཞེས་མཛད་
དེ་འདི་ལོར་མི་ལོ་ཕྱིལ་པོ་སྤེལ་ཏུ་སོ་གསུམ་
འཁོར་བའི་དུས་ཆོགས་ཁྱུང་པར་ཅན་གྱི་
ཉིན་མོ་འདིར། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་
ཡོངས་ཀྱི་མ་འབྲིས་པའི་མཛའ་བཞེས་ཆེན་
པོ། ས་སྤེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
མའང་བདག་ འདིག་རྗེ་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན།
བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དང་སྐྱེ་ན་

མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་
ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་
ཐམས་ཅད་མཁའ་ཅིང་གཞེགས་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་ལ་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་
ཆབ་ཞུས་ཏེ་དགའ་དད་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོ་
ནས་གྲུས་བཀྱར་ཆེ་བསྟོད་དང་། བཀའ་ཤིན་
རྗེས་བློ་གྲོ་གྲུས་ཕྱག་སྟོན་དུ་སྤུལ་ནས་
བཀྱ་ཤིས་བདེ་ལེགས་གྲངས་མེད་ཁྱེད་ཀྱི་
ཡིན།
ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་སྐྱེ་སྤེང་
བུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་སྟོན་མཆོག་
རྣམ་འདྲན་བཞི་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་

རྟོན་འབྱུང་དང་། སྟོན་པ་འཆེ་བ་མེད་པའི་
ལམ་ལུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་འདིག་རྗེ་
ཁྲོན་ཡོངས་སུ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་
མཛད་པའི་འདྲན་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་
པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་རྩ་དོན་སྐྱབ་སྤྱོད་ཀྱི་
ལས་འབྲུལ་མཐའ་དག་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་
ལམ་འབབ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་གནང་མཛད་དེ་
འཛམ་གླིང་སྤེང་གི་རྩོག་འཛིང་མཐའ་དག་
འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་
དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་དང་ཉམས་བཞེས་
གནང་མཁའ་ཞིག་ཡིན་པས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
ལོར་ལོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཞེངས་ཏུགས་ཡལོང་

ས་མཆོག་ལ་འབྲུལ་བཞེས་ཀྱིས་འཛིན་ཏེན་
ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་
བ་དང་ཆབས་ཅིག་ བོད་དོན་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ནང་གོ་རྟོགས་དང་དོ་སྤངས་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་རྒྱུར་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད། དེ་ནི་
འཆེ་བ་མེད་པའི་

ཐབས་བྱས་ལ་ཡིད་
ཆེས་སྤེབས་པའི་སྤྱལ་
འདེད་དང་བོད་མིའི་
བདེན་དོན་དོས་འཛིན་
ཀྱི་མཆོན་ཏྲགས་མང་
དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
སྟབས། གཞིས་བྱེས་
བོད་མི་ཆང་མས་སོ་
སོའི་སློབ་གསུམ་གྱི་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལྷ་ ༡༩ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཉེ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་ཏྲགས་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་
དེ་ལོར་ ༣༣ འཁོར་བའི་དུས་བྱོན་མཛད་སྒོའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཞིན་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་གསུང་འཕྲད་
སྟོན་སྤྲེལ་གནང་སྟབས།

སྤྱོད་པ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་ངེས་ཤེས་
ཏེད་པའི་སློབ་ལོན་ཡིད་ཆེས་དང་དམ་བཅའ་
བསྐྱར་ནན་ཞིག་འཛིན་གྱུར་ཆེ་དུས་བྲན་འདི་
སྤྱད་བཅི་ཞུ་གོ་ཆོད་ངེས་ཡིན།

འགྲོ་བ་མི་རྒྱལ་ས་དཔལ་འབྱོར་
མཁོ་སྤྱོད་དང་། འཇུགས་སྤྱོད་སོགས་ཕྱིའི་
དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཐད་འགན་སེམས་ཀྱིས་
ཁེངས་ཤིང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕམ་
ཉེས་གཏོང་བཞིན་པའི་ཆེས་སྤྱེགས་དུས་ཀྱི་
སྐབས་འདིར། བོད་མིའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབྱ་
ཁིད་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་སྤྱི་མཐུན་བཅུ་བཞི་བ་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་བྱིས་ཆང་
ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་ཞི་བདེ་བསྐྱར་སྤྱིར། འཛམ་
གླིང་ནང་གི་མི་ཡོད་དོ་ཅོག་བདེ་བ་འདོད་པ་

དང་སྤྱལ་བ་སྤེལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་
མཆུངས་ཡིན་པ་དང་། དེའང་འཆམ་མཐུན་
དང་ཞི་བདེར་གནས་པར་ཐོག་མར་རང་བྱིས་
དང་། དེམ་པས་སྤྱི་ཆོགས་དང་། རྒྱལ་ཁབ།
འཛམ་གླིང་བཅས་སུ་བྱུང་སྤེལ་བྱ་དགོས་

པའི་བཀའ་སློབ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་གནང་བཞིན་
པར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་ཡུ་གོང་
ས་མཆོག་ལ་མི་སེར་གྱི་ཆེ་བསྟོད་དང་།
གཟེངས་ཏྲགས། བྱ་དགའ་སོགས་བརྗོད་
ཀྱིས་མི་ལང་བ་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་གནང་
ཡོད་པའི་ཐོག་འདི་ལོའི་ཕྱི་ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༩
ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷུ་ལིར་ཉེན་གཞི་
བྱས་པའི་ལྷན་ཆེན་མཁན་པོ་ལ་ཐེབས་ཅས་
ཡུ་གོང་ས་མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་ནང་ཞི་
བདེ་དང་། བྱམས་སྤྱོད་རྗེ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་བསྐྱར་སྤྱེས་གནང་
བའི་ངོས་འཛིན་འོག་ཐེབས་ཅས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་
རྒྱལ་ས་དང་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་མཐུན་
(Governor) སྤྱི་ཞབས་རྒྱ་རྒྱུ་ཨར་ལེ་

ཀར་ (Rajendra Arlekar) མཆོག་
བཅས་རྒྱ་ས་བཞུགས་སྐར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་
གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༩ ལོའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷན་ཆེན་མཁན་པོ་ལ་
གསེར་གྱི་གཟེངས་ཏྲགས་ཐོག་མ་དེ་ཡུ་གོང་

ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་
འབྲུལ་བཞེས་མཛད་
ཡོད། སྐབས་དེར་
ཡུ་གོང་ས་མཆོག་
གིས་འཆེ་མེད་ཞི་བ་
དང་སྤྱོད་རྗེའི་དགེ་
ཕན་སྟོར་འཛམ་གླིང་
མི་མང་སྤྱི་དང་ལྷག་
པར་དུ་དེར་འབྲུས་

མང་ཆོགས་རྒྱལ་ས་ལ་བཀའ་སློབ་གསུང་གི་
བདུན་ཅི་སྤྱིར་སྤེལ་གནང་བ་མ་ཟད། དུས་
རྒྱུན་ནས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་གྱི་བདེ་ཅེར་དགོངས་
ཉེ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་སྤྱི་མཐུན་
བསྐྱར་སྤྱེས་དང་སྤྱོད་བཞིན་པར་བཀའ་ཁྲིན་རྒྱ་
མེད་དུ་ཆེལ་ཞུ་རྒྱ།

ནོར་མེ་ཡུལ་གྱི་ཞི་བདེའི་གཟེངས་
ཏྲགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི། འཛམ་གླིང་ནང་
དམག་གི་དབྱུང་སྤེ་རྒྱལ་ས་མེད་པར་བཅོས་
ཉེ། རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་དབར་མཛའ་མཐུན་
དང་ཞི་བདེ་བསྐྱར་སྤེལ་ཡིན་པ་དང་། དེར་
ཕན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་ཅན་
རྒྱལ་ས་བརྒྱུད་གཞན་ལ་སེམས་འབྲུལ་
ཐེབས་ཕྱིར་ཞི་བདེའི་གཟེངས་ཏྲགས་འབྲུལ་

བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། འདི་ལོའི་ནོ་སྤེལ་ཞི་
 བདེའི་གཞུང་ས་རྟགས་ལྷ་རོལ་རྒྱལ་ཁབ་སྤེ་
 ལ་རྒྱ་སི་ (Belarus) རྣམ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་
 མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཁྲིམས་ཅོད་པ་སྤྱི་ཞབས་ཨུ་
 ལེས་སྤེ་ཡཱ་ལི་ཡཱ་ཏ་སཀི་ (Ales Bialiatski)
 ལགས་དང་། ཨུ་རུ་སུའི་འགྲོ་བ་མིའི་
 ཐོབ་ཐང་བློ་རྟེན་གྱི་ཚོགས་པ། (Russian
 human rights organisation me-
 morial) ཡུ་གུ་རེན་སྤྱི་མང་རང་དབང་གི་
 འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་པའི་བསྟེན་གནས་
 (Ukrainian human rights organ-
 isation Center for Civil Liberties)

སྟོག་སྐད་ཡིག་དང་། ཚོས། རིག་གཞུང་ སྤྱལ་འདེད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།
 བཅས་ཅ་མེད་གཏོར་བཤེག་སོགས་བཏང་ ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གུ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཞུང་ས་རྟགས་ལབུལ་བཞེས་
 མཛད་དེ་ལོ་ངོ་ ༣༣ འཁོར་བའི་དུས་བློ་མཛད་མྱོ་སྤྱད་བཅོ་ལྔ་ཞུ་སྐབས།

བཅས་ལ་འབུལ་གཏན་འཁེལ་བ་ལྟར། ཁོང་
 རྣམ་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་
 གྱི་ངོས་ནས་འཆམས་འདྲི་དང་བསྟུགས་
 བཞིན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
 ཐང་གི་ཉིན་མོ་ཡང་ཡིན་པས་མང་གཙོ་དང་།
 རང་དབང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་
 རྣམས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཉིན་མོ་དགའ་
 གློ་ལྷན་པའི་རང་སྤྱད་བཅོ་ལྔ་བཞིན་ཡོད་
 བཤང་། བོད་ནང་ད་དུང་རྒྱ་ནག་དམར་
 གཞུང་གིས་དམ་བྱ་ཆ་ནན་གྱིས་ཕྱི་མི་བོད་
 རང་འགྲོ་འདོད་མི་ཚོགས་པའི་ཐུབ་ འགྲོ་བ་མིའི་
 ཐོབ་ཐང་བཅའ་བཤེག་གིས་བོད་མི་ཚོར་
 བང་བདེན་མིན་པའི་ཁྲིམས་གཙོད་དང་། རྟག་
 མེད་ཉེས་འཇུགས་གྱིས་འཛིན་བཟུང་བཅོན་
 འཇུག་དང་གར་སོང་ཆ་མེད་གཏོར་བ། སྤྱུག་
 སྤྱོད་མཛར་གཙོད། རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་

དང་གཏོར་བཞིན་པར་འཛམ་གླིང་དབུ་མིང་
 རྣམས་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་འགན་ཁུར་དགོས་
 པའི་བཅའ་ལན་གཙང་དགོས་པའི་འབོད་སྤྱལ་
 ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འདིའི་
 རང་གཅིག་བསྐྱེད་དབང་འཛིན་གྱི་ལམ་
 ལུགས་ད་ལྟར་གནས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་
 རྟག་དམར་གཞུང་ནི་བོད་ཅམ་མིན་པར་
 འཛམ་གླིང་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་
 འགལ་རྒྱུ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་ནན་བཞིན་བྱ་
 རྒྱུ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་རྒྱ་ནག་ལྷ་ཉན་
 རྣམ་མཆེད་པའི་ཉོག་དབྱེས་གཉན་རིམས་
 འགོས་ཁུབ་ལ་བསྐྱད་དེ་ཁྲོ་ཤས་སྤྱོད་ནས་
 བཟུང་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོར་འགྲོ་འདུག་
 སྤྱོད་གསུམ་གང་ཅིའི་ཐད་དཀའ་ངལ་འཕར་
 མ་ཞིག་བཅོ་བཞིན་པར་རྒྱ་གཞུང་ནས་དེ་
 དག་འབྲལ་དུ་མཆམས་འཛིན་དགོས་པའི་

པའི་སྐབས་ཉེ་ལུ་པའི་ཚོགས་ཆེན་རྗེས་སུ་
 རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་དང་གྲོང་ཁྲུང་ཁག་ནང་
 མི་མང་དང་། ལྷག་པར་དུ་མཐོ་སྤྱོད་ཁག་གི་
 སྤྱོད་མ་དང་དགེ་ཆན་སོགས་དངོས་སུ་ཕྱིར་
 ཐོན་ནས་འདུ་འཛོམས་དང་རྩལ་སྟོན་ཁྲིམ་
 སྐྱོར་བྱས་དང་བྱེད་ལུས་མ་ཟད། ཁོང་ཚོའི་
 འབོད་ཆོག་གཙོ་བོ་ཁག་གཅིག་ནི། ང་ཚོར་
 སྤྱིད་དབང་སྐྱེར་གཙོད་མི་དགོས་པར་རང་
 དབང་མང་གཙོ་དགོས། དམར་ཤོག་ཚོགས་
 པ་མགོ་ཉིང་སྟོག་ ཞིའི་ཅིང་ཕིང་མར་བོབས།
 སྤྱི་བཞིན་རང་དབང་དགོས། གསར་འགྱུར་
 ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་དགོས། ང་ཚོ་བླན་
 གཡོག་བྱ་འདོད་མེད་ཅེས་སོགས་རྒྱ་གཞུང་
 གིས་ད་ལྟའི་སྤྱིད་བྱུས་འཛིན་བཞིན་པར་
 མོས་མཐུན་མེད་པའི་ཞི་ཆོལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་
 བྱས་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་
 དཔོན་རིགས་ཚོས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱི་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོ་ ༡༠ ཉེན་སྒྲིལ་ཡོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཞུང་སྐྱེས་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་དེ་ལོ་ལོ་ ༣༣ འཁོར་བའི་དུས་འདྲིའི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་འཕུས་ནས་པ་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྐབས།

མིག་བལྟས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོའི་དུག་
 བཞིའི་དོན་རྒྱུ་གྱི་ཐབས་སྒྲུབ་གནས་
 ལྷངས་དེ་རིགས་བསྐྱར་དུ་མི་ཡོང་བ་དང་།
 ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་ནང་འགྲོ་བཞིན་པའི་གནས་
 ལྷངས་ཐད་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོད་ནས་དོ་སྣང་ངེས་
 ཅན་གྱིས་དཔལ་འབྱོར་ཁེ་ཕན་ཅུང་ལ་གཞི་
 མ་བཞག་པར་རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་
 ཐོབ་ཐང་ཐད་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་ཆེད་
 སྤྱལ་འདེད་བྱ་དགོས་པའི་འཕྲོད་སྤྱུལ་བྱ་རྒྱ་
 ཡིན།

རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཆོག་འཕུས་མིའི་བོད་དོན་
 རྒྱུ་སྤྱོད་ཆོག་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པ་ཨ་
 རིའི་རྒྱལ་ས་ཨ་ཤི་ཁོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 འབྲས་སུ་མེག་སི་ཀོ་ (Mexico) གྲོས་
 ཆོག་འཕུས་མི་སྤྱི་ཞབས་སལ་ཨ་ཤི་ཁོ་
 རོ་ཁེ་ཁྱེ་ཁྱེ་ (Deputy Salvador
 Caro Cabrera) མཆོག་གིས་སྤྱི་ཁྱེད་
 འོག་འདི་ལོའི་ཕྱི་ལོ་ ༡༡ ཆེས་ ༤ ཉེན་མེག་
 སི་ཀོ་གྲོས་ཆོག་འཕུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་

སྤྱོད་ཆོག་པ་གསར་འཛུགས་གནང་ཐུབ་
 པར་དགའ་བསུ་དང་སྒྲུབ་སྤྱོད་པ་
 ཆེད་མཐོའི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཡོང་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 གྲོས་ཆོག་འཕུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་
 ཆོག་པ་ཁག་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཆེད་ཡོང་
 བར་འབད་བཅོམ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདས་པའི་ཆོ་
 བས་ནང་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཆེད་ཁག་
 གཉིས་ནས་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཅིག་ཏུ་
 བོད་དོན་ཞུ་སྤྱོད་བྱས་པ་གང་ལེགས་བྱུང་
 ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་
 དེ་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བཅོམ་དབང་
 འོག་ཏུ་བཟུང་བྱས་ཤིང་འདྲེ་བྱེད་གནས་
 ལྷངས་ཤིང་ཆགས་ཆང་མའི་དགོངས་པར་
 མངའ་གསལ་ལྷང་དུས་ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གི་དོན་རྒྱུ་དང་། བཅོམ་གཞོན་འོག་
 གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ཉེན་མཆོན་
 འཁྱོལ་དགའི་མནར་གཅོད་སྤྱུག་སྤྱོད་སྤྱངས་
 དང་སྤྱོད་བཞིན་པའི་འདྲེ་བྱེད་གནས་སྤངས་ལ་

གཞུང་མཉམ་མཉམ་སྤྱིད་དང་། ད་བར་
 གཞིས་བཞུགས་རྒྱལ་གཅིས་དཔལ་ལོ་
 དཔལ་ལོ་འདས་གསོན་ཡོངས་ཀྱི་ལྷག་
 བསམ་དང་། དཔལ་མཛངས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱུག་
 ན་མེད་པའི་མཛད་ཤིང་བཅས་ལ་ཡི་རངས་
 བསྐྱུགས་བཅོམ་བཅས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། བོད་
 དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཆེད་རང་དབང་
 ལུང་པར་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ནས་ཆིག་
 སྤྱིལ་གྱི་སྤྱོད་པ་བོད་དོན་རིམ་བསྐྱུགས་དང་
 ཞུ་སྤྱོད་ལས་འགལ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་བྱས་
 པ་མཉམ་སྤྱངས་དང་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་
 དགོས་པའི་ནུས་ལྷན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཡོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཞོར་མེད་རྒྱལ་ས་
 ཨ་ཤི་ཁོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 རོས་བཞེས་མཛད་སྤྱུགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་
 གསུང་བཀའ་གནང་བའི་དགོངས་དོན་དང་།
 བོད་བསྐྱར་སྤྱོད་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བཀའ་
 སློབ་ལམ་སྤྱོད་རིམ་སྤྱུགས་གནང་བ་ཁག་སྤྱོད་
 སུ་ཡ་རྒྱལ་བའི་སྤྱུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་
 བཞི་བཅས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ནས་
 ཡང་དུ་ཡོད་ལ་འདྲི་ཅིང་དོན་དམ་གྱི་ལག་
 བསྐྱར་བྱ་རྒྱུ་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

དེ་རིང་ཡོང་ས་མཆོག་ལ་ཞོ་སྤེལ་
 ཞི་བདེའི་གཞུང་སྐྱེས་འབྲུལ་བཞེས་ཀྱི་
 དུས་འདྲི་མཛད་སྤྱོད་ཐོག་རྒྱ་གར་གྲོས་
 ཆོག་གི་འོག་གི་འཕུས་མི་གསུམ་དང་།
 ལ་དགས་རང་སྤྱོད་རིམ་ཡར་རྒྱས་སྤྱོད་
 ཆོག་ཀྱི་སྤྱོད་པོན་སྤྱོད་ཞབས་བཀའ་ཤིས་

རྒྱལ་མོན་མཆོག་གིས་གཙོས་ལ་དྲགས་
 བས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་ཅིག་བཅས་
 བཞུགས་སྐར་ན་སར་ཆེད་ཐེབས་གནང་
 ཡོད། བོད་དང་རྒྱ་གར་གཉིས་དབར་རྒྱལ་
 རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
 བཅས་ཀྱི་ཐོག་སྤྱོད་མོན་ལ་འབྲེལ་འདྲིས་དམ་
 ཟལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་བདེ་
 འཇགས་ཐོག་ཏུ་ཅང་གལ་གནད་ཆེ་བར་
 མོང་། རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་བོད་

དོན་ཐོག་རྒྱལ་སྐྱོར་སྤྱད་ལྷག་ཡོང་བའི་
 འཕོད་སྐལ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། འོག་ས་མཚུངས་དེ་
 རིང་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐོད་དོན་ཐོག་
 རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་མཁན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་
 གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་བའི་སྤྱི་
 ཡིད་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁ་མས་དང་། ལྷག་པར་
 དུ་གནས་ཡུལ་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཞིས་
 བཅས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།
 བཟའ་དོན་སྤྱི་ཁོར་ཡགོང་ས་

མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་ལགོང་ས་

ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱ་ཆེ་
 ལ་ཞབས་པད་ཡུན་དུ་བརྟན་ཅིང་། སྤྱགས་
 བཞེད་སྤྱན་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། འཛམ་གླིང་
 ས་ཁོན་ཡོངས་སུ་ཞི་བདེའི་ཉི་མས་ཁྲབ་སྟེ།
 བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྦྱར་དུ་གསལ་བ་
 བཅས་ཀྱི་སློན་འདུན་ཞུ་བཅས། བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱན་ཆོག་གས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༠ ལ།

ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་སྐྱབས་ཁོས་ཚོགས་འཐུས་མི་འདམ་དབྱངས་ཆེ་འེར་ནས་སྐུ་མཆོག་དང་། སྐྱབས་ཁོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་ཐོད་དོན་སྐུ་མཆོག་ལ་འེར་ཚོགས་གཙུག་ཅིང་ཀྱ་མང་མཆོག་སོགས་ལ་གསེལ་སྤྱོད་བཞགས་པ།

[illegible]

༢༣། ། ལྷི་ལོ་ ༣༠༣༣ ལྷ་ ༡༣ ཆེས་ ༡༠
 ཉིན་བཞུགས་སྐར་དྲ་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱིར་
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཛུན་དུ་བོད་མིའི་ལྷན་
 མེད་པའི་དབུ་འཁྱེད་སྤྱི་ལོ་རྩ་ལྟོ་ལ་
 ལྷུགས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་འོ་སྤེལ་
 ཞི་བདེའི་གཞེངས་རྟགས་འབུལ་བཞེས་
 མཛད་དེ་མི་ལོ་ཉིལ་པོ་ ༣༣ འཁོར་བའི་

གཞུང་འབྲེལ་དུས་རྒྱུ་མཛད་ཤོ་སྤང་བཅི་
 གྲུབ་མཆོམས། རྩ་ས་མེག་རྒྱུ་ལོར་ལུ་
 གསོལ་མཚོན་ཁང་དུ་དཔལ་ལྷན་པོད་མི་
 མང་སྤྱི་འབྲུས་རྒྱུ་ཆོགས་ནས་ཐངས་
 འདྲིའི་མཛད་ཤོའི་སྤྱི་མཚོན་གཙོ་པོ་རྒྱ་གར་
 རྩོམ་ཆོགས་འོག་མའི་འབྲུས་མི་འཇམ་
 དབྱངས་ཆེ་ཡིང་རྣམ་རྒྱུས་མཆོག་དང་།

དམིགས་བསལ་སྐྱེ་མཐོན་གྱི་གར་གྲོས་
 ཆོགས་འབྲས་མིའི་བོད་དོན་གྱི་སྐྱོར་
 ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙུག་ལག་སྐྱེ་བའི་སྐྱོར་
 གུ་མར་ (Shri Sujeet Kumar) མཆོག་
 རྒྱལ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་ལ་དྲགས་རང་
 སྐྱོར་རི་ལྗོངས་ཡར་རྒྱས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་སྤེ་
 དཔོན་སྐྱེ་ལག་སྐྱེ་བའི་བཀའ་སྐྱོང་ལ་མཆོག་
 མཆོག་ སྤེ་དཔོན་གཞོན་པ་ཆེ་རིང་དབང་
 ལྷན་མཆོག་ རྒྱལ་ལས་སྐྱེ་ལག་སྐྱེ་བའི་ལས་
 མེ་རྩི་ ཨ་ལུར་ (Ghulam Mehdi
 Ashoor) མཆོག་བཅས་ལ་ཉིན་གུང་
 གསོལ་ཆོགས་ཤིག་འདེགས་འབྲུལ་ཞུས་
 གནང་ཡོད།

སྐལ་མ་དེར་སྐྱེ་མཁོན་ཁོས་ཆོག་མ་
འཇུག་མི་རྣམ་པ་དང་། ལ་དྲགས་ཀྱི་ཆེས་
མཐོའི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོག་མ་ཆུང་གི་ཆོག་མ་མི་རྣམ་
པ། དཔལ་ལྷན་པོད་མི་མང་གི་འཇུག་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཀྱུ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་སུ་ཇིང་ཀྱ་མར་མཆོག་གི་ཕྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས་དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་ཕྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་སྐོར་གྲོ་སྐོར་གནང་སྐབས།

ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་གསལ་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་མཛུགས་མཆོག་དང་། ཕྱི་འཐུས་སྐོབ་དཔོན་གྱི་བསྐྱོར་བྱེད་པའི་མཆོག་ཀྱི་ཕྱི་འཐུས་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་མཆོག་མཆོག་བཅས་ཆེད་ཕེབས་གནང་ཡོད་ཅིང་། ཉིན་གྲུང་གསལ་སྤྱོད་སྐབས་བོད་དོན་ཐོག་བཀའ་བསྟུང་གནང་བ་དང་། མཐར་དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་གི་ཕྱི་འཐུས་ལྷན་

ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ། ཕྱི་འཐུས་འཐུས་མི་ཆུང་ལ་གཉིས་ལ་སྟོན་པའི་སྐུ་ཐང་རེ་དང་། གཞན་སྐུ་མཐོན་ཆུང་ལ་ཕྱག་རྟགས་བཅས་ཕྱེད་གནང་སོང་། ཉིན་རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་ ༩༡༠༠ ཅུ་ལ་ཀྱུ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་སུ་ཇིང་ཀྱ་མར་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་གི་ཕྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་འཆམས་གཟིགས་སུ་

ཕེབས་ཤིང་། དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་གི་ཕྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སྐོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་། ཚོགས་རྒྱུང་བསོད་ནམས་ཇོ་ཇེ་ལགས་བཅས་ནས་སྐུ་ལོན་ཞུས་ཤིང་། དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་སྐོར་གྲོ་སྐོར་དང་། སྐྱགས། བོད་མི་མང་གི་ཕྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་དང་། ལས་དོན་གནང་སྐྱོབས། ཕྱི་འཐུས་ཚོགས་དུས་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་སྐོར་གསལ་དང་། བཅོམ་བྱེད་བོད་མིའི་མང་གཙོ་ཉི་ཆབ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་མེད་པའི་མང་གཙོ་ཡིན་པའི་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་བཅོམ་བྱེད་བོད་མིའི་མང་གཙོ་འཕེལ་རིམ་ནང་སྐབས་ཐོག་སོ་སོར་འགྱུར་བ་གང་དང་གང་ཕྱིན་པའི་སྐོར་སྐོར་དོ་སྟོན་སྤྱི་བསྐྱེད་ཞུས་ཞུས་གནང་ཤིང་། བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་དེབ་གཟིགས་ཕྱེད་གནང་ཡོད་པ་བཅས་།

དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་ཡའི་དུས་སྟོན་གྱི་མཇུག་བསྐྱེད་མཛུགས་མཛད་སྐྱེའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་སྐུ་མཐོན་དུ་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ།

༢༣ པའི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཕྱི་ལོ་ལོ་གོང་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་བཞེས་མཛད་ནས་ལོ་རྒྱུ་ ༣༣ ལོར་བའི་དུས་འཇུག་སྤྱི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྐྱོན་གྱི་བོད་མཛུགས་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་གོ་སྐྱོད་ལོག་ཕྱི་ཚེས་ ༡༠ ནས་ ༡༡ བར་ཉིན་

གཉིས་རིང་བོད་ཀྱི་སྐོར་གར་ཚོགས་ཁང་ནང་གི་སྐུ་ལ་ཡའི་དུས་སྟོན་ཐེངས་ ༢༦ པ་སྤྱི་བསྐྱེད་ཞུས་གནང་སོང་། དེ་ཡང་ཕྱི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་ ༩༡༠༠ པའི་ཐོག་གི་སྐུ་ལ་ཡའི་དུས་སྟོན་ཐེངས་ ༢༦ པའི་མཇུག་བསྐྱེད་མཛུགས་མཛད་སྐྱེའི་ཚོགས་ཤིང་། མཛད་སྐྱེའི་སྐུ་མཐོན་གཙོ་

བོར་ཀླ་ར་ཇོང་གི་ཇོང་དཔོན་གཞིན་པ་ལྷུ་སྐུ་གན་རྩ་མ་ར་ཐོར་ (Gandharva Rathore, Additional Deputy Commissioner of Kangra) མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྐུ་མཐོན་དུ་དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་གི་ཕྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སྐོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གཞིན་སྐུ་མཐོན་དུ་དེ་

ས་གྲོང་སྡེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲབ་སྤྱི་ཞབས་པོ་
 ཨོན་ཀར་ནེ་རེ་ཡ་ (Shri.Onkar Neh-
 ria, Mayor of Dharamshala Mu-
 nicipal Corporation) མཆོག་དང་། སྤྱི་
 འཐུས་ཁྲི་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་ ར་ས་ཉིན་བོད་
 མཛེལ་འབྲེལ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་སྤྱི་
 ཞབས་ཨ་ཇིཏ་ནེ་རེ་ཡ་ (Ajit Nehria)
 ལགས་དང་། ཆོགས་པའི་སློབ་སྟོན་པ་སྤྱི་
 ཞབས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ (Shri Ram Swa-
 roop) ལགས། ར་ས་ས་གནས་འགོ་འཛིན།
 གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཆོགས་སྡེ་ཁག་གི་
 ལས་སྡེ། ས་གནས་མི་མང་བཅས་ཆང་
 འཛོམས་ཐོག་མཛེད་སློང་བྱ་འཕྲུགས་གནང་
 མོད།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་
 སྤྱི་མགྲོན་ཡོངས་ལ་འཆམས་འདྲི་དང་
 སྤྱགས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་
 ཆོ་འདིར་ཉི་མ་ལ་ཡའི་དུས་སྟོན་ཞེས་དགའ་
 སྟེང་ངང་འདྲུ་འཛོམས་གནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་

སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་ལ་འཇམ་སྤྱིང་ནང་ཆེས་སྟན་བྲགས་

འདིའི་སྤྱིང་བྲམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ། འཆོ་བ་
 མེད་པ་བཅས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་པར་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཉི་མ་ལ་ཡའི་དུས་སྟོན་ཟེངས་ ༩༤ པའི་མཇུག་བསྟོམས་མཛེད་སློང་སྤྱབས་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ཆོགས་གཞོན་སྤྱི་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགྲོན་དུ་ཆེད་བཅར་གནང་ག།

ཆེ་བའི་ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་
 འབུལ་བཞེས་མཛེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
 བ་ཞིག་རེད། ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར།
 སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་ལ་ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་
 འབུལ་བཞེས་མཛེད་སྐབས། མགོན་པོ་གང་
 ཉིད་མཆོག་གིས་ད་རེས་ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་
 གཟེངས་རྟགས་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་འཇམ་སྤྱིང་

མཆོན་གྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་།
 ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ལ་སྟོད་མཁན་ཉིན་དུའི་
 རྗེས་འབྲངས་ཡིན་ནའང་འདྲ། རང་པའི་རྗེས་
 འབྲངས་ཡིན་ནའང་ཆང་མ་བྲམས་པ་དང་།
 སྤྱིང་རྗེ། འཆོ་བ་མེད་པའི་རིག་གཞུང་དང་
 འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་དུས།
 ཉི་མ་ལ་ཡའི་དུས་སྟོན་སྤང་བཅི་བྱེད་དགོས་
 པ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་ཆོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 རེད།

ང་ཆོ་བཅན་བྱོལ་ནང་ཡོད་པའི་
 བོད་མི་ཆང་མ་བྱེའི་རྣམ་འགྲུར་ཐོག་དགའ་
 བོའི་ངང་གནས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་
 གུང་། རང་སེམས་ལ་གཞིས་བཞུགས་སྟུན་
 ཁྲི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་པའི་ཐོག་ག་
 དུས་ཡིན་ནའང་། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་སེམས་ནང་
 བཞག་ནས་སྤྱག་ལས་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་
 རེད། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་བཅན་གཞོན་འོག

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཉི་མ་ལ་ཡའི་དུས་སྟོན་ཟེངས་ ༩༤ པའི་མཇུག་བསྟོམས་མཛེད་སློང་སྤྱབས་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ཆོགས་གཞོན་སྤྱི་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགྲོན་དུ་ཆེད་བཅར་གནང་ག།

33

མི་མང་པོ་ཞིག་གི་གནས་ཡུལ་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད་པས། ང་ཚོར་ཤིན་ཏུ་ནས་བཀའ་བློན་
ཆེན་པོ་ཡིན།

སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་མངའ་
སྡེའི་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་འཐུས་ཚྭ་དང་།

བོད་མི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཐུག་ཀྱི་སྐྱོད་གནང་
རྒྱུ་ཡིད་ཆེས་དང་། རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། སྤྱི་
ཉིད་ལ་སྤྱི་ཡང་དགའ་བསུའི་འཆ་མས་འདྲི་

ཞུ་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་ཉིད་ནས་མངའ་སྡེའི་མི་མང་
གི་མངོན་འདོད་འགྲུབ་རྒྱུ་སོགས་ལས་དོན་

མཐའ་དག་ལས་སྤོངས་དང་ལྷན་བཞུགས་པའི་
སྤོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་
བཅས། །

ཟླ་རི་མི་ཟླ་རྒྱ་ཡུལ་གྱི་མཆོག་ལ་ལོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་མཇུག་དེ་ལོ་རྩིས་ ༣༣ ལའོར་བའི་མཇུག་སྟོ་སྤྱང་
བཅིངས་ཐོག་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་མཉམ་ཞུགས་དང་། ཨོ་སྤྱིང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སོགས་མཇུག་འབྲུད་གནང་བ།

༢༧ ། ཁུན་སི་ལེན་ཏེ་བོད་རིགས་མཐུན་ བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྩྭ་རིང་
ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཁྲིམས་ཀྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོ་ བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་གནང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་རྩྭ་རིང་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་དང་། རྟོན་གཙོད་ཀྱི་མེད་ལགས་རྒྱལ་གཉིས་ནས་ཨོ་
སི་ཏྲོ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ལུས་སྤྱི་ལ་རྩྭ་མ་ཏེ་ལ་ (Senator Larissa Waters) མཆོག་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཁྲིམས་ཀྱི་
འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་མེག་སི་ ཅན་ཏེན་ལང་ མེ་ཐར་ (MP Max Chandanler Mather) མཆོག་རྒྱལ་གཉིས་མཇུག་འབྲུད་གནང་སྐབས།

འདུག
མཇུག་སྟོ་ཐོག་ཕྱོགས་བཞུགས་
སྤྱི་འཐུས་རྩྭ་རིང་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་
མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤའ་སྟོན་སྤྱད་པས་དང་
སྤྱད་པ། དེ་རིང་གི་དུས་བབ་ཉིན་མོར་ཆང་
མས་དགའ་སྟོབས་བྱེད་དགོས་སྟོར་དང་།
བོད་མིའི་སྤྱི་ལ་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ལོར་
ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ལས་མཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
བཀའ་དགོངས་ལས་སྤོན་འོག་ཆང་མས་
ཤར་བསྟོད་བྱེད་དགོས་ལ། བྱམས་སྤྱིང་རྩི་
དང་། སེམས་པ་བབང་བོ་གཙོ་བོར་བྱས་
པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྒྱལ་སྤྱི་ལོར་
གནང་དགོས་ལ། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་
བྱ་སྟོད་ལ་མི་སྟོས་པར། ང་ཚོའི་དོས་ནས་ལུ་
མཐུད་བབང་སྟོད་དང་ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་
བོད་ནང་གི་གནད་དོན་རྒྱལ་སྤྱི་ལོར་
སོགས་ཕྱི་མི་རིགས་ཁག་ལ་འབྲེལ་བཞེད་
གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་གནས་
སོགས་གསུངས་གནང་འདུག

༡༢ པའི་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་ཟླ་རི་མི་ཟླ་རྒྱ་ (Bris-
bane) གྲོང་ཁྲིམ་དུ་བོད་མིའི་སྤྱི་ལ་མེད་པའི་
དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ལོར་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ལས་མཐོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ལོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་
རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་མཇུག་དེ་ལོ་རྩིས་ ༣༣
ལའོར་བའི་དུས་བབ་མཇུག་སྟོ་ཐོག་ཕྱོགས་
བཞུགས་ཀྱི་ཨོ་སི་ཏྲོ་ཡི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་

ཞུས་སྤྱི་ལ་མཐོན་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་པ་དང་།
དེ་བཞིན་མཇུག་སྟོ་ཐོག་དམིགས་བསལ་སྤྱི་
མཐོན་དུ་ཨོ་སི་ཏྲོ་ཡི་ཡའི་སྤྱི་ལ་ཆབ་དོན་
གཙོད་ཀྱི་མེད་ལགས་མཆོག་ གཞན་སྤྱི་ལ་མཐོན་དུ་
མཐུན་ལུང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ ཁུན་སི་ལེན་
ཏེ་ས་གནས་ཀྱི་མི་ཉི་ལམ་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཙོ་སོགས་མེས་པ་གནང་ཡོད་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཏོ་འོ་འཕུལ་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་དང་། དོན་གཙོད་ཀླུ་མེད་ལགས་ནས་གཉིས་ནས་ཟླ་ ༢་མི་ཟེན་གྲོང་ཁྱེར་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ལུས་སྤྱི་མི་གཉིས་ཀྱི་ཉི་མར་ཀྱི་ (Vicky Howard) ལགས་མཇུག་འབྲུག་གནང་སྐབས་ཀྱི་

སྐབས་དེར་ཁུན་སི་ལེན་ཏི་བོད་
རིགས་མ་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོས་
ཚོགས་པའི་གནས་སྡེར་སྐོར་དང་། འདས་
ལོའི་ནང་ལས་དོན་རྩི་བྱས་ཀྱིས་ལས་
བསྐྱེམས་སྤྱན་སྐྱོན་གནང་འདུག་པ་དང་།
གཞན་ཡང་མཇུག་སྐོར་ཐོག་བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་འཁྲབ་སྟོན་དང་། གཞས་སྒྲ་གཟིགས་
འབྲུལ་ཁྱུས་ལ། དེ་བཞིན་ཁུན་སི་ལེན་ཏི་
བོད་རིགས་མ་ཐུན་ཚོགས་ནས་དང་སྤངས་
དགེ་ཆུན་ནམས་ལ་བྱུག་ཁྱེར་བཅས་སྤུལ་
གནང་འདུག

ཕྱི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་
མཆོག་དང་། ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡའི་སྤྱི་ཚབ་དོན་
གཙོད་མཆོག་ནམ་གཉིས་སྤྱན་རས་
གཟིགས་ཚས་ཚོགས་སྤྱི་ཚབ་པའི་ཀྱིས་
དེ་གའི་དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་དང་
ལྷན་མཇུག་འབྲུག་དང་། ཚས་ཚོགས་ནང་
གཟིགས་སྐོར་པའི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་
སྤྱི་འཐུས་མཆོག་དང་། དོན་གཙོད་མཆོག་
ནམ་གཉིས་ཀྱིས་ཚས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་

གནང་སྤྱོད་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་གནང་
རྒྱུ་ལ། ས་གནས་སྤྱི་གནས་སྤྱོད་བོད་མི་དང་།
མངའ་སྡེ་འདིའི་ནང་གི་མི་མང་དབར་འབྲེལ་
ལམ་གནང་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་། མ་འོངས་པའི་
དགོན་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་སྤྱོད་ཀྱིས་བཅས་ཀྱི་
ཐོག་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་གནང་ཡོད་
འདུག

ཕྱི་ཚེས་ ༡༢ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་
མཆོག་གིས་ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡའི་སྤྱི་ཚོགས་
གོང་མའི་འཐུས་མི་ལུས་སྤྱི་ལ་རེ་སྤྱི་ བཅུ་

ས་ (Senator Larissa Waters)
མཆོག་དང་། གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་
མི་སྤྱི་ཞབས་མེག་སི་ ཅན་ཅན་ལར་ མེ་ཐར་
(MP Max Chandanler Mather)
མཆོག་ནམ་གཉིས་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲུག་
ཀྱིས་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གི་ཡ་སྤྱིའི་ཡང་སྤྱི་དོས་འཛིན་
གནང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐད་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཐེ་
བྱས་མི་ཡོང་སྤྱོད་ཨོ་སྤྱིའི་གཞུང་ནས་སྤྱི་
བྱས་གཏན་འབེབས་གནང་སྤྱོད་ཡོང་བའི་
སྐོར་དང་། ཨོ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་ནས་བོད་
ནང་པར་འགྲོ་ཚུར་འོང་གི་གོ་སྐབས་འབྲ་
མཉམ་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་གཏན་འབེབས་
གནང་སྤྱོད་ཡོང་བ། ཨོ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་
ནས་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་རྟོག་རྩིས་བཏང་དང་གཏོང་
བཞིན་པ་ནམས་མཚམས་འཇོག་དགོས་པའི་
གཞིན་ཕྱགས་སྤྱོད་དགོས་པ་སོགས་ཉི་ཆར་
ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ པའི་ནང་ཨོ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་སྤྱི་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡའི་ཟེན་ཉི་མི་ཟེན་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྤྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཉི་སྤྱིའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྲུལ་བཞིན་མཇུག་དེ་ལོ་དོ་ ༣༣ འཁོར་བའི་དུས་བྱོན་མཇུག་སྤྱོད་པའི་ཁྱུས་རྩིས་

བོད་དོན་ཁུ་གཏུགས་ཀྱི་དོན་ཚན་རྣམས་
མཐུག་སྐྱོང་གནང་དགོས་སྐོར་སོགས་
གསུངས་གནང་འདུག སྐབས་དེར་ཕྱོས་
ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་
ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྐྱདས་
ཐོག་སེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་གནང་འདུག་པ་མ་
ཟད། ཨ་སྤྱིང་ཕྱི་སྤྱིད་སློབ་ཆེན་མཆོག་ལ་
དེའི་སྐོར་ཁུ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་འདུག།

གཞན་ཡང་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་དང་།
དོན་གཙོད་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱུ་ལི་
ལྷན་གྲོང་སྤྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ལུ་
སྤྱི་ལྷན་གྱི་ ཉེ་མར་དེ་ (Vicky Howard)
ལགས་དང་། ཚོགས་མི་སྤྱི་ཞབས་རྒྱ་ན་ཐན་

མི་དེ་ (Janathan Sri) ལགས་བཅས་
དང་ལྷན་དེམ་བས་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ད་
བར་ཁུ་སི་ལེན་དེ་མངའ་སྤྱིའི་ནང་གནས་
སྤྱོད་བོད་མི་རྣམས་ལ་མཐུན་འགྱུར་རྒྱ་བ་
སྐྱོར་གནང་བར་སྤྲུགས་ཤིང་ཆེ་ཞུས་པ་དང་
སྤྲུགས། བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་མང་གཙོ་
འཕེལ་རིམ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་དོ་སྤྱོད་
ཞུས་གནང་ཤིང་། འཆ་མས་འདྲིའི་མཇལ་
དང་དང་། ཨིན་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པའི་སྤྱི་ནོར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
བྱུག་དེབ་ “LIGHTING THE PATH”
ཞེས་པ་བྲུག་རྒྱགས་སུ་སྤུལ་གནང་འདུག།

དེའི་སྐབས་གོང་སྤྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་
རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སུ་མཐུད་ཁྲབ་ཁྲིངས་ས་
གནས་སུ་གནས་སྤྱོད་བོད་མི་རྣམས་ལ་
མཐུན་འགྱུར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་
བཞེས་གནང་འདུག།

ཁུ་སི་ལེན་དེ་བོད་རིགས་མཐུན་
ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྤྱི་ལྷན་ལོག་ བྲུགས་བཞུགས་སྤྱི་
འཐུས་བསྐྱར་འཛིན་སུ་ཚོགས་མཆོག་
དང་། ཨ་སྤྱིང་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཙོད་མཆོག་
རྣམ་གཉིས་ནས་ཐངས་འདྲིའི་ཉིན་གསུམ་
རིང་གི་གཞུང་འབྲེལ་བྲུགས་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་
རིམ་ཡོངས་སུ་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད་འདུག་
པ་བཅས།

**འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་ལ་སྐུ་བས་ཤིང་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ལུར་རི་རྩོད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་
ཡིད་སྤྱོད་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་སྤྲུགས་གསོ་ཞུས་པ།**

༡༣། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགོན་ལྷན་
པའི་བསྐྱར་པའི་སྤོལ་འཛིན་འཇམ་མགོན་
རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་ལ་སྐུ་བས་ཤིང་དགའ་ལྷན་
ཁྲི་ལུར་རི་རྩོད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགོངས་པ་
གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་ཡིད་སྤྱོད་
གནས་ཚུལ་ཐོན་པར། བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢
ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་
སྤྱི་ལྷན་དང་། འབྲེལ་ཡོད་བྲུ་ཆང་བཅས་ལ་
སྤྲུགས་གསོའི་འབྲེལ་ཡིག་སྤུལ་བའི་ནང་
འཁོད་དོན། ཁྱ་སེར་བསྐྱར་པའི་མངའ་བདག་
ལ་སྐུ་བས་ཤིང་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ལུར་རི་རྩོད་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་

གཤེགས་ཚུལ་བསྐྱར་པ་འདི་ནི་བསྐྱར་སྤྱོད་
སྤྱི་དང་། ཡང་སྐོས་དགོན་ལྷན་པའི་བསྐྱར་པར་
ཤིན་ཏུ་པངས་པའི་ཡིད་སྤྱོད་གནས་ཚུལ་ལ་
སོང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ལ་
ཡིད་གཏུང་བྲུག་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་འཇམ་
མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་སྐུ་བས་ཤིང་དགའ་
ལྷན་ཁྲི་ལུར་རི་རྩོད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སྤྱབ་
བསྐྱར་ཉི་མ་ལུང་རྟོགས་བསྐྱར་འཛིན་ནོར་དུ་
དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧
ལོར་ལ་དྲགས་མང་སྤྱོད་ཞེས་པར་བཅན་པའི་
གཏུང་རྒྱུད་ཡལ་རྒྱལ་པོ་སུ་ཚོགས་རྣམ་
རྒྱལ་དང་། ཡུམ་ཆེ་རིང་ལྷ་སྤོན་གཉིས་ཀྱི་
སྤམ་སུ་སྤྱི་འཐུངས། ལ་གོང་ས་སྤྱི་ཐང་བཅུ་

གསུམ་པ་ཆེན་པོས་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་
དགྲུང་ལོ་བཞི་ཙམ་ནས་རི་རྩོད་དགོན་དུ་
འབྲི་སྤྱོད་དང་། འདོན་སྤྱོད་སྤྱངས་ཤིང་། དེ་
ནས་རིམ་བས་དགོན་བསྐྱར་དང་རབ་བྱུང་གི་
སྤོལ་བ་བཞེས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་བོད་དུ་ཕེབས་
ཏེ་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཐོག་གོ་བཞི་པ་རྩི་བཅུ་
ལྷན་བྲུག་བཅོན་འབྲུས་མཆོག་ནས་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་མཆོག་བཞི་སྤྲུགས་དང་། འདུལ་
བ། རྣམ་འབྲེལ་སོགས་གཞུང་ཆེན་ཁག་དཔེ་
ཁྲིད་གསན་པ་དང་། བསྐྱར་རྩོགས་ཀྱི་སྤོལ་
པ་ཞུས། གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
སྤྱངས་སྤོགས་ལ་སྤྱི་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་

ནས་སྤྱི་མཆོད་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་
 ཉེ་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན་
 བསམ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད་ནས། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༣ ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་འཕར་
 མའི་མཆོད་རྟགས་བཞེས། དེ་ཕྱིར་དཔལ་
 ལྷན་རྒྱུད་སྤྱད་དུ་སྤྱི་གུ་ཞུགས་མཛད་ནས་
 ཐུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་གྱུ་སྤྱོད་པའི་དགེ་
 བསྐྱོས་དང་སྒྲ་མ་དབུ་མཛད། མཁན་པོ་
 སོགས་མཛད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་སྤྱི་ཁོར་ཡལོང་

ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།
 བྱང་ཅེ་ཆོས་རྗེར་བསྐྱོད་བཞག་གི་ཕྱག་རྟགས་
 བསྐུལ་དོན་བཞིན། ལྷ་བ་ ༤ ཆོས་ ༡ འཇམ་
 མགོན་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དགའ་ལྷན་
 བྱང་ཅེ་ཆོས་རྗེའི་ཁྱིམ་མངའ་གསོལ་ཞིང་།
 བསྟན་འགྲོའ་སྟན་པའི་མཛད་བཟང་རྒྱ་ཆེར་
 སྦྱོར་བཞིན་པའི་ཐུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་
 སྤྱི་ཁོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་ནས་དགའ་ལྷན་གྱི་ཐོག་བརྒྱ་དང་
 གཉིས་པའི་ཕྱག་རྟགས་བསྐུལ་དོན་དང་
 འབྲེལ་ན་ས་ཁོར་སྤྱིར་དུ་མགོན་པོ་གང་
 ཉིད་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ཉན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་
 བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༦ ལོར་དགའ་ལྷན་གྱི་པའི་མཛད་འཁུར་
 ལོ་བདུན་བསྐྱེད་སྤྱོད། ཁྱིམ་པའི་མཛད་འཁུར་
 སྦྱོར་པའི་ཐུག་འཕགས་པའི་ལུལ་གྱི་དགེ་

ཡ་སྐབས་རྗེ་དགའ་ལྷན་གྱི་ཐུག་པའི་རྗེ་པོ་ཆེ་མཆོག་

ལྷན་པའི་གདན་ས་ཁག་དང་། ལ་དྲགས།
 མོན། རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཅེ་ལྷ། སོག་ཡུལ། ཐེ་
 ཨན། ཨིན་ཡུལ། ཨ་འི། ཨི་ལྷ་ལི། ཉི་ཉོང་།
 རྒྱ་གར་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་འབྲེ་
 མིན་གྱི་ཡུལ་ལུང་ཁག་དུ་དང་ལྷན་སྤྱོད་འགོ་
 རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་བ་སོགས་བསྟན་འགྲོའ་
 སྟན་པའི་མཛད་འཁུར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 པ་མ་ཟད། ཡ་སྐབས་རྗེ་གང་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ནས་
 སྤྱི་ཁོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གིས་ཀྱང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཆོས་
 ཆོད་ཁག་ཅིག་གསན་བཞེས་མཛད་ཡོད།

དགའ་ལྷན་གྱི་ཐུག་པའི་ཉིད་དགུང་
 གངས་ ༤༦ རབ་གནས་རྒྱ་སྟག་བོད་ལྷ་
 ༡༠ ཆོས་ ༡༥ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༡༩
 ཆོས་ ༤ ཉིན་འཕགས་ལུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་གདན་
 ས་འབྲས་སྤྱངས་རི་རྗེར་སྤྱོད་དུ་དགོངས་
 པ་ཞི་བར་གཤེགས། ཡ་སྐབས་རྗེ་མཆོག་
 དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐེམ་ཚུལ་
 བསྟན་པ་འདིས་བསྟན་འགྲོ་སྤྱོད་དང་། ཁྱད་

པར་གང་གི་སྦྱོར་ལུལ་རྒྱལ་སྤྱི་གོང་ཆག་
 ཆེན་པོ་བྱང་བ་ནི་བརྗོད་མ་དགོས་པ་ཞིག་
 ཡིན། དེར་བརྟེན་ཞིང་གཤེགས་དམ་པའི་སྤྱོད་
 བྱང་དང་། འབྲེལ་ཡོད་གྲུ་ཆོད་དང་དགོན་སྤྱོད་
 ཁག་སྤྱོད་ལ། ལས་སྤྱོད་བཅས་ལ་བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འབྲས་སྟན་ཆོགས་ནས་ཡིད་གདུང་བྱས།
 པོས་ཐུགས་གསོ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། མགོན་པོ་
 གང་གི་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་རྒྱལ་སྤྱི་
 ཡོངས་སུ་རྗོགས་ཤིང་། སྤྱི་ཡུལ་བསྟན་
 འགྲོའི་མགོན་དབུང་དམ་པར་ཡང་སྤྱོད་
 མཆོག་སྤྱུལ་སྤྱོད་དུ་འབྱོན་པའི་སྤྱོད་འདུན་
 རྟགས་བྱས་ཞུ་རྒྱུ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 རྗོགས་མཆོད་དོད་དང་བཅས། ཞེས་འཁོད་
 འདུག

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཉི་ཉ་པོ་ས་གནས་སུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་གསེར་གོང་སློབ་གྲུའི་འཛིན་རིམ་དགུ་པའི་སློབ་ཕྱག་ རྣམས་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཉི་ཉ་པོ་ས་གནས་སུ་རྟེན་གཞི་
བྱས་པའི་གསེར་གོང་སློབ་གྲུའི་འཛིན་རིམ་དགུ་པའི་སློབ་ཕྱག་རྣམས་ལ་བོད་དོན་སྐོར་དོ་སློང་གནང་སྐབས།

༢༡ | ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༡
ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་
བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་སྤྱི་ཉི་ཉ་པོ་
ས་གནས་སུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་གསེར་གོང་
སློབ་གྲུའི་འཛིན་རིམ་དགུ་པའི་སློབ་ཕྱག་
གངས་ ༡༩ དང་། ལས་བྱེད་ ༩ བཅས་
ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་།
བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུག་འཛུགས་སྐོར། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
གནས་བབ་ཐོག་ནས་བོད་པ་དང་། ཉི་མ་ལ་
ཡའི་མི་རིགས་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་
ཐོག་གསུངས་གནང་སོང་།

དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་
མཆོག་གིས་ཐོག་མར་ཁོང་རྣམས་གྲོས་
ཚོགས་སུ་ཕེབས་པར་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་

བྱུང་ཞེས་དང་སྤྱགས། གསུང་དོན། ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ས་
ཡོངས་རྫོགས་བཅན་བཟུང་བྱས་ཐེས། སྤྱི་
ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བོད་མི་ཁྱིམ་
བརྒྱད་ཅུ་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་
ཡོད་པ་དང་། དེམ་པས། ལ་གོང་ས་མཆོག་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དང་གསེར་གོང་སློབ་གྲུའི་འཛིན་རིམ་དགུ་པའི་སློབ་ཕྱག་རྣམས་དང་ལྷན་
དུ་བསྟོན་པའི་བར།

གིས་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་དང་། རྒྱ་གར་
གཞུང་གིས་མ་ཐུན་འགྱུར་འོག་ བཅན་བྱོལ་
བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུག་འཛུགས་དང་། སློབ་གྲྭ།
དགོན་སྡེ། གཞིས་ཆགས་སོགས་གསར་
འཛུགས་གནང་སྟེ་ད་ལྟ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
སྤྱོད་སྤྱོད་སུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་གནས་སྤངས་
ཆགས་ཡོད།

བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུག་ཀྱི་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་པ་ལོ་ལྟ་རེའི་མཆོག་མས་
ལ་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ནས་སྤེལ་བ་ཀྱི་ཡོད་པ་
དང་། དེ་ཡང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུག་ཀྱི་
དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་བོད་དོན་བདེན་
མཐའ་གསལ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་
བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་
གཏོང་ཐབས། གནས་སྐབས་སུ་འད་གཞིས་
བཞུགས་བོད་མིའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་
སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་ལྷ་སྐྱེལ་གནང་རྒྱ་

སོགས་རེད།

དེ་བཞིན་བོད་པ་དང་། ཉི་མ་ལ་
ཡའི་མི་རིགས་དབར་ཆོས་དང་། རིག་
གཞུང་། གླེང་ཡིག་བཅས་གཅིག་པ་ཡིན་
པར་བརྟེན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་
ནས་མི་རིགས་གཅིག་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་
བྱེད་ཆོག་གི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས། ང་ཚོ་མཉམ་
དུ་སོ་སོའི་མི་ཆེད་བདེ་སྲིད་རེད། གཞན་རང་
དབང་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆོར་རྒྱུ་སྐྱོར་

གནང་རྒྱུ་དེ་དམིགས་ལྷུ་ལ་འཛིན་དགོས་པ་
གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གལ་སྲིད་བོད་
ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། བོད་
དེ་བཞིན་ཞི་བདེའི་བསྐྱེད་གནས་ལྟ་བུར་
བསྐྱར་རྟེ། རྒྱ་དཀར་ནག་དབར་འཕགས་
བོད་ས་མཆོམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འབྱུང་བཞིན་
པ་རྒྱལ་ས་རང་བཞིན་གྱི་མེད་པར་ཆགས་ཀྱི་
རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། མཐར་དཔལ་ལྷན་
ཆོག་གཙུག་པོ་མཆོག་གིས་སློབ་ཐུག་ཆོས་

སློབ་སྦྱོང་ཐོག་འབད་བཅོམ་གནང་སྟེ། སོ་
སོའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་པན་ཐོགས་ཐུབ་པ་བྱ་
རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་གནང་
སོང་།

གཞི་ཅའི་གསེར་གོང་སློབ་གྲུའི་
འཛིན་རིམ་དགུ་པའི་སློབ་ཐུག་རྣམས་
བཞུགས་སྐར་དྲ་སར་ཉིན་གྲངས་ ༡༥ རིང་
ཤེས་ཡོན་བསྐྱར་བསྐྱོད་དུ་སླེབས་ཡོད་པ་
བཅས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙུག་པོ་མཆོག་གིས་འཛིན་རིམ་བཅུ་པའི་སློབ་ཐུག་གི་འགོ་ཁྲིད་རུ་ས་པ་སྦྱེད་སྲིད་གནང་སྟེ་གསུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཟབ་
སྦྱོང་ཐོག་བཅོམ་སྟེ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙུག་པོ་མཆོག་གིས་འཛིན་རིམ་བཅུ་པའི་སློབ་ཐུག་རྣམས་ལ་འགོ་ཁྲིད་རུ་ས་པ་སྦྱེད་སྲིད་
གི་ཟབ་སྦྱོང་ཐོག་འབྲེལ་ཞུགས་གནང་མཁན་སློབ་ཐུག་རྣམས་ལ་བཅོམ་སྟེ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་ལ་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

འཕེལ་རིམ་སྐོར་ལ་གསུང་བཤད་གནང་
སོང་།

དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙུག་པོ་
མཆོག་གིས་ཐོག་མར་འཆོམས་འབྲི་དང་
སྒྲགས་གསུང་དོན། མང་གཙོ་ཟེར་བ་དེ་མིའི་
སྤྱི་ཆོག་ནང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། ད་ལྟའི་
མང་གཙོའི་གནས་བབ། བཅོམ་སྟེ་བོད་
མིའི་སྤྱི་འཛུགས་ཀྱི་མང་གཙོའི་གནས་
སྐྱེད་སྐྱོང་གི་ཐོག་ལྷན་པ་བསམ་བློང་།
དེ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་བཤད་སྟོལ་ལྟར་ན།
མང་གཙོ་ཞེས་པ་དེ་ཡུ་ཤོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ཁབ་ནས་དར་བ་དང་། ལྷོ་རིག་ཐ་སྐྱོད་ནང་
(Demos Kratos) ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པ་
དང་། (Demos) ཟེར་ན་མི་མང་ངམ་མང་
ཆོག་དང་། (Kratos) ཞེས་པ་ནི་རུས་
པའམ་དབང་བསྐྱར། (Demos Kratos)

༢༣། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༣
ཉིན་གྱི་ཕྱོད་ཆུ་ཆོད་ ༧༡༥ ཐོག་དཔལ་ལྷན་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གཙུག་པོ་མཆོག་གིས་
བསོད་ནམས་བསྐྱར་འཕེལ་མཆོག་གིས་དྲ་
སའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད་པའི་འཛིན་སྐྱོང་སྐྱོར་
བརྒྱུ་ཁང་དུ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་གོ་

སྤྱི་ལྷན་པའི་འཛིན་རིམ་བཅུ་པའི་སློབ་
ཐུག་རྣམས་ལ་འགོ་ཁྲིད་རུ་ས་པ་སྦྱེད་སྲིད་གི་
ཟབ་སྦྱོང་ཐོག་འབྲེལ་ཞུགས་གནང་མཁན་
རྒྱ་བལ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ ༢༢ ཀྱི་
འཛིན་རིམ་བཅུ་པའི་སློབ་ཐུག་གྲངས་ ༡༡༤
ཙམ་ལ་བཅོམ་སྟེ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་

ཟེར་ན་མི་མང་གིས་དབང་བསྐྱར་ལ་གོ་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཡིག་གི་བརྟུང་ཐ་
སྟོང་མེད་སྟོང་བྱེད་སྐབས། མང་གཙོ་དང་།
དམངས་གཙོ་ཞེས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྲི་
སྟོལ་འདུག་ཀྱང་། མོས་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་
མང་ཆེ་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་མང་གཙོ་
ཞེས་འབྲི་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

མང་གཙོ་ལག་ལེན་བསྐྱར་སྟོགས་
ཐོག་ལ། ཐོག་མར་སྤྱི་རི་མི་གཙོས་པའི་ཡུང་
བ་ཁག་ཅིག་ནང་ཐད་ཀར་མི་མང་གིས་
དབང་བསྐྱར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོལ་ཐད་ཀའི་
མང་གཙོ་དང་། རིམ་བཤུར་དང་སང་མི་མང་
གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་སྐྱེ་ཁུངས་
པས་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཁུངས་མང་
གཙོ་ཞེས་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་མང་གཙོའི་
ལམ་ལུགས་ཐོག་ལ་ཨ་རིའི་མང་གཙོའི་འགོ་
སྟོང་ས་ལྟ་བུ་སྤྱི་འཐུས་ལམ་ལུགས་དང་།
ཨིན་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་མང་གཙོའི་
འགོ་སྟོང་ས་ལྟ་བུ་སྤྱི་འཐུས་ལམ་ལུགས་
བཅས་ལམ་ལུགས་འདྲ་པོ་མེད་པ་གཉིས་
ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་
ལུགས་དེ་ཚོའི་གྲས་མང་ཆེ་བ་མིའི་རྣམ་
དཔྱད་ཐོག་ནས་ཡོང་བསྟན་པ་ཞིག་ཆགས་
བསྟན་ཀྱི་འདུག་སྟོན་མ་ཡིན་ན། མང་བ་
རྒྱལ་པོའི་རིང་ལུགས་དང་། གཅིག་བསྐྱས་
དབང་འཛིན་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལུགས་ཆེ་བ་
དང་། ཡུ་རོབ་ནང་དེའི་སྐབས་མང་ཆེ་བ་
རྒྱལ་པོ་དང་། ཚོས་དཔོན་ཆོ་མཉམ་རུབ་
ཐོག་ནས་མི་མང་ལ་གཉའ་གཞན་བསྐྱེད་

གཞིག་ལུགས་ཆེན་པོ་བཏང་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་
མི་མང་གིས་ཡར་བྱེད་ལངས་བྱུང་སྟེ། མང་
གཙོའི་ལམ་ལུགས་བྱུང་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། ཅ་བའི་ཆབ་སྲིད་སྟོང་ས་ལྟ་བུ་
ཞུས་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་པོའི་རིང་ལུགས་དང་།
དབང་ཆ་གཅིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་
མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་བཅས་གསུམ་ཀྱི་
ནང་མ་བསྐྱས་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེ་
གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་
དེ་ལག་ཤོས་ལ་རོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
ཀྱང་། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ནང་ནས་
འབྲུལ་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད་མ་རེད། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ནང་
ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཆགས་ནས་
འོས་བསྐྱེད་འགྲན་ཚོད་ལུགས་ཆེ་རུ་བྱེད་
ནས་ཁ་སྐྱོགས་འདྲ་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་འགོ་
རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོར་སྟེབས་ཡོད། དེར་སང་
ཉམས་ཞིབ་པ་མང་པོས་མང་གཙོའི་རྒྱལ་
ཁབ་མང་པོའི་ནང་མང་གཙོ་ལག་བསྐྱར་བྱེད་
སྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མང་གཙོའི་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་འགོ་ལུགས་དེར་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་
རོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མང་གཙོའི་སྤྱི་
འཐུས་ལམ་ལུགས་ཡུ་རོབ་དེ་ཡུ་རོབ་
(Scandinavia) ཡི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱད་ཀྱི་
དང་། ཐིན་ལན་ཏི་སོགས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
ཅས་བཤད་ཀྱི་འདུག་ ཡང་མཁས་པ་ཁག་
ཅིག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་མེད་པའི་མང་
གཙོའི་ལམ་ལུགས་ (Partyless Sys-
tem) དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།

གང་ཡིན་ཟེར་ན། མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་ཁེ་ཕན་རིམ་བུ་གཉིས་པར་བཞག་པ་དང་།
ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་དང་སྤེར་ཀྱི་ཁེ་ཕན་རིམ་
བུ་དང་པོར་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་དེའི་
ཐོག་བསྟོར་ཡོང་བཞིན་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་རི་
ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དེར་སང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་མང་གཙོའི་གནས་སྟངས། མང་
གཙོའི་ལམ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་
ལ་དེ་ཅས་ཁྱུ་རྒྱ་ཡིན།

བཅན་སྟོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་
འཕེལ་རིམ་ཐོག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ཐོག་མར་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ནང་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་
ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དགྲུང་
ལོ་ ༡༩ ཐོག་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་
ཐུགས་འགན་བཞེས་གནང་བ་དང་། སྐབས་
དེ་དུས་བོད་མྱོང་ས་ཚོགས་འདུ་ཞེས་ཚོགས་
སྟོལ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་གདན་ས་ཁག་གི་
སྐྱེ་ཁུངས་དང་། གཞུང་གི་ལས་བྱེད་རྣམས་
ཆང་འཛིན་པས་ཀྱིས་གཞུང་གི་གནད་དོན་
མང་བ་ཐག་གཅོད་བྱས་ནས་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་
རེད་མ་གཏོགས། མི་མང་གིས་འོས་བསྐྱེད་
བྱས་ནས་འགོ་ཁྲིད་གདམ་རྒྱུའི་ལམ་སྟོལ་
ཞིག་ཅ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་
མི་མང་རྣམས་ལ་ས་ཞིང་གི་བདག་དབང་
མེད་པ་མ་ཟད། གཞུང་ལ་ཁྲིམ་སྤྱད་དགོས་
པ་སོགས་སྤྱད་ཀྱི་རིང་ལུགས་ལུགས་ཆེན་
པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་
ལེགས་བཅས་ཚོགས་རྒྱུང་ཞིག་བཙུགས་

ནས་སྤྱི་མོའི་གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་ལ་
 འགྲུར་བ་གཏོང་རྒྱུ་དགོངས་པ་བཞེས་
 གནང་ཡོད་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་རྒྱ་
 རྒྱལ་གཞུང་གིས་བཅན་དབང་འོག་གྲོས་
 མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་དེ་བཞག་
 དགོས་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ལོར་ཡུ་གོང་ས་
 མཆོག་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་ལ་ཕེབས་ནས་མའོ་ཁྲུ་
 ཞིས་མཆོན་པའི་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློན་མང་ཆེ་
 བ་དང་མཇལ་འཕྲད་དང་། རྒྱ་བ་ལྷ་དྲུག་ཙམ་
 རིང་རྒྱ་ནག་ལ་བཞུགས་ནས་དམར་ཤོག་གི་
 འགོ་སྐྱེད་མཁུའི་བ་གནང་ཡོད་པ་དང་།
 ཕྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་
 བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུ་གུ་ཐུབ་པ་སྐྱེ་སྤྱོད་
 རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ངོ་ ༡༩༠༠ འཁོར་
 བའི་དུས་བྱོན་སྤང་ཅི་འོ་ཐོག་གདན་འདྲེན་
 ཞུས་པ་བཞིན་ཆིབས་བསྐྱར་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 གནང་མཛད་ནས། སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་
 སྤྱི་དྲུག་མེ་རུ་མཆོག་གིས་གཙོ་སྤྱོད་དཔོན་
 རིགས་མང་པོ་ཞིག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གྱི་མང་གཙོའི་འགོ་
 སྐྱེད་པའི་ཆོར་མཁུའི་རྟོགས་དང་། དེ་བཞིན་
 རྒྱ་གར་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཕེབས་པ་
 སོགས་གནང་ཡོད། རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་
 ནང་གི་བཅོ་བྲེན་གནང་སྐྱེད་དང་། མང་
 གཙོ་ཟེར་དུས་གཅིག་གི་འོག་གཅིག་གིས་
 སྐྱེད་མེ་དགོས་པར་འདྲ་མཉམ་ཐོག་ནས་གོ་
 བསྐྱེད་བྱེད་ཐུབ་པ། དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་
 སོགས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དེར་
 དམིགས་བསལ་བྱེད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་

གཟིགས་གནང་བ་རེད། དེ་རྗེས་བོད་ལ་ཕྱིར་
 ཕེབས་རྗེས། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་མཉམ་དུ་

ནས་བཟུང་ཡུ་གོང་ས་མཆོག་གིས་གང་
 གསུང་པ་བཀའ་གསུང་ཅི་སྐྱབ་གནང་རྒྱ་

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༡༩ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་འཛིན་རིམ་བཅུ་བའི་སྐོབ་ཕྱག་རྣམས་ལ་འགོ་བློན་ལུས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གི་ཐུབ་སྤྱོད་ཚོགས་འདུ་ཞུགས་གནང་མཁུའི་སྐོབ་ཕྱག་རྣམས་ལ་བཅན་བྱེད་པོད་མེད་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་།

མེ་འཆོག་མེར་གཏུག་གིས་ཞི་འགྲིག་ཡོང་
 རྒྱུར་འབད་བཅོན་རིམ་པར་གནང་ཡོད་
 ཡང་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་ཡུ་གོང་
 ས་མཆོག་གི་སྐྱེ་ལུང་བརྒྱུ་བའི་རན་བྱས་
 བཤམས་པར་བརྟེན། ཡུ་གོང་ས་མཆོག་དང་།
 བོད་མི་བློ་ཆོ་བརྒྱད་ཙམ་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་
 བྱེད་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བཅན་བྱེད་དུ་
 ཞབས་སོར་འཁོད་རྗེས། བཅན་བྱེད་བོད་
 གཞུང་དེ་ཉིད་དེར་གི་མང་གཙོའི་ལམ་
 ལུགས་ལྟར་བསྐྱོད་དགོས་པའི་དགོངས་པ་
 བཞེས་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོ་ ༡ བའི་
 ནང་གནས་མཆོག་དོ་རྗེ་གདན་དུ་བོད་མི་
 རྣམས་འཛོམས་ནས་ཆོས་ལུགས་ཆོལ་
 གསུམ་དང་བཅས་པས་སྒྲུང་དོར་ཞུ་བྱེད་
 མནའ་གན་མཐུ་མོ་ཆེ་བཞག་ཅིང་། དུས་དེ་

དང་། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཆོས་ལུགས་དང་
 བཅས་པས་མཐུན་སྤྱི་འདྲི་ཅ་གཅིག་སྤྱི་
 ཐོག་ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་མནའ་
 གན་མཐུ་མོ་ཆེ་བཞག་ཡོད། སྐབས་དེར་
 ཡུ་གོང་ས་མཆོག་གིས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནས་
 འཐུས་མི་གསུམ་རེ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་
 པོ་བཞི་ནས་འཐུས་མི་གཅིག་རེ་འདེམས་
 དགོས་པའི་བཀའ་སྐོབ་བཀའ་བྲིན་སྐུལ་བ་
 བཞིན་ལོ་དེའི་རྒྱ་བ་ ༩ ཆེས་ ༡ སྤྱི་འཐུས་
 སྐབས་དང་པོས་དམ་འབྲུལ་ཞུས་གནང་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་རིམ་བསལ་ལོ་ལྟར་ཕྱི་རྒྱ་
 ༩ ཆེས་ ༡ ཉིན་མོ་དེ་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་
 སྤང་བཅི་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

སྤྱི་འཐུས་སྐབས་དང་པོ་ནས་
 བདུན་པ་བར་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་ལུགས་ལོ་
 གསུམ་དང་། སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བརྒྱད་པ་

ནས་ལས་ལུན་ལོ་ལྔ་རེར་འགྱུར་བ་བཏང་
 ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་སྤྱི་ལོར་ཡགོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མ་
 བོངས་བོད་ཀྱི་ཅུ་ཁྲིམས་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་
 བསྐྱགས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ཡགོང་
 ས་མཆོག་གིས་ཐད་བསྐྱོས་ཀྱིས་ བཅོན་
 གྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཟིན་བྲིས་
 ཆོག་སྐྱེད་བཅུགས་ཏེ། སྤྱི་འཐུས་སྐབས་
 ༡༡ པའི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་བཅོན་གྲོལ་
 བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་
 གནང་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས། སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་
 ཁྲུབ་ཆའི་ནང་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞེད་དང་
 གཡུང་བྱང་བོན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་
 ལུགས་རེན་པ་འཐུས་མི་ ༩ རེ་དང་། ཆོས་
 ཁ་རེན་པ་འཐུས་མི་ ༡༠ རེ། དེའི་ནང་བྱད་
 མེད་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་རེ་དེས་པར་དུ་སྐྱེབས་
 དགོས་པ། ཐད་བསྐྱོས་སྤྱི་འཐུས་ ༡ རེས་ ༩
 པར། བྱང་ཨ་རི་ནས་སྤྱི་འཐུས་ ༡ དང་། ཡུ་
 རོ་པ་ནས་སྤྱི་འཐུས་ ༩ རེ་ཁྱོན་སྤྱི་འཐུས་
 གངས་འབོར་ ༩༩ ལ་སྤྱར་གནང་བ་དང་
 བཅས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་དེ་
 བཞེན་ཁྲིམས་བཞེད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རོ་བོར་
 བསྐྱུར་གནང་མཛད། དེ་དང་མཉམ་དུ་འཛིན་
 རྒྱུ་ལ་སྤངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུའི་བྱུག་ལས་
 གནང་གི་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་བཀའ་
 རྒྱུ་ཁྲི་པ་མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་འོས་
 འདེམས་བྱེད་རྒྱུའི་སྒོལ་གཏོད་པ་དང་།
 བཀའ་རྒྱུ་ཁྲི་པའི་བྱུག་རོགས་བཀའ་རྒྱུ་
 རྒྱལ་པ་བདམས་ཐོན་བཀའ་ཁྲིམ་གྲོས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོ་ ༡༩ ཆོས་ ༩༩ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་འཛིན་རིས་བཅུ་པའི་སྤྱི་བྱུག་རྒྱལ་པ་འབྱོར་ཁྲུས་པ་སྤྱི་ལོར་
 གི་ཐབས་སྤྱོད་ཐོག་འཛུལ་ཞུགས་གནང་མཁུ་སྤྱི་བྱུག་རྒྱལ་པ་འབྱོར་གྲོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱུ་
 སྤྱི་བྱུག་རྒྱལ་པ་འབྱོར་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ལ་དོགས་འདྲི་འབུལ་སྐབས།

ཆོག་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ནས་སྤྱི་མོས་བྱང་ན་
 སྤྱི་མོས་མེད་དང་། སྤྱི་མོས་མ་བྱང་ན་གསང་
 བའི་འོས་ཤོག་འཕེན་ཏེ་འདེམས་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད། དེ་ནས་ ༢༠༡༡ ལོར་ཡགོང་ས་མཆོག་
 གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤྱད་བའ་ཡོངས་རྫོགས་
 མང་ཆོག་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་
 འབྱོར་ལ་ཅིས་སྤྱོད་གནང་བ་སོགས་དེ་
 འབྲེལ་བཅོན་གྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་
 བསྐྱུར་བཅས་གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡགོང་
 ས་མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་མི་མང་
 རེས་བདམས་པའི་འབྱོར་ལ་ཅིས་སྤྱོད་
 གནང་བ་དེས་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་འཐབ་རྩེད་
 ལ་རེ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བོད་ཀྱི་འཐབ་
 རྩེད་སྤྱོད་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ཅ་བ་ནས་མེན་པ་
 དང་། བཅོན་གྲོལ་བོད་མིའི་འཛིན་རྒྱུ་དེ་
 གང་ཐག་གཅིག་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་མང་
 ཆོག་གིས་འོས་འདེམས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་
 བུ་དེར་སང་གི་འགྲོ་སྤངས་དང་མཐུན་པ་
 ཞིག་ལ་གཟེགས་པ་ཡིན་པའི་བཀའ་སྤོབ་

ཐེབས་ཡོད་པ་རེད། ད་ཆ་བཅོན་གྲོལ་བོད་
 མིའི་མང་གཙོའི་ནང་ཁྲིམས་བཞེད་ལྷན་ཚོགས་
 དང་། འཛིན་རྒྱུ་བཀའ་འགྲུལ་ཁྲིམས་ལུགས་
 དབང་འཛིན་བཅས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དབང་ཆ་རྒྱལ་ཆ་བཞོས་
 ཀྱིས་ལྷིད་མཉམ་སྤངས་འཛིན་གནང་བཞེན་
 ཡོད་པ་དང་། དེའི་འོག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱི་
 ཆོན་གསུམ་སྤྱི་ཁྲབ་ཅིས་ཞིབ་ལས་ཁང་
 དང་། འོས་བསྐྱེད་ལྷན་ཁང་། ལས་བྱེད་
 འདེམས་བསྐྱོད་ལྷན་ཁང་བཅས་ཆ་ལག་ཆང་
 བའི་མང་གཙོ་ཆད་ལྷན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ད་
 ལྟོ་ཆར་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གྲུབ་ཆར་ཆོས་
 བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞེད་གཡུང་བྱང་བོན་དང་
 བཅས་པའི་ཆོས་ལུགས་རེན་པ་སྤྱི་འཐུས་
 ༩ རེ་དང་། ཆོས་ཁ་རེན་པ་སྤྱི་འཐུས་ ༡༠
 རེ། ལྟོ་བྱང་ཨ་རི་ནས་སྤྱི་འཐུས་ ༩ དང་། ཡུ་
 རོ་པ་དང་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཁུལ་ནས་སྤྱི་འཐུས་
 ༩། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་བུ་དཔེ་ཨོ་སེ་གེ་
 ལེ་ཤེ་ལ་ནས་སྤྱི་འཐུས་ ༡ བཅས་སྤྱི་འཐུས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་མི་འགྲུར་དོན་མཆོག་ཅན་དར་བུར་བོད་མིའི་སྤྱད་ཆོང་ས་གནས་སུ་གཟིགས་ཞིབ་ཐེབས་སྐབས།

སྤར་པན་བདེ་གླིང་གཞིས་ཆགས་གཉིས་
དང་། ཁྱབ་ཁོངས་སྤྱད་ཆོང་ས་ཁག་བཅུ་
གཅིག་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བཞོན་སྤྱོད་ས་
བསྐྱོད་ལེགས་སྒྲུབ་བྱུང་ཡོད།

དེ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་མི་འགྲུར་དོན་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༤
ཉིན་ཕུ་བོ་རྒྱལ་ས་ལྷེ་ལི་ནས་ནག་ཕུར་དུ་
ཐེབས་ཐོན་གྱིས་ས་གནས་གནས་ཐང་དུ་
འབྱོར་མཆོགས། སྤར་དར་ཁོར་རྒྱས་གླིང་
ས་གནས་འགོ་འཛིན་དོན་སྒྲུབ་བཟང་པོ་
ལགས་དང་། བཀའ་སྤྱད་ཆོང་པའི་འོ་
ཆབ་པ་སངས་ལགས་ཀྱིས་གཉིས་ནས་སྤྱོད་
ལེན་ཞུས། ཉིན་རྒྱབ་ཟུན་དར་གཞིས་
ཆགས་གནས་ལུལ་རྫོང་གུན་དུ་ཡིས་མཆོན་
མངའ་སྤྱེའི་རྫོང་ཁག་བཅུ་གི་རྫོང་དཔོན་ཕྱག་
རོགས་ལུས་སྐུ་མ་ཏུ་མེར་ ཀོ་མེ་ནི་ (Addi-
tional Divisional Commissioner
Dr. Mahavir Khomeeini Chavare)
མཆོག་དང་ལྷན་ཁོང་གི་ལས་ཁུངས་སུ་
མངའ་འཕྲད་གྱིས་མངའ་སྤྱེའི་ནང་བཅན་

བྱོལ་བོད་མིར་མཐུན་ཆུན་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་
སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱས་ ༢༠༡༩ ཡི་དགོངས་
དོན་ཁག་ཅིག་མཐུག་སྐྱོང་གནང་བཞིན་པར་
ཕྱགས་རྩེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་། མཐུག་སྐྱོང་
གནང་བཟུང་ནས་གང་མཁྱོགས་ལག་
བསྟར་གནང་ཐབས་དང་། མཐུན་འགྲུར་
གང་ཕྱབ་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་
སོགས་ཞུས་གནང་རྩིས། བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་ཕྱག་ཏུགས་
ཕུལ་གནང་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢ དང་། ༣ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་མི་འགྲུར་དོན་མཆོག་ཅན་སྤར་པན་བདེ་གླིང་ཁྱབ་ཁོངས་བོད་མིའི་སྤྱད་ཆོང་ས་གནས་
སུ་གཟིགས་ཞིབ་ཐེབས་སྐབས།

དེ་རྗེས་མཁྱོག་ཁང་དུ་སྤྱི་འཐུས་
མཆོག་གིས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱས་མངའ་ཆེན་
པོ་ཡོད་མཁན་སྐུ་ཞབས་ཨ་ཤོག་ མན་ཤེལ་
(Ashok Mendel, Vice President
of People's Democratic Move-
ment and Vice Chairman of All
India Scheduled Caste and
Tribes) ལགས་དང་ལྷན་མངའ་འཕྲད་
གྱིས་བོད་དོན་དང་། ལྷག་པར་མངའ་སྤྱེའི་
ནང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་སྤྱད་ཆོང་བ་
ནས་ལ་མཐུན་འགྲུར་རོགས་རམ་གང་
ལེགས་གནང་བར་ཕྱགས་རྩེ་ཆེ་ཞུས་པ་མ་
ཟད། འགྲུང་འགྲུར་ཡང་སྤར་པན་དེ་ལྷར་
གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་ཞུས་གནང་
ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཚེས་ ༢༤ ཉིན་ནག་ཕུར་བོད་
མི་སྤྱད་ཆོང་བ་ནས་ཕྱག་འཕྲད་གྱིས་
གསུང་བཤད་དང་། དེ་རྗེས་ཁྲིམ་སར་
གཟིགས་སྐྱོར་ཐེབས་རྩིས། ཅན་ཁར་སྤར་ས་
གནས་སུ་ཐེབས་ཐོན་གནང་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༣༠ ཉིན་སྤྱི་ཅན་དང་
 བུར་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་བ་རྒྱལ་ས་
 ཐུག་འཕྲད་དང་། གསུང་བཤད་བཅས་
 གནང་རྗེས། ཁྲིམ་ས་ཁག་ལ་གཟིགས་སྒྲོར་
 དང་། དེ་ནས་སྤྲོད་རྩོམ་རྒྱུ་གིས་
 གཞིས་ཆགས་སུ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས། ས་
 གནས་སུ་འབྱོར་མཆོམས། ས་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲུ་
 ཆོམ། སྤྱི་མི་བརྒྱ་དཔོན་བཅས་ནས་སྡེ་ལོན་
 ལུས་རྗེས། ཟམ་པ་གསར་བཟོའི་ལས་གཞིར་
 གཟིགས་ཞིབ་གནང་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཆེས་ ༡ ཉིན་སྤྱི་ཅན་
 གཞིས་དཔོན་གཉིས་ལ་མཆོད་མཇུག་དང་།
 དེ་རྗེས་མང་ཆོགས་རྒྱལ་ས་ཐུག་འཕྲད་གྱིས་
 གསུང་བཤད་དང་། དེམ་པས། ཆུན་གསོ་
 ཁང་དང་། མཉམ་འབྲེལ་འཛིན་སྐྱོང་ལོག་
 ཡོད་པའི་འབྲས་ཐག་བཟོ་བྲ། གཞིས་གྲོང་
 གཉིས་དང་སློབ་གྲྭ། འཕྲོད་བསྟེན་སྒྲན་ཁང་།
 སྤྲོད་ཆེས་ཁང་ཡན་ལག་སྤྲོད་ཁང་། གཞིས་
 ལས་ཁང་། མཉམ་འབྲེལ་ལས་ཁང་སྤྲོད་ཁང་
 ལ་གཟིགས་སྒྲོར་གནང་རྗེས། སྤྲོད་རྩོམ་
 རྒྱུ་གིས་གཞིས་ཆགས་ཁྲུབ་ཁོངས་དང་
 བཅས་པར་གཞུང་འབྲེལ་ལས་དོན་ཁག་
 ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༢ ནས་ ༣ བར་མན་
 སྤར་པན་བདེ་གླིང་ས་འགོའི་ཁྲུབ་ཁོངས་
 སྤྱད་ཆོང་ས་གནས་སྤྱི་ལ་ཡི་དང་། ར་ཡི་
 བུར། སྤྱི་ལ་ས་བུར་བཅས་སུ་དེམ་པས་
 གཟིགས་སྒྲོར་དང་། མང་ཆོགས་ལ་གསུང་
 བཤད་བཅས་གནང་རྗེས། མན་སྤར་པན་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཆེས་ ༡༩ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་སྤྱི་ཅན་ས་འཕྲུལ་མི་འགྲུར་དོན་མཆོག་གིས་ཡིན་ཏེ་བོད་ཁྲིམ་སྤྱི་ཁྲུབ་སྤྱི་ཞབས་བུ་ལེ་མི་ཏར་ རྒྱར་རྒྱབ་
 (Shri. Pushyamitra Bhargav, Mayor of Indore Municipal Corporation) མཆོག་དང་སྤྲོད་རྩོམ་འཇུག་གནང་སྐབས།

བདེ་གླིང་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་
 ས་གནས་སུ་འབྱོར་མཆོམས། ས་འཕྲུལ་
 ཆོགས་གཙོ་དང་། ས་གནས་རང་ཆོགས་སྒྲུ་
 ཆོམ། གཞིས་གྲོང་སོ་སའི་བརྒྱ་དཔོན་རྒྱལ་
 བ། འཕྲོད་བསྟེན་སྒྲན་ཁང་དང་། སྤྲོད་ཆེས་
 ཁང་གི་འགན་འཛིན་དང་། སྤྲོད་ཆེས་སྤྱི་
 དགེ་ལས་སྒྲུ་ཆོམ་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུའི་
 སྡེ་ལོན་དང་། དཔོན་མོ་ཇི་བུར་ནས་ཡིན་
 པའི་རྩ་རྟ་ཏི་རྩ་ཏི་སྤྲོད་ (Bharat Tibbat
 Sangh) ཞེས་པའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྱོར་
 ཆོགས་པའི་ཆོགས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཨོ་པི་ ཏིར་
 པ་ཐི་ (O P Tripathi) མཆོག་དང་སྤྲོད་
 མཇུག་འཕྲད་གྱིས་སྤྱི་ཞབས་ཁོང་གིས་རེ་
 བུར་བོད་མིའི་སྤྱད་ཆོང་ས་གནས་དཀའ་
 སེལ་ཐོག་མ་སྤྲོད་འགྲུར་རོགས་རམ་གནང་
 བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུས་གནང་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༤ ཉིན་གཞིས་ཆགས་
 བུར་ཆེན་གཞི་བྱས་པའི་དུགས་པོ་བཤད་
 སྤྱི་ཁྲིམ་དང་། གཙོ་རིག་བདེ་ཆེན་ཆོས་

འཁོར་གླིང་། དཔལ་ལུལ་བདེ་ཆེན་ཆོས་
 འཁོར་གླིང་བཅས་ལ་མཆོད་མཇུག་ལུས་
 རྗེས། གཞིས་ཆགས་མང་ཆོགས་ལ་གསུང་
 བཤད་དང་། དེ་བཞིན་དོགས་འཕྲི་ལུལ་བ་
 ཁག་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་
 ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༥ ཉིན་ས་འགོ་ལས་
 ཁྲུངས་དང་། མཉམ་འབྲེལ་ལས་ཁྲུངས།
 སློབ་གྲྭ། སོ་ནམ་དཔེ་སྟོན་ཞིང་ལས། ཆུན་
 གསོ་ཁང་། ས་གནས་འཕྲོད་བསྟེན་སྒྲན་
 ཁང་། ས་གནས་སྤྲོད་ཆེས་ཁང་། མཉམ་
 འབྲེལ་ཐུག་བཟོ། འབྲུལ་ཆོས་སྡེ་ཆོན་
 བཅས་ལ་གཟིགས་སྒྲོར་དང་། ཕྱི་ཆེས་
 གནས་གྱི་ལས་སྡེ་རྒྱལ་ས་དང་སྤྲོད་བཞུགས་
 མོལ་ཆོགས་འདུ་ཞིག་བསྐྱོད་ཆོགས་གནང་
 འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༦ དང་ ༧ ཉིན་འཁོར་
 དང་། ཀའི་ཞི་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་
 སྤྱད་ཆོང་བ་རྒྱལ་ས་སོ་སོར་ཐུག་འཕྲད་གྱིས་

གསུང་བཤད་དང་། ཕྱི་ཆེས་ ༩ ཉིན་རྒྱ་མཚན་
ལུང་ས་གནས་བོད་མི་སྲུང་ཆོང་བ་རྒྱལ་སྤྱི་
ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་
འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་ས་སྐར་དུ་རྒྱ་
གར་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཆོག་ས་པ་ཁག་དང་
ལྷན་ བོད་མིའི་སྤྱོད་མེད་པའི་དབྱ་ཁྲིད་སྤྱི་
ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ལ་ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཞུང་ས་རྒྱལ་སྤྱི་
འབྲུལ་བཞེས་མཛད་ནས་ལོ་ངོ་ ༣༣ འཁོར་
བའི་དུས་བློན་སྲུང་བཅུ་གཟུང་རྒྱ་ས་རྒྱ་ས་
པའི་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་ལ་རྒྱལ་བའི་
མཛད་འཕྲིན་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གི་
བཀའ་བློན་ ལ་གོང་ས་མཆོག་དང་བཅས་
ཁྱོད་པོ་བོད་མིའི་ངོས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་
དང་། དེ་གཞུང་། རྒྱལ་སྲུང་བཅས་ཀྱི་ཐོག་
ཞབས་འདེགས་རི་རྒྱ་ས་སོགས་ངོ་སྤྱོད་
གསུང་བཤད་དང་། དེ་ནས་ས་གནས་བོད་
མི་རྒྱལ་སྤྱི་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་གསུང་
བཤད་བཅས་གནང་རྒྱུ་ སྤྱི་འབྲུལ་མཆོག་
ལྷ་ལོན་ས་གནས་སྤྱི་ཐུག་འཕྲད་ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་ལྷ་ལོན་
ས་གནས་བོད་མི་སྲུང་ཆོང་བ་རྒྱལ་སྤྱི་
ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་གསུང་བཤད་དང་། ཕྱི་ཆེས་ ༡༢
ཉིན་གྱི་སྤྱོད་ལྷ་ལོན་ཁོར་ས་གནས་བོད་མི་སྲུང་
ཆོང་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་གསུང་
བཤད་བཅས་གནང་རྒྱུ་ ལྷ་ལོན་ཁོར་གྱི་
ཁྲིད་སྤྱི་ཐུག་འཕྲད་ཞབས་སྤྱི་ལ་མི་ཉ་ར་
རྒྱ་ལྷ་ལོན་ (Shri. Pushyamitra Bhar-

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༣ དང་། ༣ ཉིན་སྤྱི་འབྲུལ་མི་འབྲུར་རྒྱུ་མཆོག་མན་སྲུང་པའི་ཁྲིད་སྤྱོད་ཁྲིད་སྤྱོད་ཆོང་ས་གནས་
སྤྱི་ཐུག་འཕྲད་ཞི་བཞེས་སྐབས་ལ།

gav, Mayor of Indore Municipal Corporation) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་
འཕྲད་ཀྱིས་ས་གནས་སྲུང་ཆོང་བ་རྒྱལ་སྤྱི་
ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་ཁོར་ས་ཞིག་གནང་ཐབས་
ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུ་པར། ཁོར་ས་རྒྱུ་དཔོན་
ལ་སྤྱོད་ལྷ་ལོན་རྒྱ་རྒྱུ་ལོན་ལ་བཞེས་གནང་
རྒྱུ་ ཉིན་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་སྲུང་པའི་
བདེ་སྤྱོད་ཁྲིད་སྤྱོད་དང་བཅས་པར་གཞུང་
འབྲུལ་ས་བཀོས་སྤྱོད་ལེགས་སྤྱོད་
བྱུང་ཡོད།

ས་གནས་མི་མང་ཐུག་འཕྲད་
སྐབས་སོ་སོར། སྤྱི་འབྲུལ་མཆོག་གིས་གཙོ་
པོ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་ཆོས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་
དང་། བོད་རིགས་མི་རིང་ལོ་ཐོག་ནས་
ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློན་བསམ་ཤེས་ཀྱིས་
བཀའ་བློན་རྒྱུ་རྒྱ་ལོན་པའི་
སྐོར། བོད་མིའི་སྤྱོད་ལྷ་ལོན་ཀྱི་གཞུང་
དང་། དེ་དག་སྤྱོད་ལྷ་ལོན་སྤྱོད་ལྷ་ལོན་

མང་ཆོག་ས་ངོས་ནས་འགན་འཁུར་རི་ལྷ་
རྒྱ་དགོས་པ། རྒྱ་གར་དམར་པོའི་གཞུང་
གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་
དང་ཡོངས་སྤྱོད་འགལ་བའི་དབྱ་གཞི་སྤྱོད་
བྱས་ལག་བསྟར་ལ་གཞོང་ལེན་དང་། གོ་
སྐབས་ནས་བྱུང་དམ་འཛིན་གྱིས་རྒྱ་ས་པ་
མཉམ་སྲུང་ས་རྒྱ་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་
གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་འཐུས་དངོས་གྲུབ་རྗེ་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ཀླམ་གཉིས་ཀྱི་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཉོན་ལྷུང་རབ་རྒྱས་
མྱིང་གཞིས་ཆགས་དང་། ལྷོ་སྤྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སྤྲུལ་ཆོང་ས་གནས་ཁག་ཅིག་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་གྲུབ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷོ་ ༡༩ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་དངོས་གྲུབ་རྗེ་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ཀླམ་གཉིས་ནས་ཉོན་ལྷུང་
རབ་རྒྱས་མྱིང་གཞིས་ཆགས་སུ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་སྐབས།

༢༡། སྐབས་ ༡༧། བའེ་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་དངོས་གྲུབ་རྗེ་མཆོག་དང་། སྤྱི་
འཐུས་ཆེ་རིང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ཀླམ་
གཉིས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷོ་ ༡༩ ཆེས་ ༤
ནས་ ༡༧། བར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཉོན་ལྷུང་
རབ་རྒྱས་མྱིང་གཞིས་ཆགས་དང་། ལྷོ་སྤྱི་
ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མངའ་སྡེ་ཨན་
རར་སྤར་སྤེལ་དང་། ཉི་ལང་རྒྱ་ཏུ་བཅས་ཀྱི་
ས་ཁུལ་སི་ཀན་རར་རྒྱད་དང་། བེ་ར་མ་རྒྱུད།
ཀ་རི་མ་ཏུ་རྒྱུད། ལྷོ་ར་མ་རི་ཁའི། མན་ཅི་
རིལ། ཉན་མ་ཀོན་ཀྱི། མ་རར་རྒྱལ། གུན་
ཀྱི། མེ་རེ་མ་རྒྱ། མེ་ལ་ཀ་པེ་ན་མ་བཅས་
ས་ཁག་བཅུ་དྲུག་གི་བོད་མི་སྤྲུལ་ཆོང་དང་།
ས་གནས་དཔོན་རིགས་མཇུག་འཕྲད་
སོགས་གནང་སྟེ། གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་
ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད།

དེ་ཡང་ཕྱི་ཆེས་ ༣ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་
ཀླམ་བ་གཉིས་སྤེལ་གོ་བ་བོད་མིའི་གཞིས་
ཆགས་སུ་ལྷན་འཛོམས་གནང་སྟེ། ཕྱི་ཆེས་
༤ ཉིན་གྱི་སྤོ་སྤེལ་གོ་བ་གཞིས་ཆགས་
ནས་མེ་སོར་དང་། ཅིན་ཡི་བརྒྱུད་ཉེ་རར་
རྒྱད་ར་ (Hyderabad) ལ་མེ་བས་ཐོན་
གྱིས་ཕྱི་རོ་གནམ་ཐང་དུ་མེ་བས་འབྱོར་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། བོད་དོན་གནས་

སྐབས། ལྷོ་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་དང་།
ས་གནས་འཐུས་མི་བསྐྱེད་འཛིན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས། འགྲོ་བན་སྤྲན་ཅིས་ཡན་ལག་
འགན་འཛིན་དང་ལས་བྱེད་བཅས་ནས་
མེ་བས་བསྐྱེད་སྤེལ་གྱིས་ཤིག་
རར་རྒྱད་ (Sikandarabad) ལ་མེ་བས་ཐོན་
གནང་སྟེ། དགོང་ཐོ་ས་གནས་སྤྲན་ཅིས་ཁང་
དུ་གཞིགས་སྒྲོར་དང་། དེ་རིམ་སྤྲན་ཅིས་ཁང་
གི་ཆོག་ཁས་ཁང་དུ་སྤྲན་ཅིས་ཁང་གི་འགན་
འཛིན་ལས་བྱེད་ཀླམ་བ་དང་། ས་ཁུལ་དེར་
གནས་འཁོད་སྤྲུལ་ཆོང་བ་གསུམ། མཐོ་སློབ་
འབྲིམ་མཁན་གཉིས། དུལ་ཁང་དང་ཆོང་
ལས་བྱུག་ལས་གནང་མཁན་གཉིས་བཅས་
ཁྱོན་བོད་མི་ཆོག་ཁས་བཅར་བ་གྲངས་ ༡༣
ལྷན་འཛོམས་སྐབས་སྤྱི་འཐུས་ཀླམ་བ་
གཉིས་ནས་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཡོང་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། བོད་དོན་གནས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷོ་ ༡༩ ཆེས་ ༥ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཀླམ་གཉིས་ནས་རྫོང་དཔོན་ལས་རིགས་སྤྱི་ཁྱབ་སྡེ་ ཅན་རྒྱར་ ཤེ་ཀར་ (B. Chandra
Shekar, Additional Collector, Nizamabad) མཆོག་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་དངོས་གྲུབ་རྗེ་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆེ་ཤིང་དབང་པོ་ཚན་མཆོག་ནས་གཉིས་ནས་ཉན་མ་ ཀོན་ཏུ་ (Hanamkonda) བོད་མིའི་སྤྱད་ཆོང་ས་གནས་སུ་གཞིགས་སྒྲོལ་མེགས་སྐབས།

ལུགས་ཁག་མདོར་ཅམ་འབྲེལ་བཞིན་གནང་
རྒྱུ་ཡིན། སན་ཚུན་བྱི་བ་དྲིས་ལན་ཆུ་ཆོད་
གཅིག་ཅམ་རིང་གནང་འདུག དེ་ཉིན་བོད་
དོན་ཐོག་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་
ཉེ་དར་རྒྱད་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་
སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་སྐུ་ཞབས་ར་རེ་ལེ་ (Dr.
MN Rajesh Lecturer, Hyderabad
Central University) མཆོག་མགྲོན་
ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ། སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁོ་གཉིས་
དང་ལྷན་མཇལ་མོལ་གནང་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༥ ཉིན་ཉེ་དར་རྒྱད་ནས་
ནི་རེ་མ་རྒྱད་ (Nizamabad) ལ་ཕེབས་
ཐོན་གྱིས་ཉིན་རྒྱུ་བ་ས་གནས་སུ་ཕེབས་
འགྲོར་མཆོམས། ས་གནས་འཐུས་མི་བསྟན་
འཛིན་ལྷ་སྐབས་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་རྒྱུན་
ལས་ཐུན་མོང་ནས་ཕེབས་བསུ་སྒྲེ་ལེན་
གནང་། དེ་ནས་ས་གནས་བོད་མིའི་ཁྲིམ་
སར་གཞིགས་སྒྲོལ་དང་། ཕྱི་ངོ་ཕྱག་ཆོད་ ༦
ཅམ་ལ་རྫོང་དཔོན་ལས་རོགས་སྐུ་ཞབས་ཟླ་

ཚན་རྩ་ར་ རེ་ཀར་ (B. Chandra
Shekar, Additional Collector,
Nizamabad) མཆོག་དང་ལྷན་མཇལ་
འཕྲད་གནང་སྟེ། ད་བར་བོད་མི་རྒྱལ་ས་
ཁྲིམ་སའི་མཐུན་ཆེན་སྒྲོལ་སྒྲོད་གནང་བར་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་ཐུགས་སྦྲད་མར་
ཡང་ཐུ་མཐུད་ས་ཆ་དེ་རང་ལ་གནས་ཐབས་
དགོངས་བཞེས་གནང་རོགས་སོགས་ཞུས་
དོན་ལྟར་ཞལ་བཞེས་གནང་འདུག རྫོང་
དཔོན་ལས་རོགས་མཆོག་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ལེགས་འབྲལ་མཆོན་ཆེད་འཆོམས་འབྲིའི་
མཇལ་དར་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་ཁུག་ཏུགས། རོ་སྒྲོད་
ཡིག་ཆ་བཅས་ཕུལ་བར་དབྱེས་བཞེས་
གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱད་ཕྱིན་དཀའ་
ངལ་ནམ་འཕྲད་སྐབས་དུས་ཐོག་ལྷན་གསན་
ཞུ་དགོས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་
གནང་འདུག དེ་རྗེས། ས་གནས་སྒྲོལ་སྤྱང་
བའི་སྤྱི་ཁྲབ་སྐུ་ཞབས་མི་རེ་ རྩ་ཏུ་ (Mr.

Vijay Babu, Circle Police In-
spector, Nizamabad District)
ལགས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གྱིས་ད་བར་
བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་བ་རྒྱལ་ས་ལ་མཐུན་འགྱུར་
རོགས་རམ་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་
དང་། སྤྱད་མར་ཡང་ཐུ་མཐུད་རོགས་རམ་
གནང་སྒྲོལ་ཡོང་བ་ཞུས་དོན་བཞིན་ཁོང་ནས་
ཞལ་བཞེས་གནང་འདུག དེ་རྗེས་ཉི་ལང་རྩ་
ནའི་ཡུལ་སྒྲོར་སྒྲོ་འཆོམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
འབྲེལ་མཐུད་པ་དང་། རོལ་དབྱངས་སྒྲེ་ཆོན་
གྱི་སྤྱི་ཁྲབ་འགན་འཛིན་སྐུ་ཞབས་ཨ་སྐ་ཏ་
གང་རྩ་རྩར་ (Asta Gangadhar, Mu-
sic Director/Chief Coordinator,
Telangana Tourism Department)
མཆོག་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གྱིས་བོད་དོན་
སྒྲོལ་འབྲེལ་བཞེས་ཞུས་གནང་འདུག
དེ་ཉིན་དགོང་ཕྱི་མ་གནས་བོད་མི་
སྤྱད་ཆོང་བ་རྒྱལ་ས་ལྷན་འཛོམས་གནང་བའི་
ཐོག་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་གཉིས་ནས་འབྲེ་བཟོ་
སྒྲོད་མཁས་དང་། བོད་བསྟན་སྤྱད་མི་རིགས་
ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ལུགས་སྤར་ལྷག་སྤྱད་
ཐབས། མི་རིགས་སྤྱད་སྒྲོལ། ཡུལ་ཁྲིམས་ལ་
བཅི་བཀུར། ཡུལ་མི་རྒྱལ་ས་ལ་མཐུན་ལམ།
བོད་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཁག་ལ་ས་གནས་དཔོན་
རིགས་གདན་ཞུ། ཡུལ་པའི་དུས་ཆེན་ཁག་
ལ་སྒྲོང་མིན་ཕྱག་ཏུགས་འབྲལ་སྒོལ་གཏོད་
ཐབས། ཁྲིམ་རྩར་གཙང་འབྲོད་ཡར་རྒྱས་
གཏོང་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྒོལ་གཏོད་
ཐུབ་པ་ཡིན་ན་རྗེས་སོར་དཀའ་ངལ་ནམ་

འཕམ་སྐབས་རོགས་རམ་གནང་བའི་ཡོང་
རྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསལ་བཤད་ལམ་སྟོན་
གནང་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༤ ཉིན་ལྷོ་ཀ་རིས་ཏ་
ཟུར་ (Karimnagar) ཏུ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་
ཉིན་གུང་ས་གནས་འབྱོར་ཟེས། ཉིན་རྒྱལ་ས་
གནས་བོད་རིགས་སྤྱད་ཆོང་བ་རྣམས་དང་
ཐུག་འཕམ་གྱིས་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་
ཡོང་དགོས་པའི་ངོ་སྟོན་གནང་ཟེས། མང་
ཆོག་ས་ནས་དོགས་འདི་དང་། དགོངས་ཚུལ་
ལུལ་བ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་
གནང་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༥ ཉིན་ལྷོ་ཀ་རིས་ཏ་
ཟུར་ནས་ཟློན་ཡ་རི་ཁ་ནི་ (Goda-
varikhani) དང་། མན་ཅི་རིལ་ (Man-
cherial) ལ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས། ཉིན་གུང་ས་
གནས་སུ་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས། ཟློན་ཡ་རི་
ཁ་ནིའི་སྤྱད་ཆོང་རྒྱུན་ལས་དང་། མི་མང་
ནས་ཕེབས་བསུའི་སྤྱོད་ལུས་ཟེས། ཟློན་
ཡ་རི་ཁ་ནི་དང་། མན་ཅི་རིལ་བཅས་ཀྱི་སྤྱད་
ཆོང་མི་མང་ཐུག་འཕམ་གནང་འདུག། དེ་
ནས་རིམ་བཤས་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་ཉི་ལིང་རྩ་
ནའི་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཆོག་ས་འཕུས་མི་སྤྱི་
ཞབས་ (Korukanti Chandar, MLA
Ramagundam Assembly, Telan-
gana) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕམ་གྱིས་
ཕན་ཚུན་ཐུག་ཉམས་ལུལ་རེས་དང་། བོད་
དོན་ལྷན་གཉེས་པ། ས་གནས་བོད་རིགས་
སྤྱད་ཆོང་བར་དཀའ་ངལ་ནམ་འཕམ་ལ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༩ ཆེས་ ༡༤ ཉིན་སྤྱི་འཕུས་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཆོང་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཕུས་ཆེ་རིང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་ཉིན་སྤྱད་
རམ་རྒྱས་སྤྱིང་གཞིས་ཆགས་སུ་མི་མང་འདུ་འཛིན་ས་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

རོགས་རམ་རྒྱ་ཆེ་གནང་བར་ལེགས་སེའི་
ཐུགས་བརྩེད་ལུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱད་
མར་ཡང་སུ་མཐུད་དགོངས་བཞེས་ཡོང་བ་
སོགས་ལུས་གནང་ཟེས། མྱོང་སྡེ་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་སྤྱོད་ཞབས་རྩི་ ཨ་ནིལ་ ཀུ་
མར་ (Dr. B. Anil Kumar, Mayor)
མཆོག་དང་། སྤྱོད་ཞབས་མི་ ལུ་ཏེ་ ཀུ་མར་
(P. Uday Kumar, Commissioner
of Godavarikhani District) མཆོག་
རྣམ་གཉིས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕམ་གྱིས། སྤྱི་
ཡོངས་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་། རྒྱ་བོད་
འབྲེལ་ལམ། བཅན་བྱོལ་ནང་གི་མང་གཙོའི་
འཕེལ་རིམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ས་གནས་སུ་ཡོད་
པའི་བོད་རིགས་སྤྱད་ཆོང་བར་དཀའ་ངལ་སྟོན་
ནམ་འཕམ་ལ་རོགས་མགོན་གནང་སྤྱིན་
གནང་བར་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ལུས་སོགས་ཐུག་
ཉམས་དང་མཇུག་དང་སྤྱོད་འབྲེལ་ལུས་
གནང་འདུག། དེ་ནས་ས་གནས་ཀྱི་སྐོར་སྤྱད་
སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས་སུ་ཆེད་བཅར་གྱིས་

གོང་མཆུངས་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཤེས་ལུས་
གནང་འདུག།

ཉིན་རྒྱལ་མན་ཅི་རིལ་བོད་རིགས་
སྤྱད་ཆོང་ས་གནས་སུ་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས་
ས་གནས་མི་མང་ནས་ཕེབས་བསུ་སྤྱོད་ལུས་
ལུས་ཟེས། སྤྱད་ཆོང་མང་ཆོག་ས་འདུ་
འཛོམས་ཐོག་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཀྱི་
དགོས་དོན་སྐོར་སྤྱད་དང་། ལྷག་དོན་དུ་བོད་
དོན་གནས་ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་། དེ་བཞིན་ཡགོང་
ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ཉམས་ལེན། བོད་
མི་རྣམས་ས་གནས་གར་དུ་ཡོད་ཀྱང་འགྲོ་
བཅོ་སྟོན་མཁས། བོད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རིག་གཞུང་དེ་དག་མི་ཉམས་རྒྱུན་
འཛིན་བྱ་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསལ་
བཤད་དང་། མང་ཆོག་ས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་
བསྐྱེད་གནང་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༦ ཉིན་ཉིན་གུང་ཏ་ནམ་
ཀོན་ཏ་ (Hanamkonda) ལ་ཕེབས་ཐོན་
གྱིས་ས་གནས་སུ་འབྱོར་མཆོམས། ཏ་ནམ་

རྒྱ་སུ་ནེ་ནི་ (Narendra Nannapune-
ni, MLA, Warangal) བཞུགས་སྡོད་ཀྱི་

འབྲུས་ལྷན་ཆོག་མ་གྱི་འབྲེལ་བྱ་གྲགས་
 དང་། མཇུག་དང་བསྐྱོད་འབྲུས་གནང་བ་

ཡེ་ཤོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༥ ཉིན་ཀྱི་འཇུག་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ནས་ཉི་ཤར་ལྷ་ནང་གི་རྒྱ་ཤར་གནང་ཡོད་མི་རྒྱ་ཤར་མཛེས་འཛད་གནང་རྒྱུ་ལས།

དང་ཆབས་ཅིག སྐད་ཕྱིན་ཁོམ་ས་ཁག་ལ་
 རྒྱུ་ལམ་བཞེན་མ་ཐུན་འགྱུར་ཡོང་བའི་
 དགོངས་བཞེས་མཛད་གནང་ཡོང་བ་ལྟེ
 གླེང་ས་ཁོང་ནས་ཞལ་བཞེས་གནང་འདུག
 དེ་རྗེས་གོང་གྲེ་ལས་ཁུངས་དེའི་རྒྱུ་གཏན་
 ལས་ཁོམ་དྲེ་སྐོར་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁྱེད་སྐྱེ་
 ཞབས་ཨེམ་ལྷན་ཀར་ (Sh. Ambed-
 kar, Estate Officer, Municipal
 Corporation, Vijayawada) ལགས་
 དང་ལྷན་སྤྱད་འཕྲད་གནང་སྟེ། ད་བར་ཁོང་
 ལས་མ་ཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་བཟང་པོ་
 གནང་བར་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྟེས་བ་དང་སྤྱགས།
 མ་འོངས་བར་གཏན་འཇགས་ཁོམ་ས་ཞིག་
 རག་ཐབས་ཡོང་བའི་དགོངས་བ་བཞེས་
 རོགས་ཞེས་ཅེ་འདུན་ལྟེས་སྐབས། རྗེས་
 ཡོང་སྟོན་མའི་ས་ཆ་དེ་རང་ཐོབ་བར་བྱ་རྒྱུའི་
 ཞལ་བཞེས་གནང་འདུག ཉིན་རྒྱུ་མེ་ཅོའི་

མ་ར་དང་གུན་ཏུར་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་ཆོང་མི་
མང་ལྟན་འདྲིམས་སར་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་
གཉིས་ནས་གོང་མཆོངས་ལྟར་གསུང་
བཤད་གནང་ཟེས། མི་མང་གི་དགོངས་ཚུལ་
བསྟུ་ལེན་གནང་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་སྤྱོད་མི་ཐང་མ་
ར་ནས་མི་ཤ་ཀ་པཎ་ཏམ་ (Visakhapat-
nam) ལ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ས་གནས་སུ་
ཕེབས་འབྱོར་སྐབས། ས་གནས་ཀྱི་འཐུས་
མི་གསུམ་ནས་ཕེབས་བསུ་སྟེ་ལེན་ཞུས། ཕྱི་
ཆེས་ ༡༡ ཉིན་སྤྱོད་མི་ཤ་ཀ་པཎ་ཏམ་སུད་
ཆོང་བོད་མི་རྣམས་ཐུག་འཕྲད་གྱིས་ཆོགས་
འདུ་ཆོགས་ཏེ། སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ཕྱོགས་
བསྐྱོད་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
དམིགས་ཡུལ་སོགས་ཞུས་ཟེས། སྤྱད་ཆོང་
མང་ཆོགས་ཀྱི་བྱི་བར་ལན་འདེབས་གསལ་
བཤད་དང་། དགོངས་ཚུལ་བསྟུ་ལེན་གནང་
ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༢ ཉིན་སྤྱོད་སྤང་ལོར་
ལ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་གནས་ཐང་དུ་འབྱོར་
སྐབས། ཉོན་ལྷུང་རབ་རྒྱས་སྤྱིང་གཞིས་
ལས་ཁང་གི་རོགས་དྲུང་ནས་ཕེབས་བསུ་སྟེ་
ལེན་ཞུས་ཏེ། སྤང་ལོར་ལྟོ་སྤྱི་ལས་ཁངས་སུ་
ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་འབྱོར་སྐབས་ལྟོ་སྤྱི་
མཆོག་ནས་ཕེབས་བསུ་ཞུས་གནང་འདུག།
ཐུག་ཆོད་ ༩། ༣༠ རོག་སྤང་ལོར་ (Christ
College) གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་
སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཀུར་ ཀ་ཆ་མི་ལེ་
(Prof. Kurian Kachappilly Jo-

seph) མཆོག་དང་ལྟན་མཇལ་འཕྲད་གྱིས་
ད་བར་བོད་ཐུག་བརྒྱ་ཐག་མང་པོར་མཐོ་
སློབ་དེ་ནས་སློབ་མཐར་མོན་པ་བྱུང་བ་
སོགས་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་འདུན་ལམ་རོགས་
པན་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབྲུལ་
ཞུས་ཟེས། སྤྱི་ཞབས་ཁོང་ནས་མཐོ་སློབ་ཀྱི་
འདིན་ཁང་དང་། ཁོང་ཡུག་ཡོངས་ལ་
གཞིགས་སྟོར་གདན་ཞུས་གནང་བ་དང་།
དེའི་ཁོར་དུ་བོད་ཐུག་འགའ་ཤས་ཀྱང་རོ་
ཐུག་བྱུང་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༣ ཉིན་སྤང་ལོར་ལྟོ་སྤྱི་
མཆོག་དང་ལྟན་ཐུབ་ཁོངས་སྤྱད་ཆོང་བོད་
མི་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་ཐབས་
སུ་གནང་ཕྱོགས་རི་དགའི་སྟོར་དང་། ད་ལན་
གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་
སྐབས་ཀྱིས་མཐོང་ཚུལ། ཟེས་སོར་ས་
གནས་དཔོན་རིགས་མཇལ་འཕྲད་ཞུ་བདེ་
སྤྱད་སྟོན་ཆོད་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པའི་རོ་
སྟོད་རོས་སྟོར་ཞིག་གནང་ཐབས་བཅས་ཀྱི་
སྟོར་མཉམ་བསྟུས་འགན་ཁུར་ཞུ་ཕྱོགས་རི་
དགའི་སོགས་གོ་བསྟར་སྤྱད་བཤད་ཞུས་
ཟེས། སྤྱོད་རྒྱ་གར་དབྱུས་གཞུང་གི་སྤྱི་
ལས་ཁངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ཟུར་པ་ལུམ་སྤྱི་ཅི་རུ་
ལཱ་མ་ རཱེ་ (Nirupama Rao, Former
Foreign Secretary, Govt of India)
མཆོག་དང་ལྟན་མཇལ་འཕྲད་གྱིས་ད་བར་
བོད་དོན་རོག་རྒྱུ་བསྐྱོར་དང་། ཁོང་ཉིད་ནས་
ཞི་བདེའི་རོལ་དབྱངས་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་
གཙོ་སྟོན་ཞེ་གི་ཡའི་སྤྱིང་ཐོན་ནང་ལས་གཞི་

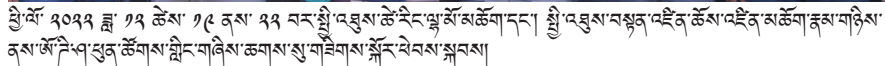
གསར་སྟེལ་གནང་བར་བསྟུགས་བརྗོད་
ཞུས་པ་དང་སྤྱགས། པན་ཆོན་ཐུག་ཏུགས་
གནང་རེས་སོགས་གནང་ཡོད་འདུག།
ཉིན་གྲང་སྤང་ལོར་ནས་ཉོན་ལྷུང་
རབ་རྒྱས་སྤྱིང་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕེབས་ཐོན་
གྱིས་ཕྱི་རོལ་གནས་སུ་འབྱོར་སྐབས། ས་
གནས་འགོ་འདྲིན་དང་། ཆོས་སྐར་སྤྱི་ཆབ་
ས་གནས་འཐུས་ཆོགས། རང་ཆོགས།
ཆོགས་སྟེ་ཁག་གི་སྤྱི་ཆབ་ གཞིས་མཉམ་
ལས་བྱེད་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུ་སྟེ་ལེན་
ཞུས།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༤ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་
པ་གཉིས་ས་གནས་འགོ་འདྲིན་ལས་ཁངས་
དང་། མཉམ་འབྲེལ། སྤྱི་མི་ལས་ཁངས། རང་
ཆོགས། ས་གནས་འཐུས་ཆོགས། འཐུལ་
སྟོན་སྟེ་ཆོན། འོ་མ་མཉམ་འབྲེལ། དཔལ་
ལྷན་སྤྱད་རྒྱུད་ལྷུ་ཆང་། རྒྱུད་སྤྱད་གངས་
ཅན་རིག་གནས་སློབ་གྲྭ། ཆས་གསོ་ཁང་།
ཨོ་རྒྱུན་སྤྱིང་བཅས་ལ་གཞིགས་སྟོར་དང་།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ཉོན་ལྷུང་གཞིས་
སློབ་དང་། པན་བདེ་སྤྱན་ཁང་། ཡན་ལག་
སྤྱན་ཅིས་ཁང་། ཆས་གསོ་ཁང་། བོད་མིའི་
སོན་མ་མཉམ་འབྲེལ། འོ་མ་མཉམ་འབྲེལ།
རྩོང་ཆོས་གྲྭ་ཆང་བཅས་ལ་གཞིགས་སྟོར་
དང་། ཕྱི་རོལ་གནས་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་
རྣམས་དང་ལྟན་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུ་
ཆོགས་གནང་ཡོད།

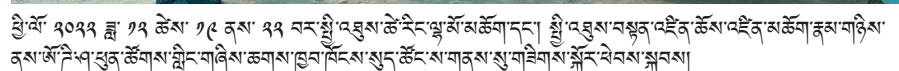
ཕྱི་ཆེས་ ༡༦ ཉིན་སྤྱོད་ས་གནས་
མི་མང་འདུ་འདྲིམས་གནང་བའི་ཐོག སྤྱི་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆེ་འི་ལྷན་མོའི་ཆོག་པ་དང་། སྤྱི་འཐུས་བསྐྱེད་འཛིན་ཆོས་འཛིན་མཆོག་ནམ་གཉིས་ནས་ཨོ་ཏི་ཤ་ཡུན་ཆོག་ས་
སྤྱིར་གཞིས་ཆགས་སོགས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བཞོམ་ཁྱོད་ལོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལུང་ལ།

གྲུ་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྲུ་འབྲས་ནས་
 གཉིས་ནས་གཞིས་གྲོང་གསུམ་པའི་དགོན་
 བ་གཉིས་ལ་མཆོད་མཇལ་དང་། མོ་རྒྱུ་
 ལུན་ཆོགས་གྲིང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་
 ཁུངས་དང་། ས་གནས་རང་བདེན་ཆོགས་
 རྒྱུང་། ས་གནས་མཉམ་འབྲེལ་ གེ་ལ་ལུ་ཉལ་
 ཁང་། སི་ཇོ་ཏ་སློབ་གྲྭ་གཞི་རིམ་བར་མ། ལོ་
 བར་སིང་སི་ཇོ་ཏ་སློབ་གྲྭ་ འབྲས་ཆེས་སྡེ་
 ཆོ། དེ་བཞིན་མཉམ་འབྲེལ་ཆོང་ཁང་དང་།
 འབྲས་རྒྱུ་ལས་གཞི་ ལྷན་ཅིས་ཁང་། ལྷན་
 ལྷ་ལྷན་ཁང་བཅས་ལ་གཟིགས་སྐོར་གནང་
 ཡོད་འདུག

ཆེས་ ༡༢ ཉེན་དགོང་བོ་དྲ་ས་ནས་ལྷི་མིང་
 བེབས་ཐོན་དང་། ཕྱི་ཆེས་ ༡༥ ཉེན་ལྷི་མི་
 ནས་ཨོ་ཏི་ཤ་མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་ལྷུབ་ནེཤ་
 ཨར་ (Bhubaneswar) བརྒྱད་ཨོ་ཏི་ཤ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་གཉིས་ནས་རན་ཅི་ཁུལ་གྱི་མངའ་སྡེ་འོ་ཕྱོ་ས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཅན་རྩེ་རི་ལེ་ཕར་བར་སཏ་ སིནྱ་ (Shri Chandreshwar Prasad Singh) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕམ་འགྲུབ་གནང་སྐབས།

ཕྱི་ཚེས་ ༢༠ ཉིན་གཞིས་གྲོང་དང་
 བོ་དང་གཉིས་པ། ལུ་བའི་དགོན་པར་མཆོད་
 མཇུག་དང་། ཡོ་རྩེ་ལ་ས་འཐུས་ཚོགས་ཁང་
 དང་། མི་མང་ཚོགས་ཁང་གསར་རྒྱུ་ལས་
 གཞི། ཀ་ཏུ་ལས་གཞི། སྐས་གསོ་ཁང་།
 དམག་ཁུར་ཚོགས་པ་བཅས་ལ་གཞིགས་
 སྒྲོར་དང་། དམག་ཁུར་ཚོགས་མི་རྣམས་དང་
 ལྷན་ཐུག་འཕམ་འགྲུབ་དམག་ཁུར་གྱི་གནས་
 ལྷངས་རྒྱུ་ལོན་གནང་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ཡོ་རྩེ་ལ་ས་
 གནས་མང་ཚོགས་འདུ་འཛོམས་ཐོག་ སྤྱི་
 འཐུས་རྒྱལ་གཉིས་ནས་བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་
 རོ་བོ་གི་གནས་སྡངས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ཐོག་བོད་དོན་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྤྱོད་པ་དང་
 རྒྱུ་སྐྱོར་སོགས་ཀྱི་གནས་སྡངས་འོ་སྤྱོད་
 དང་། མི་མང་གི་རྩི་བ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་
 གསལ་བཤད་གནང་རྒྱུ་ལ་གཞིས་གྲོང་བཞི་
 བར་གཞིགས་སྒྲོར་དང་། དགོན་པར་མཆོད་
 མཇུག་ཁུར་གནང་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཚེས་ ༢༢ ཉིན་རྩེ་རམ་ལུང་
 དང་། ཀ་ཏུ་གྲུབ་ཅེ་ལ་ཕ་བཅས་སུ་ཡོད་
 བའི་བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་བའི་ཁྲོམ་ས་ཁག་ལ་
 གཞིགས་སྒྲོར་དང་། སྤྱད་ཆོང་བ་རྣམས་
 ཐུག་འཕམ་གནང་རྒྱུ་ལ་རན་ཅི་ཁུལ་ལ་
 སེབས་ཐོན་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཚེས་ ༢༣ ཉིན་གྲུང་རན་ཅིར་
 སེབས་འཕྲོར་གནང་རྒྱུ་ལ་ སྤྱི་བོ་རན་ཅི་
 ཁུལ་གྱི་མངའ་སྡེ་འོ་ཕྱོ་ས་ཚོགས་འཐུས་མི་
 སྤྱི་ཞབས་ཅན་རྩེ་རི་ལེ་ཕར་བར་སཏ་ སིནྱ་
 ཏ་ (Shri Rajkumar Gupta) མཆོག་

(Shri Chandreshwar Prasad Singh, (Member of Legislative Assembly Ranchi cum MLA fund monitoring committee) མཆོག་དང་། མངའ་སྡེ་འོ་ཕྱོ་ས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཅན་མི་ལམ་གྱི་མི་ལམ་ (Shri Alamgir Alam, Member of Legislative Assembly cum Minister for parliamentary affairs, Ranchi) མཆོག་རྣམས་གཉིས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕམ་འགྲུབ་ཀྱིས་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་རེ་སྤྲོད་ཀྱིས་གནང་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཚེས་ ༢༤ ཉིན་རན་ཅི་ཁུལ་གྱི་
 བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་བའི་ཁྲོམ་ས་ཁག་ལ་
 གཞིགས་སྒྲོར་དང་། སྤྱད་ཆོང་བ་རྣམས་དང་
 ཐུག་འཕམ་གནང་རྒྱུ་ལ་ བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་
 ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་དང་ས་གནས་རན་
 ཅི་ཁུལ་གྱི་རྩེ་རི་ལེ་ཕར་བར་སཏ་ སིནྱ་
 ཏ་ (BJP) སྤྱད་དོན་ཚོགས་
 པའི་ཚོགས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཅན་རྩེ་རི་ལེ་ཕར་བར་སཏ་ སིནྱ་
 ཏ་ (Shri Rajkumar Gupta) མཆོག་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཆེ་ཤིང་ལྷ་ས་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བསྐྱོར་འཛིན་ཆོས་འཛིན་མཆོག་རྣམས་གཉིས་ནས་ཕར་ཏ་
 བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་ས་གནས་ཁག་ལ་གཞིགས་སྒྲོར་སེབས་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༩ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཚོ་རིང་ལྷན་པོ་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་ཚོས་འཛིན་མཆོག་ནས་གཉིས་ནས་མར་ཏ་མཐོ་སྒྲོབ་ལ་གཞིགས་སྒྲོར་ཐེབས་སྐབས།

དང་། བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཨ་མར་རྒྱ་ཏྲ་རྩ་རྩ་
(Amarnath Raj) ལགས་དང་། འཕགས་
བོད་འབྲེལ་མ་ཐུད་ཚོགས་པའི་བྱུང་ཆེ་སྤྱི་
ཞབས་ཨ་ནིལ་ གུ་མར་ (Anil Kumar,
Secretary of BTMS) ལགས་བཅས་
དང་ལྷན་སོ་སོར་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་
ཐོག་སྤར་ལྷག་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་འདུག་
ཞུས་ཤིང་། རན་ཅི་ཁྲུལ་གྱི་ལས་རིམ་ལེགས་
པར་གྲུབ་ཡོད། དེ་ཤིང་། སྤྱི་འཐུས་ནམ་པ་
གཉིས་མར་ཏ་མིར་ཐེབས་ཐོན་གྱིས་དགོང་
ཇོ་ས་གནས་ཐེབས་འབྱོར་གནང་ཡོད་འདུག་
ཕྱི་ཚེས་ ༢༥ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་མར་
ཏའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་དང་། དགོན་པ་ཁག་
ལ་མཆོད་མཇུག་དང་། སྐབས་དེར་དགོན་
པའི་ལས་སྡེ་ནམ་པ་ལ་ཐུག་འཕྲད་གནང་
ཞིང་། ཕྱི་ཤོ་མར་ཏ་མཐོ་སྒྲོབ་ཀྱི་སྒྲོབ་སྤྱི་དང་
ཐུག་འཕྲད་གནང་སྟེ། མཐོ་སྒྲོབ་ཀྱི་གནས་
སྐབས་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བ་དང་། དེའི་ཤིང་ས་

སྤྱི་དགོ་ལས་ནམ་པ་དང་ལྷན་ཚོགས་འདུ་
ཚོགས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ཚེས་ ༢༩ ཉིན་མར་ཏ་མཐོ་
སྒྲོབ་དང་། གསོ་བ་རིག་པའི་སྡེ་ཆོན་ཁག་ལ་
གཞིགས་སྒྲོར་དང་། དེ་ཤིང་ས་མར་ཏ་སྤྱད་
ཆོང་བའི་ཁྲོམ་ས་ཁག་ལ་གཞིགས་སྒྲོར་དང་།
ཆོང་བའི་མ་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་དང་།
སྤྱད་ཆོང་མི་མང་ཡོངས་ལ་གསུང་བཤད་
དང་། མི་མང་གི་དྲི་བ་ཁག་ལ་ལན་འདེབས་
གནང་ཤིང་། ཉིན་གྲུང་གནས་མཆོག་དོ་ཤི་
གདན་ལ་ཐེབས་ཐོན་གནང་སྟེ། དགོང་མོ་ས་
གནས་སུ་འབྱོར་གནང་འདུག་
ཕྱི་ཚེས་ ༢༧ ཉིན་གནས་མཆོག་
དོ་ཤི་གདན་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཕྱ་ལི་དང་ལེགས་
སྤྱར་བའི་དགོ་འདུན་དབར་ལེས་ཡོན་བཟེ་
ལེན་ལས་གཞི་གོ་སྤྱི་ཚོགས་ཆུང་གིས་
མགོན་འབོད་གནང་བ་བཞིན། ཐའེ་ལན་ཏའི་
དགོན་པར་སྤྱི་ལོར་ལྷ་ཏོང་ས་ལྷ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཕྱ་ལི་དང་ལེགས་སྤྱར་བའི་
དགོ་འདུན་དབར་ལེས་ཡོན་བཟེ་ལེན་གྱི་
ལས་གཞི། ཞེས་པའི་བཀོ་སྤྱོད་ཚོགས་
འདུའི་དབུ་འབྱེད་མཇུག་སྐོར་མཉམ་ཞུགས་
གནང་ཡོད།
ཕྱི་ཚེས་ ༢༩ ཉིན་དོར་གདན་
མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགོན་པ་ཁག་ལ་
མཆོད་མཇུག་ཞུས་པ་དང་། དེའི་སྐབས་
དགོན་པ་ཁག་གི་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོ་བ་ནམ་པ་
དང་ཐུག་འཕྲད་དང་། དེ་བཞིན་ཁྲུལ་དའི་
སྤྱད་ཆོང་བའི་ཁྲོམ་ས་ཁག་ལ་གཞིགས་སྒྲོར་
དང་། སྤྱད་ཆོང་བ་ནམ་པ་གྱི་གནས་སྐབས་
རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་ཡོད་འདུག་
ཕྱི་ཚེས་ ༢༩ ཉིན་སྤྱོད་སྤྱོད་
ལྷོང་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
གསུང་ཆོས་ཐོག་ཆེད་བཅར་ཞུས་པ་དང་།
ཕྱི་ཚེས་ ༣༠ ཉིན་དོར་གདན་བརྒྱུད་ལྷ་ལིར་
ཐེབས་ཐོན་དང་། ཕྱི་ཚེས་ ༣༡ ཉིན་ལྷ་ལི་
བརྒྱུད་བཞུགས་སྐར་དྭ་སར་ཐེབས་འབྱོར་
གནང་ཡོད་པ་བཅས།

MP Rajya Sabha) མཆོག་ ༩) རྒྱ་གར་ ཡིན་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་
དབུས་གཞུང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཚོགས་ འཐུས་མི་ལྷན་སྐྱེས་ཨ་ཁ་ སང་མ་ (Ag-

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱེས་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་བོད་དོན་ཁྱེད་སྐྱེས་ཚོགས་ཚུང་དང་བོད་མི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་
འོག་མའི་འཐུས་མི་དང་། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ལྷན་ཁང་གི་ཁྲོན་ཆེན་གཞིན་པ་སྐྱེས་ཞབས་ཤེན་ ཟླ་ལ་ (Shri John Barla,
MP Lok Sabha, BJP (Minister of State for Minority Affairs) མཆོག་དང་མཇལ་འཕམ་དགནང་སྐབས་།

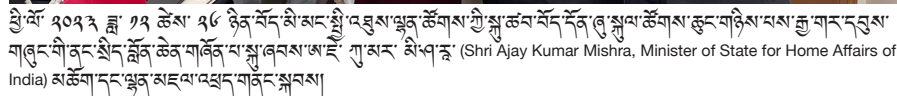
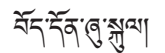
ཚུང་གི་ནང་པའི་སྐྱེས་ཚབ་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་ཆེན་ལྷ་
མོ་མཆོག་ ༡) ཀར་ན་ཏ་ཀ་མངའ་སྡེ་ནས་
ཡིན་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་
འཐུས་མི་སྐྱེས་ཞབས་ཨེལ་ ཏ་རུ་མན་ཐལེ་
(Dr. L. Hanumanthaiah, Rajya
Sabha MP from Karnataka)
མཆོག་ ༢) ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་
པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་
ལྷན་སྐྱེས་ཨིན་དུ་ ཟླ་ལ་ ཟློ་མོ་ཕ་མེ་ (Ms.
Indu Bala Goswami, Rajya Sab-
ha MP from Himachal Pradesh)
མཆོག་ ༣) མ་ཏ་ར་ཤ་ཏ་མངའ་སྡེ་ནས་
ཡིན་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་
འཐུས་མི་སྐྱེས་ཞབས་སུ་ནིལ་ ཟླ་ལ་རའོ་ མན་
ཆེ་ (Shri Sunil Baburao Mendhe ,
Lok Sabha MP from Maharash-
tra) མཆོག་ ༡༠) མེ་ཟླ་ལ་ཡ་མངའ་སྡེ་ནས་

atha Sangma, Lok Sabha MP
from Meghalaya) མཆོག་ ༡༡) ཉི་
ལིང་ཟླ་ན་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པའི་རྒྱ་གར་
གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སྐྱེས་ཞབས་
ཀེ་ ཨར་ སུ་རེ་ཤེ་ རེ་རེ་ (Shri K. R.
Suresh Redd, Rajya Sabha MP
from Telangana) མཆོག་ ༡༢) ལུ་ཏུ་
ར་མ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པའི་རྒྱ་གར་གྲོས་

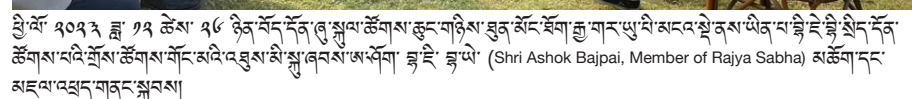

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བོད་དོན་ཁྱེད་སྐྱེས་ཚོགས་ཚུང་གཉིས་ཁུན་མོང་ཐོག་རྒྱ་གར་ཀར་ན་ཏ་ཀ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་གོང་མའི་
སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ལས་ཐོག་དང་། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་ཁྲོན་ཆེན་ཟུར་པ་སྐྱེས་ཞབས་ཤེན་རམ་ ལུ་མེ་ཤེ་
(Shri. Jayram Ramesh, Member of Rajya Sabha) མཆོག་དང་མཇལ་འཕམ་དགནང་སྐབས་།

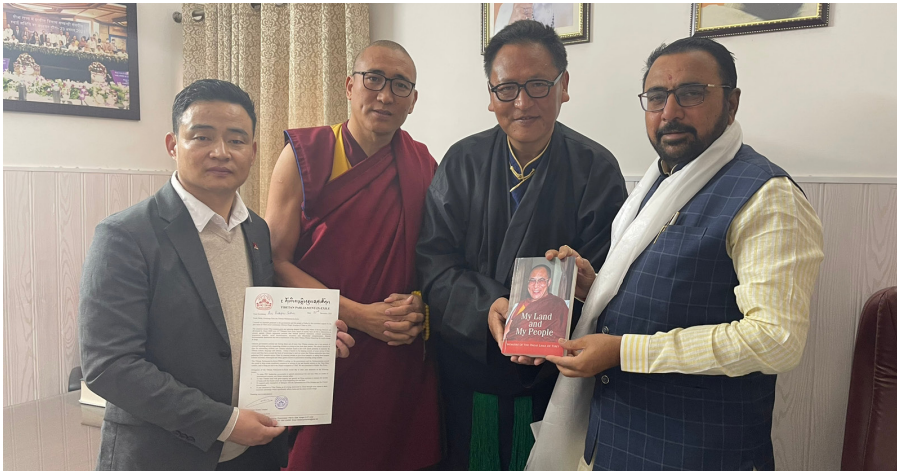
ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ལྷན་སྐྱེས་ཨེལ་ ཡ་
ཇི་ནིལ་ (Dr Aimee Yajinik, Rajya
Sabha MP from Gujarat) མཆོག་
༡༣) རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་འོད་
དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙུག་སྐྱེ་
ཞབས་སུ་ཇི་ཉི་ ཀུ་མར་ (Shri Sujeet
Kumar, APIPFT Convener and
Rajya Sabha MP from Odisha
(BJD)) མཆོག་ ༡༤) རྒྱ་གར་མཁའ་ལམ་
དང་འགྲེམ་འགྲུལ་གཅིག་ཁྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྲོན་
ཆེན་དང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི། ཀར་
དམག་དམག་དཔོན་ཟུར་པ་སྐྱེས་ཞབས་ཕེ་ཇེ་
ཀུ་མར་ སི་ཆུ་ (Shri. Vijay Kumar
Singh, Minister of Civil Aviation
and Minister of State for Road
Transport and Highways) མཆོག་
དང་ལྷན་མཇལ་འཕམ་དགནང་ཡོད།
དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཚབ་བོད་དོན་ཁྱེད་སྐྱེས་
ཚོགས་ཚུང་གཉིས་པའི་ཚོགས་མི་བོད་མི་

འོག་མའི་ཟླ་ལྷེ་ཟླ་མིང་དོན་ཚོགས་པའི་
 འཇུས་མི་སྐྱེལ་བས་རྒྱ་མི་སྐུ་རྩེ་བླ་ལེལ་
 (Shri Hasmukhbhai Patel, MP
 Lok Sabha) མཚོགས་ ༩) རྒྱ་མི་ཐན་
 མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་རྒྱ་གར་ཁྲོས་ཚོགས་
 འོག་མའི་ཟླ་ལྷེ་ཟླ་མིང་དོན་ཚོགས་པའི་
 འཇུས་མི་སྐྱེལ་བས་རྒྱ་ལྷ་ག་ རྒྱ་ཐ་ (Shri
 Balak Nath, MP Lok Sabha)
 མཚོགས་ ༡) ལྷ་རྩེ་ཡ་བར་དེའི་མངའ་སྡེ་ནས་
 ཡིན་པ་རྒྱ་གར་ཁྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཟླ་ལྷེ་

३) श्रीदत्तकृष्णसंघी (Shri Dhal Singh Bisen, MP Lok Sabha) सहाय्य (८)
श्रीधरसंघी (Shri Guman Singh Damor, MP Lok Sabha) सहाय्य
४) श्रीहरिहरसंघी (Shri Vinayak Raut, MP Lok Sabha) सहाय्य
५) श्रीवज्रसंघी (Shri Vijay Kumar, MP from Bihar, JDU) सहाय्य

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེའོ་བོད་དོན་ཁུ་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུངས་གཉིས་པས་རྒྱ་གར་གྱི་ཉར་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཇེ་ཡུ་ཚོགས་པའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཨེ་ཊི་ཀུ་མར་ (Shri Vijay Kumar, Lok Sabha MP from Bihar, JDU) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་རྩ་ལྷ་ (Shri Ramalingam Lok Sabha MP from Tamil Nadu, DMK) མཆོག་ ༡༠) རྒྱ་གར་གྲུ་རྩ་ཤི་ཏི་ར་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཤི་བ་མེ་ལྷ་པ་རའོ་ཇ་ལྷ་པ་ (Shri Prataprao Jadhav, Lok Sabha MP from Maharashtra, Shiv Sena) མཆོག་ ༡༡) རྒྱ་གར་གེ་རྩ་ལྷ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཀོང་རེ་སི་ཚོགས་པའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཤེ་ཀེ་སེ་རེ་ ཀུན་དན་ (Shri V.K. Sreekandan, Lok Sabha MP from Kerala) མཆོག་ ༡༢) རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ལྷ་རྩ་ཤི་ཏི་ར་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཀོང་རེ་སི་ཚོགས་པའི་འཐུས་མི་ལུ་ལྷ་སྤྱི་བའི་ཡ་ ལྷ་རྩ་ ལྷ་ལྷ་ ལྷ་ལྷ་ (Smt. Sulpriya Sadanand Sule, Lok Sabha MP from Maharashtra, NCP)

མཆོག་ ༡༣) རྒྱ་གར་གྱི་ཉར་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཇེ་ཡུ་ཚོགས་པའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཨེ་ཊི་ཀུ་མར་ (Shri Anil Hegde, Rajya Sabha MP from Bihar, JDU) མཆོག་ ༡༤) རྒྱ་གར་ལུ་ཤི་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཇ་ཡན་ཏི་ སི་རྒྱ་ (Shri Jayant Singh, Rajya Sabha MP from Uttar Pradesh) མཆོག་ ༡༥) རྒྱ་གར་དབུས་

གཞུང་གི་ནང་མིང་ལྷོ་ཆེན་གཞིན་པ་སྤྱི་ཞབས་ཨེ་ཊི་ཀུ་མར་ (Shri Ajay Kumar Mishra, Minister of State for Home Affairs of India) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་ཡོད།

ཚོགས་ཚུངས་ལུ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པའི་ ༡) རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་དང་། དེ་བཞིན་དགེ་ཆེན་ཆེན་མོ་དང་ཚོམ་པ་པོ་གྲགས་ཅན་སྤྱི་ཞབས་ལྷ་ལོ་ཇེ་ ཀུ་མར་ ལྷ་ (Shri Manoj Kumar Jha, member of Rajya Sabha from Bihar (Rashtriya Janta Dal)) མཆོག་དང་། ༢) རྒྱ་གར་གར་ན་ཏ་ཀ་མངའ་སྡེ་ནས་ཡིན་པ་ཀོང་རེ་སི་མིང་དོན་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ལས་ཐོག་དང་། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་ལྷོ་ཆེན་ལུང་པ་སྤྱི་ཞབས་ཇའེ་རམ་ ལྷ་མེ་ཤི་ (Shri. Jayram Ramesh, Member of Rajya Sabha) མཆོག་ ༣) རྒྱ་གར་ལུ་ཤི་མངའ་སྡེ་ནས་

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་བོད་དོན་ཁུ་སྤྱོད་ཚོགས་ཚུངས་དང་པོས་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་བོད་དོན་རྒྱ་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་ལུ་ཇེ་ཀུ་མར་ (Shri Sujeet Kumar, APIPFT Convener) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

A group of seven people, including Buddhist monks and laypeople, are posed for a photograph in a room filled with books and framed pictures. In the center, a monk in maroon robes holds a book titled "All Love is My Power" by Rinpoche. To his left, another monk in maroon robes stands with his hands clasped. To the far left, a man in a grey jacket and black scarf stands with his hands clasped. To the far right, a woman in a grey jacket stands with her hands clasped. In the background, two more men are visible, one in a dark jacket and one in a maroon robe. The room has shelves filled with books and framed pictures on the walls.

ལྷ་མོས་ཆོག་ལ་འཕྲུལ་མེ་རྣམ་པར་དོན་
ཆན་བཞིའི་ཐོག་ཏུ་སྐྱུལ་གནང་ཞིང་། དེ་ཡང་
དོན་ཆན་བཞི་ནི། ༡) རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་
ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་སྤངས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་
འགན་འཁུལ་ཡོད་པར་མ་ཟད་བཙེ་སྤངས་དགོས་
པ། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་རྒྱ་ནག་གི་ནང་
སྤེད་ཀྱི་གནད་དོན་ཅམ་མ་ཡིན་པར། རྒྱལ་
སྤྱིའི་གནད་དོན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་དང་དོ་
ཁུར་བྱེད་དགོས་པ།

༢) རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་བདེ་འཇགས་ལ་
ལུ་མ་ཐུད་འཛིགས་སྤངས་སྐྱུལ་བ་མ་ཟད། རྒྱ་
གར་གྱི་ས་མཆོམས་ལ་དཀའ་ངལ་བཟོས་
དང་བཟོ་བཞིན་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་དེ་རྒྱ་ནག་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཁ་
ཆ་དགོས་གཏུག་ཐོག་ནས་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་
གར་གྲོས་ཆོག་ལ་འཕྲུལ་མེ་ཆོས་གནད་དོན་
དེ་དག་ལ་དོ་སྤངས་མང་ཅམ་གནང་རོགས།

༣) བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་སྦྲར་གསལ་ཆེད་དུ་

༡༣། དབལ་ལྷན་ས་སྤྱི་འོང་ཆེན་རྒྱལ་
 བའི་རྒྱལ་ཆབ་ལ་སྤྱབས་ཆེ་སྤྱི་ལྷིང་མཁན་
 ཆེན་དོན་འཆང་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་བའི་
 ཉི་མ་བཟ་གིས་གྲགས་བའི་རྒྱལ་མཆན་
 དབལ་བཟང་པོ་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་
 དོན་དུ་གཤེགས་བའི་ཡིད་སྤྱི་གནས་ཚུལ་
 མོན་བར། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཆོགས་
 བས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༣ ཉིན་
 དབལ་ལྷན་ས་སྤྱི་འོང་ཨེ་ཤི་ཆོས་ལྷན་ཆེན་
 བོའི་ཤར་ཆེན་སྤྱི་ལྷིང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་
 འཇམ་དབྱངས་ཆོས་གྲི་རྒྱལ་མཆན་མཆོག་
 དང་། སྤྱི་ལྷིང་ལྷ་བང་། དེ་བཞིན་དུ་འོང་ཨེ་ཤི་
 ཆོས་སྤེ་ཆེན་བོའི་འདུས་སྤྱི་ཡོངས་དང་
 འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་རྒྱས་བཅས་ལ་ཐུགས་
 གསལ་འཕྲིན་ཡིག་ཕུལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན།
 འོང་ཆེན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་ལ་སྤྱབས་ཆེ་
 སྤྱི་ལྷིང་མཁན་ཆེན་དོན་འཆང་འཇམ་

བརྒྱ་ཅུ་སོགས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན།
 དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་དར་རྒྱས་དགོན་
 དུ་གསན་བསམ་གནང་། དགྲུང་ལོ་བཅུ་
 གསུམ་བར་སྐྱེ་རྒྱ་དགོན་དུ་ཕན་བདེ་མཁན་
 ལོ་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་ལས་
 རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བརྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་དུ་
 མ་གསན། དེ་ནས་ངོར་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཁྱ་བོ་རྩོ་
 རྩེ་འཆང་གི་མདུན་ནས་གསུང་ངག་ལམ་
 འབྲས་སོགས་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་གསན།
 ལོ་གསུམ་ལྷག་རིང་གྱི་རྩོར་སོགས་ལྷག་པའི་
 ལྷ་མང་པོའི་བསྟེན་སྦྱབ་མཛད། དགྲུང་ལོ་
 བཅུ་དགྲུ་བར་ཁྱ་བོ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ནས་མཁན་
 པོ་དང་། ལས་སྦྱོབ་མཆོག་སྦྱལ་ལུང་རྟོགས་
 རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ལས་བསྟེན་བར་
 རྩོགས། ལྷགས་ལོས་ལོར་སྐྱེ་དགོན་དུ་ཁྱ་
 པོའི་སྦྱ་ཆབ་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསྟན་འགྲུའི་དོན་
 མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉིར་བཞི་བ་ཤིང་རྟ་ལོར་ཨེ་
 ཨོ་ཆོས་ལྷན་གྱི་མཁན་ཁྱིམ་ཕེབས། ལོ་
 གསུམ་རིང་མཁན་ལོ་ཁྲི་པའི་ཐུགས་འགན་
 བཞེས། ལམ་འབྲས་སོགས་གདམས་ངག་དུ་
 མ་སྦྱལ། མེ་བྲུ་ལོར་ཁང་གསར་མཁན་རིན་
 པོ་ཆེར་མཁན་ཁྲི་རྩིས་འབྲལ་ཞུས།

40

གཞན་ཡང་ཕུན་ཚོགས་པོ་བྱང་གི་བདག་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཀྱན་དགའ་བསོད་
 རྣམས་མཆོག་ བན་བདེ་མཁན་ཆེན། བཙུན་
 བརྒྱན་ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་མཁུན་རབ་
 ལེགས་བཤམ་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ སྤྱི་དགོན་
 མཁན་ཆེན་དག་དགའ། དར་དགོན་མཁན་
 པོ་འཇམ་དཔལ་སློ་གྲོས། མཁན་ཆེན་ཨ་བད་
 རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མདོར་ན་སྤྱི་མ་བཅུ་པ་
 གཉིས་ལྷག་བརྟེན་ཏེ་དབང་ཕྱད་ཁྱི་ཆེན་
 དག་ མདོ་སྤྲེལ་གཞུང་ལྷགས་རིག་གནས་
 གྱི་སྐོར་སོགས་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་
 གནང་། ལྷགས་ལྷག་ལོར་སྤྱང་ཏོག་ཏུ་ས་
 རྩོད་ཆོས་ཆོགས་གསར་འཛུགས་མཛད།
 ལམ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་གདམས་དག་དུ་མ་
 སྤྱུལ། ས་རྩོད་འཕགས་ལུལ་སྤྱི་ར་ལྷན་
 མངའ་ཁོངས་མན་རྩ་མ་ལར་དོར་མ་དགོན་
 གསར་བཞེངས་ཀྱི་སྤྲེལ་ལྷག་གཙོ་བོ་
 བཞེས། མོད་དུ་ཐེངས་གཉིས་པེབས་ཏེ་དོར་
 མ་དགོན་ཉམས་གསོ་གནང་། སྤྱི་ཕྱིར་ལམ་
 འབྲས་ཆོགས་བཤམ་ཆར་བཅུ་གཉིས། སློབ་

བཤམ་ཆར་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་བར་མེད་དུ་བསྐྱོད། དགྲུང་ལོ་
 ཉེར་བཞི་པར་མཁན་ཁྱི་ཆོག་མར་གནང་བ་
 རྣམས་བཟུང་། དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུ་བར་ལོ་
 འགས་མ་གཏོགས་མཁན་པོ་ཁྱི་པའི་སྤྲེལ་ས་
 འགན་བཞེས། དེ་ནས་སྤྱི་ཕྱིར་དང་ཐར་ཅེ་
 ཞབས་དྲུང་རྣམ་གཉིས་ལ་དོར་ཨེ་མི་ཆོས་སྤྱི་
 ཆེན་པོའི་མཁན་ཁྱི་ཆེན་གདན་ས་གཏད།
 མཁན་མཆོག་སྤྱི་བ་པ་ཉམས་ལེན་འབའ་
 ཞིག་མཛད་དེ་བཞུགས།

༧ སྤྱི་བས་མཆོག་སྤྱི་ཕྱིར་མཁན་
 ཆེན་རྟོ་རྩེ་འཆང་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་
 ཉེ་མ་གྲགས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་
 པོ་མཆོག་གང་ཉིད་དགྲུང་བྱངས་ ༤༩ རབ་
 གནས་ཆུ་པོ་སྤྲེལ་བོད་ཆུ་ ༡༡ ཆེས་ ༦ གྱི་
 ལོ་ ༢༠༢༣ ཆུ་ ༡༩ ཆེས་ ༢༤ རེས་གཟའ་
 ལྷག་པའི་ཐོ་རེངས་སྤྱི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་
 ལུལ་གནས་མཆོག་རྟོ་རྩེ་གདན་དོར་སྤྱི་ཕྱིར་
 སྤྱི་ཕྱིར་གྱི་གཟིམ་འགྲུ་དུ་དགོངས་པ་ཞི་བར་
 གཤེགས། ༧ སྤྱི་བས་རྩེ་མཆོག་དགོངས་པ་

ཆོས་དབྱིངས་སྤྱི་ཕྱིར་ཆུ་ལ་བསྟན་པ་འདིས་
 བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་གང་གི་སྤྱིར་
 ལུལ་རྣམས་ལ་གོད་ཆགས་ཆེན་པོ་བྱང་བ་
 བེ་བརྟེན་མ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་
 ཞིང་གཤེགས་དམ་པའི་སྤྱི་ཕྱིར་སྤྱི་ཕྱིར་དང་།
 དཔལ་ས་སྤྱི་དགོན་སྤྱི་ལག་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་
 གི་སློབ་མ། དོར་ཨེ་མི་འདུས་སྤྱི་ལས་སྤྱི་
 བཅས་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
 རྣམས་ཡིད་གདུང་བྲག་པོས་སྤྲེལ་གསོ་བྱ་
 རྒྱ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྤྱི་ཕྱིར་
 ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་བཞེན་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དགོངས་པ་ཆེ་
 བཞེས་ཀྱིས་སྤྱི་ཕྱིར་དམ་པའི་མཛད་པ་ཆོས་
 རྒྱུགས་ལ་སྤྱི་བ་མཁུན་ཆུབ་དང་། ཞི་བར་
 གཤེགས་པ་གང་གི་སྤྲེལ་དགོངས་ཐབ་མོ་
 རྣམས་ཡོངས་སྤྱི་རྒྱུགས་ཤིང་། ས་ལམ་གྱི་
 བར་ཆད་ཞི་བའི་སྤྲེལ་སྟོན་གང་ཐབ་གནང་
 སྤྱིར་བ་དང་དགོངས་རྒྱུགས་མཆོད་དོད་དང་
 བཅས། ཞེས་འཁོད་འདུག

༧ སྤྱི་བས་མཆོག་དོར་སྤྱི་ཕྱིར་མཁན་ཆེན་མཆོག་གི་སྤྱི་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཁྱི་དང་དགོངས་རྒྱུགས་སྤྱི་བ་མཆོད་ཐོག་བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀམ་ བྲག་དངོས་བྲུབ་བསོད་ནམས་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་སློབ་དཔོན་སྤྱི་བ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་རྣམ་
 གཉིས་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ།

༢༡ | གྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཆུ་ ༡ ཆེས་ ༤ ཉིན་
 སྤྱི་བོ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་
 ཀམ་མཆོག་དངོས་བྲུབ་བསོད་ནམས་མཆོག་
 དང་། སྤྱི་འཐུས་སློབ་དཔོན་སྤྱི་བ་བསྟན་རྒྱལ་

མཆོན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་བཞུགས་སྐར་ད་
 ས་ནས་སྤྱི་ར་ལྷན་དཔལ་དོར་ཨེ་མི་ཆོས་
 ལྷན་ཆེན་མའི་ཡན་ལག་དཔལ་ས་སྤྱི་
 གསར་ཆེན་རྒྱུད་བྲུང་པེབས་ཐོན་གྱིས། ས་

གནས་སྤྱི་ཕྱིར་འཕུལ་མཁན་པོ་དག་དབང་
 བཀའ་ཞིས་མཆོག་གིས་པེབས་བསྤྱི་སྤྱི་ལེན་
 ཞུས་གནང་བ་དང་། གྱི་ལོ་ ༧ སྤྱི་བས་རྩེ་འཁོན་
 གདུང་ཨ་བེ་གྱི་ཏ་བརྩ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་

ལ་སྐྱབས་མགོན་ལགོད་མ་གླི་འཛིན་ཆུང་གཉིས་དང་། འཁོན་གདུང་ཆུང་ལ། རྩེ་བཙུན་མ། རོར་མཁན་པོ་གླི་བ་ཆུང་གཉིས། བཅོ་བརྒྱུད་གླི་བ་ཆུང་གཉིས། ཞབས་བྲལ་ཆུང་གཉིས། སྤྱི་འཐུས་ཆུང་གཉིས་བཅས་ཀྱིས་ལ་སྐྱབས་མཆོག་དོར་སྐྱ་ལྗོངས་ཁུལ་ཆེན་མཆོག་གི་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་ཞུ་གནང་སྐབས།

དང་། ལ་སྐྱབས་རྩེ་འཁོན་གདུང་ཨ་ཟླ་ཡ་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་སྐྱ་
འཁོར་ལྷན་རྒྱུ་དཔལ་ས་སྐྱའི་གསར་ཆེན་
རྒྱུད་གྲར་ཆེ་བས་བསྐྱར་གནང་སྐབས།
དཔལ་ས་སྐྱའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆུང་གཉིས་མེ་བས་བསྐྱར་ཆེད་བཅར་ཁུལ་གནང་
ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༩ ཉིན་ལ་སྐྱབས་རྩེ་སྐྱ་
ལྗོངས་ཁུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ལ་སྐྱབས་
རྩེ་ཐར་ཅེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་སྐྱ་འཁོར་དང་། རྒྱ་གར་
གྲོས་ཆོག་མ་འཐུས་མི་འཇམ་དབྱངས་ཆེ་
རིང་ཆུང་གྲུ་མཆོག་བཅས་ཀྱིས་ལ་སྐྱབས་
མཆོག་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དོར་སྐྱ་ལྗོངས་
མཁན་ཆེན་རྩེ་འཆང་གི་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་
ཆེ་གནས་མཆོག་རྩེ་ཆེ་གདན་ནས་གདན་ས་
དོར་དཔལ་ཨེ་ཨོ་ཆོས་ལྷན་དུ་གདན་འདྲེན་
ཁུལ་བ་དང་། སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་
གནས་ཐང་ནང་དུ་མེ་བས་འབྱོར་སྐབས།
དཔལ་ས་སྐྱའི་ལ་སྐྱབས་མགོན་ལགོད་མ་གླི་

འཛིན་ ༩ དང་། གླི་འཛིན་ ༩ ཆུང་བ་
གཉིས་དང་། སྐབས་རྩེ་འཁོན་གདུང་ཆུང་ལ།
བདག་མོ་སྐལ་ལྷན་མཆོག་བཅས་ནས་ལ་སྐྱ་
གདུང་རིན་པོ་ཆེ་མེ་བས་བསྐྱར་དང་།

མེ་བས་འཁོར་ཐོག་དུ་བཞག་ནས་
གནས་ཐང་ཕྱི་ལ་གདན་ཁུལ་སྐབས། དགོན་
ལྷན་ཆེན་ཁག་གི་མཁན་སྐུ་ལ་ཆུང་བ་དང་
བཤད་བྲུ་ཁག་གི་མཁན་ཆེན་ཆུང་ལ། དཔལ་
ས་སྐྱའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀུན་
གྲག་དངོས་བྱུང་བསྐྱོད་ནམས་མཆོག་དང་།

སྤྱི་འཐུས་སྐྱབ་དཔོན་ཐུབ་བསྐྱན་རྒྱལ་
མཆོན་མཆོག་ཆུང་གཉིས་བཅས་ནས་
མེ་བས་བསྐྱར་དང་། གནས་ཐང་ནས་གདན་ས་
དཔལ་དོར་ཨེ་ཨོ་ཆོས་ལྷན་ཆེན་པོར་གདན་
ཁུལ་སྐབས། མེ་བས་ལམ་དུ་གདན་ས་ཁག་
ནས་མེ་བས་བསྐྱར་མེ་བས་སྐྱེད་ཁུལ། དགོན་
བའི་མདུན་ཐང་དུ་འབྱོར་རྩེས། ལ་སྐྱབས་
མགོན་ལགོད་མ་གླི་འཛིན་ཆུང་གཉིས་དང་།
འཁོན་གདུང་ཆུང་ལ། རྩེ་བཙུན་མ། རོར་
མཁན་པོ་གླི་བ་ཆུང་གཉིས། བཅོ་བརྒྱུད་གླི་
བ་ཆུང་གཉིས། ཞབས་བྲལ་ཆུང་གཉིས། སྤྱི་
འཐུས་ཆུང་གཉིས་བཅས་ཀྱིས་ལ་སྐྱ་
གདུང་རིན་པོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་
ཁུལ་གནང་བ་དང་།

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དཔལ་ས་སྐྱའི་
ལ་སྐྱབས་མགོན་ལགོད་མ་གླི་ཆེན་རྩེ་
འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མེ་བས་བསྐྱར་
གནང་རྩེས། སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་
ལ་སྐྱབས་མགོན་ལགོད་མ་གླི་ཆེན་རྩེ་
འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མཇམ་དང་ཕུལ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལོ་ ༩ ཆེས་ ༩ ཉིན་ལ་སྐྱབས་མཆོག་དོར་སྐྱ་ལྗོངས་ཁུལ་ཆེན་མཆོག་གི་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཁུལ་སྐབས་སྐྱ་
མཆོད་ཐོག་ སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀུན་གྲག་དངོས་བྱུང་བསྐྱོད་ནམས་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་སྐྱབ་དཔོན་ཐུབ་བསྐྱན་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ཆུང་གཉིས་
གཉིས་མཉམས་ཁུལ་གནང་བ།

བ་དང་། རིམ་བས། དཔལ་ས་སྤྱི་ཡསྤྱབས་
མགོན་ཡཔོང་མ་ཁྱིའཛིན་ནམ་གཉིས་དང་།
འཁོན་གདུང་ནམ་བ། རྩེ་བཙུན་མ། རྩོ་
མཁན་པོ་ཁྱིའཛིན་ནམ་གཉིས། བཙུན་བཙུན་ཁྱིའཛིན་
ནམ་གཉིས། རྩལ་ལུམ་ཆེན་མོ་དང་བདག་
མོ་སྤྱལ་ལུན་མཆོག་ གཤུ་མི་ཆེན་སྤྱལ་སྤྱ།
གསང་ཆེན་རྩུང་གྲུའི་མཁན་པོ་དཔོན་
མཆོག་རྩལ་མཆོན་མཆོག་ རྩལ་གར་ཁྱོས་
ཆོགས་འཐུས་མི་འཇམ་དབྱངས་ཆེ་རིང་
ནམ་རྩལ་མཆོག་ དཔལ་ས་སྤྱི་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ནམ་གཉིས་བཅས་ནས་སྤྱི་གདུང་
རིན་པོ་ཆེར་མཇམ་ཁ་དང་། མཇམ་དང་
ལུམ་གནང་ཡོད། དེ་རྩེས་ཡསྤྱབས་མགོན་
ཡཔོང་མ་ཁྱིའཛིན་མཆོག་དང་། ཁྱིའཛིན་ནམ་
བ་གཉིས། རྩོ་མཁན་པོ་ཁྱིའཛིན་ནམ་གཉིས་
བཅས་ཀྱིས་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་སྤོ་ནས་
སྤྱི་གཏོར་རྩུང་ཆོད་གསུམ་གནང་ཡོད་བ་
རེད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་སྤོ་རྩུ་ཆོད་
༡༣༠ ནས་རྩོ་ཁྱིའཛིན་ལུན་ཀྱི་གཙུག་
ལག་ཁང་དུ་དཔལ་ས་སྤྱི་ཡསྤྱབས་མགོན་
ཡཔོང་མ་ཁྱིའཛིན་ ༩༡ བ་མཆོག་དབྱ་

བཞུགས་ཐོག་ ཡསྤྱབས་རྩེ་འཁོན་གདུང་ཨ་
རྩལ་མཆོག་དང་། ཡསྤྱབས་རྩེ་བཙུན་ཁྱིའཛིན་
བ་ ༡༩ བ་མཆོག་ བཞད་གྲུ་ཁག་གི་མཁན་
ཆེན་ནམ་བ་བཞི་བཅས་དང་། དགེ་འདུན་
བཙུན་ལག་གཅིག་ཙམ་ཀྱིས་སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད་
ཆོགས་གནང་བ་དང་། ཡསྤྱབས་དེར་དཔལ་ས་
སྤྱི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནམ་གཉིས་
དཔལ་སྤྱི་རྩེ་རྩུ་མཆོད་ཐོག་མཉམ་
ཞུགས་གནང་ཡོད།

ཉིན་རྩལ་ནས་སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད་ཁག་གི་
ཆོ་ག་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩལ་མཆོན་
བཞེངས་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ཀྱི་
སྤོ་རྩུ་ཆོད་ ༩ ནས་སྤྱི་ཡསྤྱབས་དཔལ་ས་
སྤྱི་ཡསྤྱབས་མགོན་ཡཔོང་མ་ཁྱིའཛིན་ ༩༡
བ་མཆོག་དབྱ་བཞུགས་ཐོག་ནས་དཔལ་སྤྱི་
རྩེ་རྩུ་མཆོད་སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད་གནང་ཡོད། སྤྱི་
འཐུས་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་དཔལ་སྤྱི་རྩེ་རྩུ་མཆོད་
མཆོད་ཀྱི་སྤོ་གོན་དང་དེས་གཞི་བཅས་ཆོ་
གཅིག་སྤྱི་ཡསྤྱབས་ཁག་གནང་འདུག དེ་ཉིན་དགོང་
རྩུ་ཆོད་ ༢༡༣༠ ལ་སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད་ཁྱོལ་
གནང་ཡོད་འདུག

སྤྱིར་བཏང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༡༡

བའི་ཆེས་ ༡༩ ནས་དབྱ་བཙུགས་ཉི་སྤྱི་
མཆོད་དགུང་ཞག་བཞི་བཙུ་ཞེ་དགུའི་བར་
དུ་ཡོད་ནང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༡ བའི་
ཆེས་ ༡༠ ནས་ཉིན་ལ་སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད་དང་། མ་
རྩུང་བདེ་མཆོག་ལུ་ནག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཡསྤྱབས་
མཆོད། གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་རྩེ་རྩུ་
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྩུང་དཔལ་སྤྱི་རྩེ་རྩུ་མཆོད་
མཆོད། གུར་ཀྱི་སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད། སྤྱི་ཡསྤྱབས་
སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད་བཅས་རྩོ་ལུགས་དཀྱིལ་
འཁོར་བདུན་ཀྱི་སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད་དང་། གུན་
རིག་གི་སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད། སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད་གསེའི་
སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད། ལྷ་མཆོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད་
བཅས་རྩོ་ལུགས་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་དང་
བསྐྱེད་གསོ། གུན་རིག་དང་ལྷ་མཆོད། མཁའ་
སྤྱོད་མ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད་ཀྱི་འཆོགས་
འཆར་འདུག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༢ ཉིན་སྤྱི་ཡསྤྱབས་ནམ་
བ་གཉིས་དཔལ་ས་གསང་ཆེན་རྩུང་གྲུ་ནས་
བཞུགས་སྐར་རྩེ་སར་ཕྱིར་ཐེབས་གནང་
ཡོད་བ་བཅས། །

**དཔལ་ལུན་ཆོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་ཕྱོས་ཆོགས་འོག་མའི་ཆོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་ཀེ་ཁྱིའཛིན་གར་ཐེ་མཆོག་ལ་དགའ་
བསྟེན་འཆམས་འདྲི་ཞུས་པ།**

༢༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་བ་ ༡ ཆེས་༤
ཉིན་དཔལ་ལུན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཆོགས་གཞོན་སྤྱི་ཡསྤྱབས་མཆོད་གིས་

གཞིས་ཁྱིའཛིན་བོད་མི་ཡོངས་དང་། བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཉེ།
གསང་དུ་བདམས་ཐོན་བྱེད་བའི་ཨ་རིའི་

ཕྱོས་ཆོགས་འོག་མའི་སྤྱི་ཞབས་ཆོགས་
གཙོ་ཀེ་ཁྱིའཛིན་གར་ཐེ་ (Kevin Mc-
Carthy) མཆོག་ལ་དགའ་བསྟེན་འཆམས་

འདི་ལྟུང་གནང་འདུག།

དེ་ཡང་འཆ་མས་འཕྲིན་ནང་འཁོད་
དོན། ངས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་དང་། འཛམ་གླིང་གང་སར་གནས་
པའི་བོད་མི་ཚོའི་ཆབ་ཞུས་ཏེ། སྤྱི་ཉིད་ཨ་
རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་སྐབས་ ༥༥ པའི་
ཚོགས་གཙོ་བོ་བདམས་ཐོན་བྱུང་བར་དགའ་
བསུའི་འཆ་མས་འདི་ལྟུང་ཡིན།

ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་སྐབས་ཚོགས་གཙོ་གེ་མེན་མེག་ཀར་མེ (Kevin McCarthy) མཆོག།

ཨ་རིའི་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་ད་
བར་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་དང་། བོད་མི་རྣམས་
ལ་མཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་སྐྱོར་ལྷགས་ཆེ་གནང་
བར་ང་ཚོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟུང་དང་། སྤྱི་ཉིད་
ཀྱི་དབུ་མིང་འོག་ འབྱུང་འགྱུར་ཡང་མུ་
མཐུད་དེ་ལྷོ་མཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་སྐྱོར་

གནང་རྒྱུ་འདི་དེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད།
ངས་སྐར་ཡང་སྤྱི་ཉིད་ལ་དགའ་
བསུའི་འཆ་མས་འདི་ལྟུང་དང་། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་
ལས་ལུན་རིང་མི་མང་གི་མདོན་འདོད་འགྱུར་

རྒྱ་སོགས་མ་འོངས་པའི་ལས་དོན་མཐའ་
དག་ལམ་ལྟོངས་དང་ལྷན་པ་ཡོང་བའི་སློན་
འདུན་ལྟུང་ཡིན་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་
བཅས། །

རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་སློན་ཆེན་ཟུར་པ་སྤྱི་ཞབས་ལྷ་རྩད་ཡ་རྟེན་མཆོག་སྤྱི་ཆེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་ཐུགས་གསོ་ཞུས་པ།

རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་སློན་ཆེན་ཟུར་པ་སྤྱི་ཞབས་ལྷ་རྩད་ཡ་རྟེན་ (Shri Sharad Yadav) མཆོག།

༢༧ པའི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༢
ཉིན་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་སློན་ཆེན་ཟུར་

པ་སྤྱི་ཞབས་ལྷ་རྩད་ཡ་རྟེན་ (Shri Sha-
rad Yadav) མཆོག་སྤྱི་ཆེའི་འཕེན་པ་

རྫོགས་པའི་ཡིད་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར།
དེ་རིང་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཞོན་སློལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་
གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་དང་། བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ།
དམ་པ་ཁོང་གི་བྱ་མོ་དང་ནང་མི་ལྷན་རྒྱས་
ཡོངས་ལ་ཐུགས་གསོ་ཞུས་གནང་འདུག།
དམ་པ་ཁོང་གི་བྱ་མོ་རྒྱ་གར་གོང་
རེ་སི་སྤྱད་དོན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ལུ་
སྤྱ་སྤྱ་ཞི་ཞི་ རྩ་རྩ་ རེའོ་ (Smt. Sub-
hashini Raja Rao) མཆོག་ལ་ཕུལ་
བའི་ཐུགས་གསོའི་འཕྲིན་ཡིག་ནང་འཁོད་

དོན། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་ཀྱི་གར་ཆབ་སྲིད་མི་སྣ་
 བཞུགས་དང་། Loktantrik Janata
 Dal (LJD) སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ཐོག་མར་
 གསར་འཛུགས་གནང་མཁན། དེ་བཞིན་ཀྱི་
 གར་དབུས་གཞུང་གི་སློན་ཆེན་ཟུར་པ་སྤྱི་
 ཞབས་ལྷ་རྒྱུ་ ཡ་ཤེའུ་ (Shri Sharad
 Yadav) མཆོག་སྤྱི་ཚེའི་འཕེན་པ་རྩོགས་
 པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་འཕྲིམ་པ་རང་སློབ་པ་
 ཆེན་པོ་བྱུང་། དམ་པ་ཁོང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མི་
 སྣ་ཚུལ་མ་ཡིན་པར། ཞིང་ལས་ཆེད་ལས་པ་
 དང་། ཤེས་ཡོན་པ། འཕྲུལ་རིག་འཆར་
 འགོད་པ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྱི་གར་གྱི་

རང་བཅོན་འཐབ་ཚོད་པ་འབྲུམ་རམས་པ་ལོ་
 ཉི་ཡ་ (Dr. Lohia) མཆོག་གི་ལྷ་བྱུང་ལ་
 ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན།
 དམ་པ་ཁོང་སྤྱི་འཆོལ་བཞུགས་སྐབས། བོད་
 མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་
 ཚོགས་ཚུང་དང་། ང་རང་སླེར་ངོས་ལ་
 མཇུག་འཕྲད་གནང་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་མང་པོ་
 བྱུང་བ་དང་། དེའི་སྐབས་ཁོང་ནས་བོད་ཀྱི་
 བདེན་དོན་ཐོག་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་
 འཁྲུགས་ཆེ་གནང་ཡོད། དེ་རིང་གོ་སྐབས་
 འདི་བརྒྱུད་ནས་སྤྱི་ཞབས་དམ་པ་ལྷ་རྒྱུ་
 ཡ་ཤེའུ་མཆོག་གིས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱུ་ཏུ་

རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་
 གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན། དམ་པ་
 ཁོང་གིས་ཀྱི་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་
 བཞག་པའི་མཇུག་རྗེས་རྣམས་ཆང་མས་
 ཉག་ཏུ་བཞུགས་ཡོད།
 ངས་གཞིས་ཁྱེས་བོད་མི་ཡོངས་
 དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 ཆབ་ཞུས་ཉེ་ཁྱེད་ནང་མི་སྣ་རྒྱས་ལ་
 ཐུགས་གསོ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་འཁོད་འདུག་པ་
 བཅས། །

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཀྱི་རི་རྩལ་རྒྱུ་འཕྲུལ་དཀར་མཆོག་གིས་ཀྱི་གར་རྒྱལ་ས་ལྷི་ཡི་དང་། སྤྱད་ཆོང་ས་གནས་ཁག་ཅིག་ལ་
 གཞུང་འབྲེལ་ས་བཞོམ་སྤྱོད་ལེགས་བྱུང་བ།

༡༢། ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཀྱི་རི་
 རྩལ་རྒྱུ་འཕྲུལ་དཀར་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༣ རྩལ་ཆེས་ ༣༠
 བར་ཀྱི་གར་གྲུ་ར་རྒྱ་དང་། ར་ར་མེ་ཐག།
 ལུ་མི། ཉར་ཡ་ན་མང་འཕྲེ་བཅས་ནང་ཡོད་
 པའི་བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་ས་གནས་ཁག་དང་།
 རྒྱལ་ས་ལྷི་ཡི་དང་ཁྲབ་ཁོངས་ས་གནས་
 ཁག་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བཞོམ་སྤྱོད་ལེགས་
 བྱུང་ཡོད།

སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཀྱི་རི་རྩལ་རྒྱུ་འཕྲུལ་དཀར་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༣ རྩལ་ཆེས་ ༣༠ བར་ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་ཀྱི་གར་ལུ་མི་
 མང་ལྷའི་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་སྤྱད་ཆོང་ས་གནས་ཁག་ལ་གཞུགས་སྐྱོར་ཐེབས་དུས་ཀྱི་གར་བོད་དོན་རྒྱུ་འཕྲུལ་བ་རྣམས་དང་མཇུག་འཕྲད་
 གནང་སྐབས།

དེ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ཕྱི་ཆེས་
 ༡༣ ཉིན་ཀྱི་གར་རྒྱལ་ས་ལྷི་ཡི་ཐེབས་
 ཐོན་དང་། ཕྱི་ཆེས་ ༡༤ ཉིན་ལྷི་ཡི་ནས་གྲུ་
 རྒྱ་རྒྱ་མང་འཕྲེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཨེ་ཏཱ་ལྷན་

(Ahmedabad) ལ་ཐེབས་ཐོན་གནང་ ཆོགས་མི་དང་། ས་གནས་ཉིན་བོད་མཇུག་
 ཞིང་། ཕྱི་བོ་ས་གནས་སུ་འབྱོར་མཆམས། འབྲེལ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་ཨ་
 ཨེ་ཏཱ་ལྷན་བོད་མིའི་སྤྱད་ཆོང་ཆོགས་པའི་ མེ་ཏེ་ ཇོཡེ་ཏེ་ཀར་ (Dr. Amit Joytikar)

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁྲིའི་ཚུས་ཀྱི་ལ་དྭགས་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ རྩིས་ ༢༩ བར་རྒྱ་གར་རང་ལོ་ཐན་མངའ་སྡེའི་ནང་གཟིགས་སྐྱོད་ལེགས་ཏུས། རང་ལོ་ཐན་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལུས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལ་དྭགས་མཆོག་ (Hon'ble MLA Smt. Manisha Panwar) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕམ་འབྲེལ་གནང་སྐབས།

ལགས་བཅས་ནས་གནས་ཐང་ནས་སྤེལ་ནས་དང་། དགོང་མོ་སྤྱད་ཆོང་ས་གནས་སུ་གཟིགས་སྐྱོད་ལེགས་གནང་འདུག

ཕྱི་ཚེས་ ༡༥ རྩིས་ ༡༧ བར་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་གིས་ཨ་ཉ་ཐུ་བྷ་ད་ (Ahmedabad) དང་། གླན་རྟེན་གླན་ (Gandhinagar) སུ་རྟ། (Surat) ཟླ་རོ་ཌ། (Baroda) བཅས་ཀྱི་བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་ས་གནས་སུ་གཟིགས་ཞིབ་དང་། སྤྱད་ཆོང་བ་རྣམས་སོ་སོར་ཐུག་འཕམ་འབྲེལ་གནང་སྟེ། ས་གནས་ཀྱི་གནས་སྟངས་རྒྱུས་ལོན་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱག་གསན་ཞིབ་སོགས་གནང་ཡོད་འདུག

གུ་ཇ་རྩ་ཉ་མངའ་སྡེའི་ནང་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་སྐབས། སྤྱི་འཐུས་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྤྱི་འཐུས་ཤིན་ཤི་ལོ་ལོ་ལོ་ (Shri Dineshsinh R Kushwaha, MLA for Bapunagar) མཆོག་དང་།

གུ་ཇ་རྩ་ཉ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཆོགས་བློ་བཟོ་དང་། ལུས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ལྷན་ཁང་གི་ཚོན་ཆེན་ལུས་སྤྱོད་ལྷན་ཁང་གི་ཟླ་ལོ་ལོ་ (Hon'ble Cabinet Minister Smt. Bhanuben Babariya, Department of Social Justice and Empowerment) མཆོག་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྲབ་ཚོན་ཆེན་གཞོན་པ་ལུས་པ་དང་། རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་འཐུས་ཤིན་ཤི་ལོ་ལོ་ལོ་ (Shri. Narhari

Amin, Hon'ble MP Rajya Sabha and former Deputy CM) མཆོག་བཅས་དང་སོ་སོར་མཇུག་འཕམ་འབྲེལ་གྱིས་ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་སྐོར་དོ་སྟོན་དང་། ད་བར་མངའ་སྡེའི་གཞུང་ནས་བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་བ་རྣམས་ལ་མ་ཐུན་འགྱུར་གང་ལེགས་གནང་བར་ཐུགས་རྟེན་ཆེ་ཞུས་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་སྐབས་ས་གནས་བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་བ་རྣམས་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ལ་བདེ་སྤྱག་གང་ཞུས་པ་རྣམས་མངའ་སྡེའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་གཉིས་ལ་སྟུན་སེང་དང་། མངའ་གཞུང་ནས་འགྱུར་འགྱུར་དཀའ་སེལ་མ་ཐུན་འགྱུར་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་རེ་སྤྱུས་ཞུས་གནང་བར། ཁོང་རྣམས་མའི་ངོས་ནས་གང་ཐུབ་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་དང་། མངའ་སྡེའི་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་བ་རྣམས་ལ་བཟང་སྤྱོད་ཐོག་ཆོང་ལས་གཉེར་བཞིན་པར་བསྐྱུགས་བརྩོན་གནང་འདུག

གཞན་ཡང་ཟླ་རོ་ཌ་ས་གནས་བོད་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁྲིའི་ཚུས་ཀྱི་ལ་དྭགས་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ རྩིས་ ༢༩ བར་རིས་པས་རྒྱ་གར་གུ་ཇ་རྩ་ཉ་མངའ་སྡེའི་ཟླ་རྟེན་གླན་བོད་མི་སྤྱད་ཆོང་བ་རྣམས་དང་ལྷན་ཐུག་འཕམ་འབྲེལ་སྐབས།

ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྐྱོན་ལོག་སྤྱི་
འཐུས་མཆོག་གིས་བོད་པའི་མཐོ་སྤྱོད་སྤྱོད་
སྤྱུག་ནམས་དང་ཆེད་དུ་སྤྱུག་འཕྲད་ཀྱིས་
བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་དང་། བོད་མིའི་སྤྱིག་
འཛུགས་སྤྱི་བརྟན་ཐོག་གཞོན་སྤྱི་སྤྱོད་
འགན་འཁུལ་སྤྱོད་ཅོད་སྤྱོད་དང་། ལྷག་པར་དུ་
བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འགན་འཁུར་
འཕར་མ་གང་ཁྱེད་དགོས་པའི་ཐོག་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད་འདུག

དེ་བཞིན་ཨ་ཏུ་སྤྱོད་ཁུལ་ལ་ས་
གནས་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་ཁག་ཅིག་དང་
ལྷན་སྤྱུག་འཕྲད་ཀྱིས་ཐངས་འདིའི་གྲུ་ར་རྩ་
ཏ་མངའ་སྤྱིའི་ནང་གི་ལས་རིམ་ཁག་དང་།
བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་སྤངས་སྤྱོད་ཅོད་
སྤྱོད་གནང་རྒྱུ་གྲུ་ར་རྩ་ཏ་མངའ་སྤྱིའི་ནང་
གི་ས་བགོས་ལས་རིམ་ཁག་ལེགས་གྲུབ་
བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ནས་ ༢༢ བར་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འོ་ལྷན་ཀྱི་སྤྱོད་དཀར་
མཆོག་ཀྱི་གར་ར་མ་ཐོན་མངའ་སྤྱིའི་གྲོང་
ཁྱེད་ལྷན་པུ་ (Udaipur) དང་། མ་འོང་
ལེ་ ཨ་ལྷུ་ (Mt. Abu) རྩོད་
པུར་(Jodhpur) ཨ་རྩེ་མེར་(Ajmer) རྩེ་
སྤྱར་ (Jaipur) སྤྱད་ཆོངས་གནས་གཉིས།
སི་ཀར་ (Sikar) ཨ་ལ་ཕར་ (Alwar)
བཅས་ཀྱི་བོད་མི་སྤྱད་ཆོངས་བའི་ས་གནས་
སྤྱད་ཆོངས་ཆེད་ལེགས་ཀྱིས་སྤྱད་ཆོངས་
མི་མང་ནམས་སྤྱུག་འཕྲད་དང་། གནས་
སྤངས་གཞིགས་ཞིབ་གནང་ཡོད།

སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འོ་ལྷན་ཀྱི་སྤྱོད་དཀར་མཆོག་གིས་ཕྱི་ཟླ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༢ ནས་ ༢༠ བར་ཀྱི་གར་ཀྱི་སྤྱོད་ཁུལ་ས་བགོས་
མཐུན་དུས་ཀྱི་གར་དཔུས་གཞུང་གྲངས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འོ་ལྷན་ཀྱི་སྤྱོད་ཁུལ་སྤྱོད་ཆོན་མཐུན་འགོ་མཆོག་དང་ལྷན་མཐུན་
འཕྲད་གནང་སྤྱུག

ར་མ་ཐོན་མངའ་སྤྱིའི་ནང་ས་བགོས་
ཕྱོགས་བསྐྱོད་སྤྱུགས། ར་མ་ཐོན་མངའ་
སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལྷན་སྤྱོད་ཅོད་
བཅོན་པུར་ (Hon'ble MLA Smt.
Manisha Panwar) མཆོག་དང་། མངའ་
སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལྷན་སྤྱོད་ཅོད་
ཀར་ལ་ སྤྱི་ལ་ས་ (Hon'ble MLA Smt.
Surya Kanta Vyas) མཆོག་ མངའ་
སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལྷན་ཞབས་མ་
ཏེན་ཏུར་ སྤྱི་ལ་ལོ་ལོ་ (Hon'ble MLA
Shri. Mahendra Vishnoi) མཆོག་
མངའ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལྷན་པུར་སྤྱོད་
ཞབས་མལ་ཀར་ སི་ཏུ་ སྤྱི་ལ་ལོ་ལོ་ (For-
mer Hon'ble MLA Shri. Malkan
Singh Bishnoi) མཆོག་བཅས་དང་ལྷན་
རིམ་བས་མཐུན་ཀྱིས་བོད་དོན་དང་།
ཀྱི་དཀར་ནག་དབར་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་
དང་། དེ་བཞིན་མངའ་གཞུང་ནས་མི་ལོ་བཅུ་
ཕྱག་དུ་མའི་རིང་ས་གནས་བོད་མི་སྤྱད་ཆོངས་

བ་ནམས་ལ་མཐུན་འགྱུར་གང་ལེགས་
གནང་བར་སྤྱུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་ཆབས་
ཅིག་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་སྤྱུགས་ས་
གནས་བོད་མི་སྤྱད་ཆོངས་བའི་སྤྱི་འཐུས་
མཆོག་ལ་བདེ་སྤྱུག་གང་ཞུས་པ་ནམས་
མངའ་སྤྱིའི་དཔོན་རིགས་ནམས་ལ་སྤྱན་སེང་
དང་། མངའ་གཞུང་ནས་འབྱུང་འགྱུར་དཀར་
སེལ་མཐུན་འགྱུར་གནང་སྤྱོད་ཡོད་པའི་རེ་
སྤྱུལ་བཅས་ཞུས་གནང་འདུག

གཞན་ཡང་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་གིས་
ས་གནས་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་ཁག་ཅིག་དང་
ལྷན་སྤྱུག་འཕྲད་ཀྱིས་ཐངས་འདིའི་ར་མ་ཐོན་
མངའ་སྤྱིའི་ནང་གི་ལས་རིམ་ཁག་དང་།
བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་སྤངས་སྤྱོད་ཅོད་
སྤྱོད་གནང་རྒྱུ་ར་མ་ཐོན་མངའ་སྤྱིའི་
ནང་གི་ས་བགོས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་ལེགས་
གྲུབ་བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༣ ནས་ ༢༤
བར་ཀྱི་གར་ལུ་མི་མངའ་སྤྱིའི་ནང་ཡོད་པའི་

45

ཞབས་ཞུ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཀུན་གྲས་སྤྱི་ཞབས་ཨིན་དེ་རེ་ལི་ཀུ་མུར་ (Indresh Kumar) མཆོག་བཅས་དང་ལྷན་རིམ་བས་མཇུག་འབྲས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་ད་བར་བོད་དོན་དང་། བོད་མི་རྣམས་ལ་མཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་སྤྱགས། ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་སྐབས་ས་གནས་བོད་མི་རྣམས་ནས་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ལ་བདེ་སྤྱད་གང་ཞུས་པ་རྣམས་མངའ་སྡེའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་སྤྱན་སེང་དང་། མངའ་གཞུང་ནས་འབྲུང་འབྲུང་དཀའ་སེལ་མཐུན་འགྱུར་གནང་སྐྱོད་ཡོང་བའི་རེ་སྤུལ་བཅས་ཞུས་གནང་བར། ཁྲིའི་རྣམ་པས་གང་ཐུབ་གནང་རྒྱུའི་ཞུས་པ་ཞུས་གནང་འདུག དཔོན་རིགས་མཇུག་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་གསར་འགྱུར་ཁག་ནང་བཞོན་གནང་འདུག

དེ་རྗེས་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ལྷི་ལི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་ལ་ཆེད་མེས་ཀྱིས་གསར་དུ་བསྐོས་གཞག་གནང་

བའི་ལྷི་ལི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་ཆོ་བཟང་ལྷ་སྤྱི་མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ལས་གནས་ཐོག་ཉེ་ཆར་གསར་དུ་མེས་པར་འཆ་མས་འཛིན་དང་སྤྱགས། སྤྱི་འཐུས་མཆོག་གིས་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་སྐྱོར་དང་། ས་གནས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱད་ཞུས་པ་ཁག་ཅིག་སྤྱན་གསན་ཞུས་འདུག

སུད་ཆོང་མི་མང་ཐུག་འཕྲད་དང་། ས་གནས་མི་མང་འདུ་འཛོམས་སྐབས་སོ་སོར། སྤྱི་འཐུས་མཆོག་གིས་གཙོ་བོ་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་དག་གནས་སྤངས་དང་། ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་བབ། བཅོན་ཁྲོལ་ནང་ཆང་མས་བོད་དོན་ཞུ་སྤུལ་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་རྒྱུའི་གལ་གནད། མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མི་མང་གི་ལས་འགན་དང་། ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མཉམ་བསྐྱོད་དང་། སྤྱི་སྤྱོམས། བཅོད་བསྐྱོར་སོགས་གོང་མཐོར་གཏོང་དགོས་སྐྱོར་སོགས་གསུངས་གནང་ཡོད་འདུག

གྲུ་རྩ་རྩ་ཉ་མངའ་སྡེའི་ནང་གཞུང་

འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་མེས་སྐབས། ས་གནས་ཉིན་བོད་མཇུག་འབྲས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་ཨ་མི་ཏ་ རྩེ་ལི་ཉི་ཀར་ (Dr. Amit jyotikar) ལགས་ཀྱིས་མཐུན་འགྱུར་དང་། ར་ར་སེ་ཐན་མངའ་སྡེའི་ནང་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་མེས་སྐབས། ས་གནས་ཉིན་བོད་མཇུག་འབྲས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ལུ་མ་སྤྱི་རེ་ཤམ་ ལྷ་ལ་ (Smt. Resham Bala) ལགས་དང་། རྩེ་ཆེ་སྤྱི་ཞབས་ཨིག་ལྷལ་སའོ་རྩ་རྩར་ (Shri. Iqbal Saudagar) ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་འགྱུར་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ས་ལྷི་ལི་དང་། དེའི་ཉེ་འགྲམ་ས་ཁུལ་དུ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་མེས་སྐབས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་ཟུར་པ་ཨ་རྩུ་ཡེ་ཤེས་ཐུན་ཚོགས་མཆོག་དང་། འཕགས་བོད་འབྲེལ་མཐུད་ཚོགས་པའི་རྩེ་ཆེ་སྤྱི་ཞབས་པན་ཀར་ རྩེ་ལྷལ་ (Sh. Pankaj Goyal) མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཅིར་མཐུན་འགྱུར་གནང་འདུག་པ་བཅས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་གངས་རི་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་པརྒྱ་མཆོ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ལ་དྲགས་སྡེ་དང་བྱང་ཐང་། གྲི་ཏ་སྐར་བཅས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་པར་བྱུང་བ།

༢༠༢༡ ལྷགས་ ༡༥ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ལོ་གཉིས་དང་ཕྱེད་ལྷ་མའི་ནང་མང་ཚོགས་ལ་ཆབ་སྲིད་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དང་། བདེ་སྤྱད་གཞིགས་ཞིབ་སྤྲད་

མེས་རྒྱུའི་ལས་རིམ་ཡོད་པ་ལྟར། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་གངས་རི་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་པརྒྱ་མཆོ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༥

ནས་ ༢༦ བར་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ལ་དྲགས་སྡེ་ཁུལ་དང་བྱང་ཐང་ས་ཁག་བརྒྱད། གྲི་ཏ་སྐར་བཅས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་དྲུག་བཞེས་གངས་རེ་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བརྒྱ་མཆོ་མཆོག་ཀླུ་མ་གཉིས་ནས་སྤེལ་ཡི་རྩོད་དཔོན་ཆེན་མོ་ (Sh. Shrikant Balasaheb Suse) མཆོག་དང་མཇུག་འབྲུག་གནང་སྐབས།

གནང་གྱི་ཡིན་པ་སོགས་གསུང་བཤད་ཐུང་
ཐུང་ཞིག་གནང་།

ཕྱི་ཚེས་ ༡༩ དང་ ༡༩ ཉིན་སྤྱི་
འཐུས་ཀླུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལ་སྤྱི་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་གོ་སྐྱོག་ཡོག་ སྤོབ་གྲུའི་དགུན་ཁའི་གྲུང་
གསེང་དང་བསྐྱོན་འཛིན་རིམ་བཅུ་པ་བར་གྱི་
སྤོབ་ཐུག་ཆོར་བུར་འབྲིང་གནང་བཞིན་པའི་
ཡུལ་དངོས་དང་། ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་
ཁང་དང་། ས་གནས་འཐུས་ཆོག་ལ། ལ་སྤྱི་
ལས་ཁུངས་བཅས་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་ལས་
ཁུངས་ཁག་ཆང་མའི་ནང་གཟིགས་སྐྱོར་
གནང་བ་དང་། ས་གནས་དགོན་ཁག་གསུམ་
ཀྱི་ནང་མཆོད་མཇུག་བཅས་ཞུས་ཡོད་པ་མ་
ཟད། སྤེལ་ཡི་ (DC) རྩོད་དཔོན་གྱི་ཀན་ཏེ་ ཟླ་
ལ་ས་ཉིབ་ སུ་སེ་ (Sh. Shrikant Bala-
saheb Suse) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་
འབྲུག་གནང་ཡོད།

དེ་བཞིན། བྱང་ཐང་ས་ཁུལ་ཡོངས་
ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དཔོན་པོ་ (SDM Nyoma)
འཛིགས་མེད་དབང་ཐུག་ (Jigmet Ang-

དེ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་ཀླུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ ༡
ཚེས་ ༡༧ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་ཆུ་ཆོད་ ༡༠ ཡོལ་
ཅ་མ་ལ་སྤེལ་ཡི་ནས་མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་ལ་
དུགས་རྒྱལ་ས་སྤེལ་གནས་ཐང་དུ་བདེ་འབྱོར་
བྱུང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ས་གནས་
ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བརྒྱ་བཟང་པོ་ལགས་དང་།
སྤེལ་བྱང་ས་གནས་འཐུས་ཆོག་ཀྱི་ཆོག་ས་
གཙོ་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་ལགས། ལ་སྤྱི་སྤྱོད་
དོན་གྲུབ་བཟའ་ཞེས་ལགས། དེ་བཞིན་མཉམ་
འབྲེལ་དང་རང་བདེན་ཆོག་ས་ཆུང་། འཕྲོད་
བསྐྱེད་ལས་ཁུངས། བོད་བྱིས་སློབ་གྲྭ། སྤོབ་
ཅེས་ཁང་། སྤེལ་བྱང་བརྒྱ་ཤོག་ཁག་གི་བརྒྱ་
དཔོན་ཀླུ་མ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་
པའི་ཆོག་ས་པ་ཁག་ཅིག་གི་སྤྱོད་ཆུ་བཅས་
ནས་མཇུག་དང་བསྐྱོན་ཏེ་ཕེབས་བསུ་ཞུས་
གནང་ཡོད།

དེ་རྗེས། སྤེལ་གནས་ཐང་ནས་ཐང་
ཀར་སྤེལ་ཆ་སྤེལ་གསེལ་མཐོན་ཁང་ (Hotel
Rafica) དུ་ཕེབས་ཏེ། གསེལ་མཐོན་ཁང་

གི་ལྷུ་མ་རའི་ནང་དུ་ཕེབས་བསུའི་གསེལ་ར་
དང་ཞལ་ཏོག་འདེགས་འབྲུལ་གནང་བ་དང་
བསྐྱོན། ལ་སྤྱི་སྤྱོད་དོན་གྲུབ་བཟའ་ཞེས་
ལགས་ནས་ཕེབས་བསུའི་གསུང་བཤད་
དང་། ས་གནས་གནད་ཡོད་ཀླུ་མ་གཉིས་རང་
ཉིད་སྤྱོད་ཐུང་ཐུང་རེ་གནང་གྲུབ་རྗེས། སྤྱི་
འཐུས་ཀླུ་མ་གཉིས་ནས་དགུན་དུས་གྲང་རར་
ཆེ་བའི་སྐབས་དང་བསྐྱོན་ས་བགོས་ཕྱོགས་
བསྐྱོད་དུ་ཕེབས་པའི་དགོས་དམིགས་དང་།
མི་མང་གི་བདེ་སྤྱོད་ལ་གསུམ་ཞིབ་གང་ཐུབ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ལ་དུགས་སུ་དགུན་དུས་ཀྱི་གྲུང་གསེང་དང་བསྐྱོན་འཛིན་རིམ་བཅུ་པ་བར་གྱི་སྤོབ་ཐུག་ཆོར་བུར་འབྲིང་གནང་བཞིན་པའི་སྤྱི་འཐུས་དྲུག་བཞེས་གངས་རེ་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བརྒྱ་མཆོ་མཆོག་ཀླུ་མ་གཉིས་ནས་གཟིགས་ཞིབ་གནང་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་གངས་ལེ་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བརྒྱ་མཆོ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ལ་དྲགས་སྤེ་བསོད་ནམས་སྤྱི་བཞེས་ཆགས་ཆོགས་ཁང་དུ་མི་མང་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་།

chuk) ལགས་སོགས་ས་གནས་གནད་
ཡོད་མི་སྤྱ་ཁག་ཅིག་ལ་མཇུག་འཕྲད་གནང་
སྟེ། ལ་དྲགས་སྤེ་བྱང་ས་ཁུངས་ཀྱི་བཅོན་བྱོལ་
བོད་མི་རྣམས་ལ་གཞིགས་ཏེ་གསུང་སྤྱད་སྟེ།
གནད་བཞིན་ཡོད་པར་སྤྱགས་རྩེ་ཆེ་ཞུས་པ་
དང་སྤྱགས་། སྤེ་དང་བྱང་ཐང་ཁུངས་ཀྱི་ས་
ཆའི་དཀའ་ཚུགས་སེལ་སྤྱད་གང་མགྱོགས་ས་
ཐོག་འཕེན་སྤྱད་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བ་ཡོད་པ་
སོགས་གནད་དོན་ཁག་ཅིག་གཙོ་འདོན་གྱི་
ཐོག་ནས་སྤྱ་མ་སྤྱད་ནས་རོགས་རམ་
གཞིགས་སྤྱོད་ཡོང་བའི་འཕོད་སྤྱུལ་ཞུས་པ་
ལྟར། ཁོང་རྣམས་པས་ཡུལ་མི་དང་གཅིག་
མཚུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རོགས་རམ་གཞིགས་
སྤྱོད་ཏེ་ཅང་ལྷགས་ཆེ་དུ་བཏང་དང་གཏོང་
བཞིན་ཡོད་སྟེ་རྒྱ་གསུངས་འདྲག

ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་རྒྱ་བཙུང་
༢༡༠༠ ཅམ་གྱི་ཐོག་བསོད་ནམས་སྤྱི་
ཆོགས་ཁང་དུ་ས་གནས་མི་མང་དང་ལྷན་དུ་
ཆོགས་འདུ་ཆོགས་ཏེ། ལ་སྤྱི་སྤྱོད་དོན་གྱུབ་

བཟུལ་ཤིས་ལགས་ཀྱིས་འདས་པའི་ལོ་གཅིག་
ཅམ་རིང་གི་ལས་བསྐྱེམས་སྤྱི་དབུས་སྤྱན་
སྤྱོན་གནང་བ་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཉིས་
ནས་གསུང་བཤད་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་རི་
བར་ལན་འདེབས་བཅས་གནང་། མཐར་སྤེ་
བྱང་ས་འཐུས་ཆོགས་གཙོ་དོན་འགྱུར་ཆེ་
རིང་ལགས་ནས་སྤྱགས་རྩེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་
བཤད་གནང་རྗེས། ཆོགས་འདུ་གྲོལ་ཡོད་པ་
རེད།

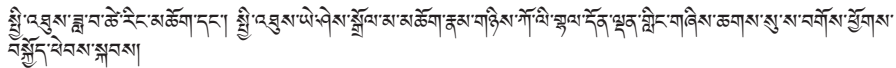

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་གངས་ལེ་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བརྒྱ་མཆོ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཐང་ཡོངས་
ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དཔོན་པོ་འཇིགས་མེད་དབང་ལྷག་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས་།

ཕྱི་ཆེས་ ༢༠ རས་ ༢༩ བར་དུ་སྤྱི་
འཐུས་རྣམས་གཉིས་དང་། ལ་སྤྱི་སྤྱོད་དོན་
གྱུབ་བཟུལ་ཤིས་ལགས་། སྤེ་བྱང་ས་འཐུས་
ཆོགས་གཙོ་དོན་འགྱུར་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་
དབུས་ལ་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འཆར་འགོད་
འགན་འཁུན་བཟུལ་ཤིས་དོན་འགྱུར་ལགས་
དང་། བྱ་མོ་ཆེ་སྤྱི་ལགས་། དེ་བཞིན་ཁ་ལོ་
བ་ཀྱི་མ་བསོད་ནམས་ལགས་ནས་མཉམ་
འབྲེལ་གྱི་རྒྱུངས་འཁོར་དང་། ཆེ་རིང་ལྷ་
སྤྱབས་ལགས་ནས་ལ་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
རྒྱུངས་འཁོར་བཏང་སྟེ། བྱང་ཐང་རྒྱ་མ་དང་།
བཀག་གཞུང་། རྒྱལ་ཡུལ། མ་ཁུ། ཏང་ལེ།
བཙུ་སྤྱད། སྤམ་མདོ། ས་སྤྱད་བཅས་སྤྱ་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཐེབས་ནས། ས་གནས་ཁིང་འཕྲོག་
མང་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྤྱད་སྤྱི་དང་། ལྷག་
པར་དུ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་དགོན་དང་། འཆོ་ཐབས་ལ་
འགྱུར་ལྷོག་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་
ཁྱེན་གྱིས་བྱང་ཐང་འཕྲོག་ལས་རྒྱ་རྒྱུང་
བྱེད་པར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་པ་སོགས་

63

མི་ལྷན་སྐྱེའི་ཨི་ལན་ ལཱ་མར་ (Congresswoman Ilhan Omar) མཆོག་ གྲོས་ཆོག་ས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྐྱེ་ཞབས་ཤོམ་ཨི་མར་ (Congressman Tom Emmer) མཆོག་བཅས་ཀྱི་ལས་བྱེད་རྣམས་དང་ལྷན་སོ་སོར་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་རྒྱ་དྲག་གནས་སྐངས་སྐྱོར་དེ་སྤྱོད་དང་། བོད་རྒྱལ་དཀར་ཆེད་མེད་ཐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་ (H.R 8365) ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་སྤྱོད་ཡོང་བའི་འཕོད་སྐྱེལ་བཅས་ཞུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱང་ཨ་འའི་བོད་མིའི་གནས་སྐངས་སྐྱོར་བཅས་སྤྲོ་སེང་ཞུས་གནང་འདུག་པ་བཅས། །

དེ་བཞིན་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་མཐོན་གཙོ་པོར་བྱ་། གཤམ་ཉི་མ་རྒྱལ་མངའ་སྡེའི་ཁིང་ལ་ས་མོན་།

ཆེན་སྐོབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཅན་རྒྱ་ཁམ་ (Professor Chander Kumar, Agriculture and Animal Husbandry Minister) མཆོག་དང་། གཞན་སྐྱེ་མགོན་ དུ་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཆོག་གི་ (Chief Parliamentary Secretary) སྐུ་ ཞབས་ཀེ་ཤོ་འི་ ལལ་ (Shri. Kishori Lal) མཆོག་དང་སྐུ་ཞབས་ཨ་ཤིལ་ ལུ་ཏེ་ལ་ (Shri. Ashish Butail) མཆོག་ མངའ་ སྡེའི་གྲོས་ཆོག་གི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཀེ་ ཨལ་ བ་ཐ་ན་ཡེ་ (Shri. Kewal Pathania, MLA Shahpur) མཆོག་ མངའ་ སྡེའི་གྲོས་ཆོག་གི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་མ་ ལེན་རྒྱ་རྩ་ (Shri. Malender Rajan, MLA Indora) མཆོག་ རྩ་ས་ རྩོད་སྡེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་དང་། ཉེན་ ཏོག་དཔོན་སོགས་ལེབས་གནང་འདུག སྐབས་དེའི་མཇུག་སྐོའི་ཐོག་དབལ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་ཕྱི་ཕྱོད་སའི་སྐོར་སྲུང་ཉེན་ཏོག་ཐང་ཆེན་དུ་རྒྱ་གར་མང་གཅོའི་དུས་ཆེན་ཐེངས་ ༥༢ བ་སྲུང་བཅི་ མཇུག་སྐོའི་ཐོག་དབལ་ཕྱན་ཆོག་གཞན་མཆོག་དང་། ཕྱི་འཕུས་རྒྱ་ནང་ལས་ཀྱིས་བཅས་སྐྱེ་མགོན་དུ་ལེབས་སྐབས།

ཕྱན་ཆོག་གཞན་མཆོག་དང་། ཕྱི་འཕུས་ རྒྱ་ནང་ལས་ཀྱིས་བ་གཉིས་བཅས་ནས་སྐུ་ མགོན་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་ཉི་མ་རྒྱལ་མངའ་སྡེའི་ ཞིང་ལས་སྐོན་ཆེན་སྐོབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཅན་ རྒྱ་ཁམ་མཆོག་དང་། སྐུ་མགོན་མངའ་ སྡེའི་གྲོས་ཆོག་གི་ (Chief Parlia- mentary Secretary) སྐུ་ཞབས་ཀེ་ཤོ་ འི་ལལ་མཆོག་དང་སྐུ་ཞབས་ཨ་ཤིལ་ ལུ་

ཏེ་ལ་མཆོག་ མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཆོག་གི་འཕུས་ མི་སྐུ་ཞབས་ཀེ་ཨལ་ བ་ཐ་ན་ཡེ་མཆོག་དང་ སྐུ་ཞབས་མ་ལེན་རྒྱ་རྩ་ རྩ་ས་མཆོག་བཅས་ ལ་འཆམས་འདྲིའི་མཇུག་དར་ལུལ་བ་དང་། ཆབས་ཅིག་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་དང་། བོད་མི་མང་ཕྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་གི་ཆ་བ་ ལུས་ཏེ། རྒྱ་གར་མང་གཅོའི་དུས་ཆེན་ལ་ འཆམས་འདྲི་ལུས་གནང་སོང་བ་བཅས།

ཨ་རིའི་གྲོས་ཆོག་འོག་མའི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཇིམ་མེག་ལྷོ་ཨན་མཆོག་ལ་ཆེ་བསྟོད་སྒྲེ་ལེན་ལུ་བའི་མཇུག་སྐོའི་ཐོག་ཕྱོགས་བཞུགས་བོད་མི་མང་ཕྱི་འཕུས་རྒྱ་ནང་ལས་ཀྱིས་བ་གཉིས་མཉམ་ལུགས་གནང་བ།

༢༢། ཁྱོད་བྱང་ཨ་རིའི་ཕྱོགས་བཞུགས་ བོད་མི་མང་ཕྱི་འཕུས་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་ མཆོག་དང་། ཕྱི་འཕུས་བསྐྱོད་འཛིན་ འཛིགས་མེད་མཆོག་བཅས་གཉིས་དང་། བོད་ཡོག་དང་བོད་འཇར་མི་བོད་རིགས་ཕྱི་ མཐུན་ཆོག་གི་བ་བཅས་ཐུན་མོང་གིས་གོ་ སྐྱིག་འོག་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་བ་ ༡ ཚེས་ ༢༤

ཉིན་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་ནིུ་ཡོག་དུ་ཉེན་གཞི་ བྱས་པའི་ཕྱི་ཁང་ལུན་ཆོག་གི་སྡེ་བཞིའི་ ཆོག་ཁང་ནང་ཨ་རིའི་གྲོས་ཆོག་འོག་ མའི་འཕུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཇིམ་མེག་ལྷོ་ཨན་ (US congressman Jim McGovern) མཆོག་ལ་ཆེ་བསྟོད་སྒྲེ་ལེན་ལུ་བའི་ མཇུག་སྐོའི་ཐོག་ཕྱོགས་བཞུགས་གནང་ཡོད་འདུག

སྐུ་ཞབས་ཇིམ་མེག་ལྷོ་ཨན་ མཆོག་ཐོག་མར་ནིུ་ཡོག་དང་ནིུ་འཇར་ མི་སྐོ་གསལ་སྐྱེད་ཆལ་གཞུང་མཇུག་སྐོབ་ བྱར་གཞིགས་སྐོར་དང་། སྐོབ་སྐྱེག་རྒྱལ་ལ་ གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་བ་དང་། དེ་བཞིན་ ཆེ་བསྟོད་ཆོག་གི་འདུ་ཐོག་སྐུ་ཞབས་ཁོང་ གིས་གཙོ་བོ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༤ བའི་བོད་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༡ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེད་ནི་ལུ་ཡོག་ཏུ་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཇིམ་མེག་ལྷོ་མཱ་ (US congressman Jim McGovern) མཆོག་ལ་ཆེ་བསྟོད་སྒྲུ་ལེན་ཞུ་བའི་མཇུག་སྟོན་ཞིག་ཚོགས་སྐབས།

རྒྱུ་འཕྲུལ་འཛུགས་མེལ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་སོ་སོའི་བྱ་བ་ཁོར་སྤྲོད་
 བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་
 བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་

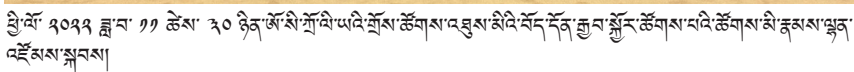
གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་
 ཇིམ་མེག་ལྷོ་མཱ་ (Michael McCaul)
 མཆོག་ནམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༥
 ཚེས་ ༡༣ ཉིན་གྲོས་ཚོགས་སུ་བསྐུམས་
 ཐེབས་འདུག

གཞན་ཡང་མཇུག་སྟོན་ཐོག་ནས་
 ཡོག་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལས་འཛིན་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ལུ་ཡོ་ལྷན་ (New
 York city Council Member Julie
 Won) ལགས་དང་། བྱང་ཨ་རིའི་སྤྱི་ཚབ་
 འོག་གཅོད་ནམ་རྒྱལ་ཚོས་སྤྱི་བ་ལགས།
 རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་
 འགན་འཛིན་གཞོན་པ། ས་གནས་བོད་མིའི་
 གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་སྤྱིད་ཁག་
 གི་ཚོགས་གཙོ་ལས་སྤྱི་ཚབ་ ཚོས་ཚོགས་
 ཁག་གི་སྤྱི་ཚབ་དག་གིས་ བོད་ཀྱི་ཐབས་
 ཅའི་འགན་འཛིན་ལས་ཚབ་ མང་ཚོགས་
 བཅས་ཁྱོད་མི་གྲངས་ ༣༠༠ ཙམ་མཉམ་
 ཞུགས་གནང་ཡོད་འདུག་པ་བཅས།

ཨ་ཁྱེད་དཔུས་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་རྩི་རིང་བསྟན་འཛིན་ཕུན་
 ཚོགས་མཆོག་མཉམ་ཞུགས་དང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ནམས་མཇུག་འཕྲད་གནང་བ།

༡༡། ཨ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡའི་དཔྱད་དུས་གྲོས་ མའི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་
 ཚོགས་འཚོགས་བཞིན་བ་དང་སྐབས་ མི་ནམས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་ཚོགས་འདུ་
 བསྐྱོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༠ ཞིག་བསྐོར་ཚོགས་གནང་འདུག
 ཉིན་ཨ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་ སྐབས་དེའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་

ཕྱོགས་བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྩི་
 རིང་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་དང་།
 ཨ་ཁྱེད་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀྱི་སྤྱི་ལགས།
 ཨ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡའི་བོད་དོན་ལྷན་ཁང་གི་འཛིན་

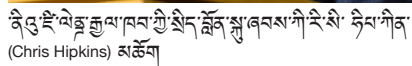
ལྷ་ཡིན་སྐྱོར་དང་། ཁྱོས་ཚོགས་བོད་དོན་
 ལྷ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་རྗེ་མང་དུ་
 གཏོང་ལྷ་ཡི་འབད་ཅོན་ལུ་ལྷ་ཡིན་སྐྱོར་
 སོགས་གསུངས་འདུག
 ཨོ་སྐྱོར་ཁྱོས་ཚོགས་འཇུག་མིའི་
 བོད་དོན་ལྷ་བ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ནང་མིང་
 དོན་ཚོགས་པ་འདྲ་མིན་གྱི་ཁྱོས་ཚོགས་
 འཇུག་མི་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟའི་ཆར་ཁྱོས་
 ཚོགས་འཇུག་མི་གསུམ་སྟུང་མོང་གིས་
 ཚོགས་པའི་འགན་འཁུན་གནང་བཞིན་ཡོད་

ད་དེས་ཀྱི་ཁྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
ཁང་ནང་ཚོགས་འདུ་གོ་སློབ་གནང་མཁན་
གཙུག་པོ་ཨོ་སྒྲིང་ཁྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་
དོན་རྒྱལ་སྤྱིར་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་སྐུ་
ཞབས་ཤེ་རན་ ཨི་ཅ་ (Warren Entsch)
མཚོག་ འགན་འཛིན་སྐུ་ཞབས་སུ་སན་ གེམ་
བེ་ཡི་མན་ (Susan Templeman)
མཚོག་ འགན་འཛིན་ལུམ་སྐུ་ཇེ་ནི་ཌ་ དེ་སི་
(Janet Rice) མཚོག་ཡིན་འདུག་པ་
བཅས། །

༡༡། བྱི་ལོ་ ༣༠༣༣ ལྷ་པ་ ༡ ཆོས་ ༣༥།
 ཉིན་དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཞིན་སྒྲོལ་མ་ཆོ་
 རིང་མཆོག་གིས་གཞིས་ཀྱིས་ཤོད་མི་ཡོངས་
 དང་། ཤོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཆོག་ས་གྱི་

ཚབ་ཁུལ་ཏེ། གསར་དུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་
བའི་ནིལུ་རི་ལཱ་ (New Zealand) རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་སྤང་ཆོན་སྐུ་ཞབས་ཀེ་རི་སི་ ཏེཝ་
ཀིན་ (Chris Hipkins) མཆོག་ལ་དགའ་

གསུའི་འཆ་མས་འདི་ཞུས་གནང་འདུག
དེ་ཡང་འཆ་མས་འཕྲིན་ནང་འཁོད་
དོན། ངས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཆེན་དང་། གཞིས་གུས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་

དབུ་ཁྱིད་པའི་གཞུང་དང་། བེལ་ཇི་ལེ་རྒྱ་མི་
མང་ནས་ཐུ་མ་ཐུད་གཉིས་སྟོན་དབུ་མའི་
ལམ་གྱི་སྟོད་རྒྱས་ལ་གཞི་བཙུག་པའི་བོད་
ཀྱི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་ཅོད་ཐོག་རྒྱ་བ་
སྟོར་གནང་རྒྱུའི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད།
སྟེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ལུན་རིང་ལས་དོན་
མཐའ་དག་ལས་སྟོངས་ལྷན་པའི་སྟོན་འདུན་
ལྷ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་བཅས། །

ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྲིད་འཛིན་སྐུ་ཞབས་མི་ལྷན་ བ་ལྷན་
(His Excellency Petr Pavel) མཆོག

སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ལུན་རིང་མི་མང་
གི་མངོན་འདོད་འབྲུབ་རྒྱ་སོགས་མ་འོངས་
བའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལས་སྒྲིངས་ལྡན་
བ་ཡིང་བའི་སྒོན་འདུན་ཞུ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་
འཁོད་འདུག་པ་བཅས། །

Tibetan Parliament-in-Exile
Central Tibetan Administration
Dharamshala -176215
Distt: Kangra
H.P. India

Tel: +91-1892-222481
Fax: +91-1892-224593
Email: tpieadmin@tibet.net
Website: www.chithu.org
www.tibetanparliament.org